

ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකාය
பொருளாதாரப் புத்தேழுச்சி மற்றும் வறுமை ஒழிப்புக்கான ஜனாதிபதி செயலணி
Presidential Task Force for Economic Revival and Poverty Alleviation

මගේ අංකය : PTF/04/Food/Plan/01

දිනය : 2021.10.17

සියලුම දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්/ දිසාපතිවරුන් සහ
 ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් වෙත,

දිස්ත්‍රික් පෝෂණ හා ආහාර නිෂ්පාදන සැලැස්ම 2022- 2024

ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර බෝග අවශ්‍යතාවය, පරිභෝජනය හා සුලබතාවය පිළිබඳ කාලීන දත්ත හා තොරතුරු අධ්‍යයනය කොට එහි උපනතින් අනුව, දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනයේ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා, ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකායේ මැදිහත් වීමෙන් ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව සහ ආහාර හා බෝග නිෂ්පාදනයට සම්බන්ධ කෘෂි, පශු හා ධීවර අංශවලට අදාළ අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තුවල දායකත්වයෙන් සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයන වාර්තාවක් පහත සඳහන් මූලික අංශ තුන ඔස්සේ පිළියෙල කර ඇති අතර, එම වාර්තාව මේ සමඟ එවා ඇත. (එහි ඉලෙක්ට්‍රොනික පිටපත www.pmooffice.gov.lk හරහා බාගත කරගත හැකිය)

- I. ආහාර පරිභෝජනය; ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වසර 03කට වරක් පවත්වන ගෘහ ඒකකවල ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය (Household Income and Expenditure Survey –HIES / 2019)
- II. ආහාර බෝග අවශ්‍යතාවය; පෝෂණය හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කර ගනිමින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශය හා වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ප්‍රජාව වෙනුවෙන් සකස් කළ දෛනික ආහාර මාර්ගෝපදේශය (Food Based Dietary Guideline)
- III. ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය හා සුලබතාවය; දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනය හා ආනයන අපනයන අතර වෙනස, පසු අස්වනු හානි, බීජ සඳහා වෙන්කිරීම සහ අගය වැඩි කළ පසුඅස්වනු නිෂ්පාදන සඳහා අමුද්‍රව්‍ය වශයෙන් ගත් ප්‍රමාණය අඩු කිරීමෙන් පසු අගය

02. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශය විසින්, ශ්‍රී ලංකාවේ 2020 වර්ෂයේ මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනයේ සංයුතිය සැලකිල්ලට ගෙන ස්ත්‍රී, පුරුෂ සහ වයස අවුරුදු 05ට අඩු ළමයින් වශයෙන් වූ එක් එක් ජන කාණ්ඩ විසින් සිය පෝෂණ අවශ්‍යතාව සපුරාලීමට, එක් එක් ආහාර කාණ්ඩවල අයිතමවලින් දෛනිකව ආහාරයට ගත යුතු ප්‍රමාණය සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ නිර්දේශ අනුව ගණනය කර ඇති අතර, එම අවශ්‍යතාවය සහ ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 ගෘහස්ත ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ (HIES) ප්‍රතිඵල සමඟ සංසන්දනය කොට පෝෂණ නිර්දේශයන් සඳහා අවශ්‍ය ආහාර ප්‍රමාණයන් සඳහන් කර ඇත. (අධ්‍යයන වාර්තාවේ ඇමුණුම් අංක - I, II, III)

03. වී, ධාන්‍ය ඇතුළු රනිල බෝග, එළවළු, පළතුරු සහ පොල් වැනි වගාවන්, මත්ස්‍ය හා සත්ත්ව නිෂ්පාදන වැනි මූලික ආහාර කාණ්ඩ ඇතුළත්ව සකස් කර ඇති මෙම වාර්තාව අධ්‍යයනය කොට එහි මහපෙත්වීම් අනුව ඔබ දිස්ත්‍රික්කයේ සියලුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස සහ ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස ද ඇතුළත් කර ගනිමින් 2022- 2024 වර්ෂ සඳහා ආහාර බෝග නිෂ්පාදන ඉලක්ක ඇතුළත් සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස, මුදල් අමාත්‍ය සහ ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකායේ සභාපති ගරු බැසිල් රාජපක්ෂ මැතිතුමා විසින් උපදෙස් දෙන ලදී.

04. ඒ අනුව, ඔබ දිස්ත්‍රික්කයේ පෝෂණ අවශ්‍යතා සපුරාලීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශයේ හා වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශයන්ට අනුව විවිධ ආහාර බෝග අවශ්‍යතාවන් (Requirement of Food Categories based on the Recommendation of Food Based Dietary Guideline) මෙයට යා කොට ඇති සංඛ්‍යා වගුවේ දක්වා ඇත. (ඇමුණුම - 01). එමෙන් ම, 2019 ගෘහ ඒකකවල ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයේ සංඛ්‍යා ප්‍රතිඵල අනුව ආහාර පාරිභෝජන අවශ්‍යතාවන් ද (Consumption of Food Items by Districts 2019 - HIES) ඔබ දිස්ත්‍රික්කය සඳහා වෙනම දක්වා ඇත. (ඇමුණුම - 02) ඔබ දිස්ත්‍රික්කය විසින් ජාතික අවශ්‍යතාවය සඳහා 2022 වසරේ දී නිෂ්පාදනය කළ යුතු ආහාර බෝග (ඇමුණුම - 03) සහ ජාතික අවශ්‍යතාවය සඳහා දිස්ත්‍රික්කයේ වගා වපසරින් වෙනම වගු ගත කොට මේ සමඟ අමුණා ඇත. (ඇමුණුම - 04)

05. දිස්ත්‍රික්කයේ පවතින කෘෂි දේශගුණික තත්ත්වය, ඉඩම් ප්‍රමාණය, වැව් හා ජලාශ, ගෙවතු, ධීවර හා පශු ආදී සම්පත් පදනම් කරගනිමින් දිස්ත්‍රික්කයට ගැලපෙන ලෙසට සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී ඉහත ඉලක්ක සපුරාලීමට සහ ඒ තුළින් ඔබ දිස්ත්‍රික්කය ස්වයංපෝෂිත දිස්ත්‍රික්කයක් බවට පත් කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කළ යුතු වේ. මෙම සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී දේශීය පරිභෝජනය මෙන්ම අපනයන ඉලක්ක කරගත් නිෂ්පාදන කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කළ යුතු ය. ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීමේ දී ඉලක්ක සපුරාලීමට ගොවි සහ ධීවර ප්‍රජාව ඇතුළු ව්‍යවසායකයන් හා පුද්ගලික අංශයේ දායකත්වය මෙන් ම, 2022 වසරේ දී ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත කෘෂි, පශු සහ ධීවර අංශයන්හි ජීවනෝපාය ව්‍යාපෘතිවල නිෂ්පාදන දායකත්වය ද අදාළ සැලැස්මට ඇතුළත් කර ගත හැකි ය.

06. මෙම සැලසුම් සකස් කිරීමේ දී දිස්ත්‍රික් හා ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම කමිටුවේ හා ප්‍රාදේශීය ජීවනෝපාය සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ පූර්ණ දායකත්වය ලබා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කෘෂිකර්මික අනුකමිටුවේ දී හා ජීවනෝපාය අනු කමිටුවේ අදහස් හා යෝජනා සහිතව සකස් කරන "ප්‍රාදේශීය පෝෂණ හා ආහාර නිෂ්පාදන සැලැස්ම" දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීමේ දී සාකච්ඡා කර, ඒ ඇසුරින් දිස්ත්‍රික් ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා "දිස්ත්‍රික් පෝෂණ හා ආහාර නිෂ්පාදන සැලැස්ම" සකස් කරන ලෙස කාරුණිකව ඉල්ලා සිටිමි. ඔබ දිස්ත්‍රික්කයට අදාළ 2022-2024 වසර සඳහා වන ඉලක්කගත ප්‍රගතිය සමාලෝචන කටයුතු පිළිබඳව අවශ්‍ය උපදෙස් ඉදිරියේ දී ඔබ වෙත ලබා දෙනු ඇත.

ඒ අනුව, ඔබ දිස්ත්‍රික්කයේ ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම තුළින් ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම සඳහා ඔබගෙන් ලැබෙන දායකත්වය ඉතා අගය කොට සලකමි.

ඇන්ටන් පෙරේරා

අග්‍රාමාත්‍ය අතිරේක ලේකම්

සම ලේකම්- ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම

සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකාය

පිටපත්:

1. ජනාධිපති ලේකම්
2. අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්
3. ලේකම්, රාජ්‍ය සේවා, පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය
4. ලේකම්, වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය
5. ලේකම්, සංවර්ධන සම්බන්ධීකරණ හා අධීක්ෂණ අමාත්‍යාංශය
6. ලේකම්, මුදල් අමාත්‍යාංශය
7. ලේකම්, ධීවර අමාත්‍යාංශය
8. ලේකම්, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය
9. ලේකම්, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය

10. ලේකම්, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන කටයුතු රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය
11. ලේකම්, කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන, ප්‍රවර්ධන හා සැපයුම් නියාමන සහ වී හා ධාන්‍ය, කාබනික ආහාර, එළවළු, පලතුරු, මිරිස්, එළු හා අර්තාපල් වගා ප්‍රවර්ධනය, බීජ නිෂ්පාදන හා උසස් තාක්ෂණ කෘෂිකර්ම රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය
12. ලේකම්, ස්වදේශ කටයුතු රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය
13. ලේකම්, පශු සම්පත් ගොවිපළ ප්‍රවර්ධන සහ කිරි හා බිත්තර ආශ්‍රිත කර්මාන්ත රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය
14. ලේකම්, ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හා සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අමාත්‍යාංශය
15. ලේකම්, මහවැලි කලාප ආශ්‍රිත ඇලවේලි හා ජනාවාස පොදු යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
16. සියලුම පළාත් ප්‍රධාන ලේකම්වරුන්
17. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව
18. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
19. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව
20. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
21. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව
22. කොමසාරිස් ජනරාල්, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව
23. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ධීවර හා ජලජ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව
24. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය

Requirement of Food Categories based on the Recommendation of Food Based Dietary Guideline

District	Food Category									
	Cereals	Legumes	Vegetables	Fruits	Nuts	Fish	Meat	Egg	Milk/Milk Products	Coconut
	Kg (MT)	Kg(MT)	Kg(MT)	Kg(MT)	Kg(MT)	Kg(MT)	Kg(MT)	Number (Mn)	Liters (Mn)	Nuts (Mn)
Sri Lanka	1,759,080.27	784,671.86	1,342,122.08	1,952,856.69	219,416.24	408,826.84	272,551.23	8,000.59	645.07	1,678
Colombo	198,988.66	89,010.39	151,562.14	219,938.85	24,955.63	46,340.89	30,893.93	896.08	71.59	191
Gampaha	195,266.91	87,377.90	148,995.39	216,302.47	24,506.49	45,432.10	30,288.06	884.19	70.67	187
Kalutara	103,425.60	46,203.50	78,927.76	114,728.84	12,938.01	24,047.04	16,031.36	469.71	37.72	99
Kandy	118,460.48	52,977.37	90,612.22	131,724.27	14,850.05	27,515.73	18,343.82	541.33	43.43	113
Matale	41,950.53	18,691.90	32,025.12	46,646.20	5,221.21	9,742.42	6,494.95	191.48	15.49	40
Nuwara Eliya	61,566.66	27,422.42	47,052.17	68,580.03	7,657.29	14,286.75	9,524.50	282.21	22.88	59
Galle	90,934.07	40,671.53	69,495.69	100,985.46	11,401.78	21,133.81	14,089.21	414.26	33.20	87
Matara	69,352.89	31,003.22	53,006.80	77,056.32	8,687.18	16,114.36	10,742.91	316.27	25.38	66
Hambantota	53,651.15	23,816.70	40,829.92	59,562.74	6,629.13	12,465.75	8,310.50	243.68	19.87	51
Jaffna	49,685.55	22,363.86	38,100.96	55,178.91	6,306.90	11,551.05	7,700.70	226.79	17.91	48
Mannar	9,050.36	4,003.04	6,863.93	10,026.84	1,110.31	2,104.31	1,402.87	40.85	3.36	9
Vavuniya	15,413.35	6,849.52	11,726.77	17,092.11	1,908.43	3,583.23	2,388.82	69.83	5.68	15
Mullaitivu	7,828.40	3,448.35	5,939.81	8,704.12	952.65	1,817.00	1,211.33	35.61	2.96	7
Kilinochchi	10,428.03	4,596.91	7,930.90	11,625.54	1,270.88	2,417.69	1,611.79	47.75	3.96	10
Batticaloa	45,992.53	20,485.68	35,172.50	51,277.17	5,720.35	10,668.64	7,112.42	211.27	17.13	44
Ampara	58,680.43	26,025.83	44,755.79	65,385.74	7,237.75	13,612.09	9,074.73	268.85	22.01	56
Trincomalee	34,511.22	15,223.18	26,229.14	38,420.56	4,211.32	8,006.37	5,337.58	157.52	13.05	33
Kurunegala	138,190.58	61,739.61	105,578.82	153,524.58	17,289.92	32,109.43	21,406.29	629.92	50.63	132
Puttalam	66,936.94	29,781.81	51,063.66	74,435.87	8,307.44	15,543.41	10,362.27	305.46	24.80	64
Anuradhapura	75,427.62	33,438.60	57,446.71	83,909.27	9,295.25	17,508.89	11,672.59	344.16	28.18	72
Polonnaruwa	35,602.98	15,774.52	27,063.53	39,518.44	4,382.58	8,272.14	5,514.76	161.54	13.23	34
Badulla	70,899.84	31,629.63	54,149.56	78,814.34	8,845.43	16,468.49	10,979.00	323.52	26.10	68
Moneragala	40,296.84	17,830.75	30,602.95	44,713.96	4,947.58	9,363.40	6,242.26	182.62	15.00	38
Ratnapura	95,274.38	42,402.28	72,478.94	105,520.70	11,831.16	22,162.43	14,774.95	430.54	34.85	91
Kegalle	71,264.26	31,903.36	54,510.89	79,183.36	8,951.53	16,559.42	11,039.61	325.16	26.01	68

Prepared by the Department of National Panning Source: Nutrition Division, Ministry of Health

The Consumption of Food Items by Districts 2019 (HIES)

ඇමුණුම - 02

#	Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Colombo	Gampaha	Kaluthara	Kandy	Matale	NuwaraEliya	Galle	Matara	Hambanthota	Jaffna	Mannar	Vavuniya
1	Cereals	000 MT	235.319	241.423	146.929	138.393	11.608	24.093	30.337	24.689	12.896	5.229	0.456	2.243
2	Rice	000 MT	234.446	240.865	146.680	137.685	11.335	24.093	30.033	24.367	12.134	4.753	0.392	1.998
3	Kurakkan flour	000 MT	0.286	0.231	0.083	0.163	0.089	0.000	0.118	0.309	0.565	0.107	0.008	0.028
4	Ulundu flour	000 MT	0.579	0.226	0.163	0.338	0.062	0.000	0.055	0.003	0.008	0.117	0.029	0.018
5	Maize	000 MT	0.008	0.101	0.003	0.207	0.122	0.000	0.131	0.010	0.188	0.252	0.027	0.199
6	Pulses	000 MT	25.987	24.358	14.426	14.091	4.692	7.493	12.263	7.870	5.285	4.776	0.540	1.595
7	Dhal - Mysore	000 MT	19.842	18.982	11.656	12.048	3.872	6.377	11.170	7.259	4.641	3.704	0.369	1.252
8	Dhal - Watana& Gram	000 MT	1.217	0.673	0.637	0.595	0.213	0.289	0.426	0.150	0.100	0.091	0.010	0.043
9	Green gram	000 MT	1.573	1.458	0.605	0.752	0.218	0.409	0.000	0.000	0.000	0.522	0.099	0.127
10	Cowpea	000 MT	1.041	1.275	0.444	0.650	0.159	0.106	0.326	0.217	0.260	0.452	0.059	0.172
11	Soyabean seeds	000 MT	0.055	0.022	0.001	0.046	0.017	0.023	0.016	0.027	0.024	0.007	0.004	0.000
12	Vegetables	000 MT	94.201	88.386	45.598	61.461	22.792	33.834	42.222	38.485	30.157	19.979	2.643	6.235
13	Potato	000 MT	12.335	13.080	6.237	8.235	3.203	4.726	5.794	4.156	3.552	3.479	0.495	1.183
14	Meat	000 MT	0.000	0.000	0.000	9.102	3.584	4.490	5.484	2.678	2.737	2.752	0.702	0.919
15	Chicken	000 MT	19.014	18.814	7.298	8.808	3.083	4.056	5.465	2.641	2.647	2.619	0.694	0.917
16	Mutton	000 MT	0.249	0.090	0.030	0.055	0.000	0.031	0.013	0.006	0.006	0.133	0.008	0.002
17	Pork	000 MT	0.244	0.496	0.055	0.020	0.071	0.043	0.006	0.031	0.084	0.000	0.000	0.000
18	Fish (fresh)	000 MT	41.971	44.394	21.940	17.163	6.665	8.251	23.776	16.247	12.239	7.920	2.804	2.566
19	Sea fish	000 MT	23.445	21.321	10.779	5.544	2.013	2.260	12.234	8.992	8.198	7.079	2.420	1.682
20	Fresh water fish	000 MT	0.048	0.139	0.076	0.346	0.448	0.110	0.041	0.095	0.825	0.212	0.046	0.362
21	Canned fish (Salmon)	000 MT	1.189	1.236	0.716	0.987	0.860	0.500	0.500	0.307	0.209	0.093	0.039	0.134
22	Dried fish	000 MT	14.984	19.479	9.197	9.361	4.501	9.358	9.358	5.669	2.208	0.464	0.267	0.347
23	Maldives fish	000 MT	2.305	2.219	1.173	0.923	0.520	1.643	1.643	1.184	0.799	0.072	0.032	0.041
24	Eggs	Mn.	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
25	Hen eggs	Mn.	0.130	0.111	0.056	74.209	22.995	0.000	51.892	38.866	25.170	19.897	4.812	9.000
26	Coconut (Nuts)	Mn.	0.174	0.203	0.098	109.267	45.927	0.000	93.297	80.122	72.465	58.200	9.448	16.000
27	Condiments	000 MT	0.00	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Dried chillies	000 MT	5.129	2.601	1.061	3.123	0.322	2.073	1.177	0.994	0.812	2.596	0.423	0.661
29	Red onion	000 MT	6.673	6.504	3.596	2.272	0.715	1.208	3.982	2.526	2.256	4.688	0.261	0.571
30	Bombay onion	000 MT	23.895	22.289	11.284	11.468	3.807	5.524	12.261	10.580	7.173	1.854	0.722	1.147
31	Milk and milk products	000L	112356.55	102791.89	44406.86	60497.24	17407.13	23996.73	39365.30	25322.78	15423.07	23534.68	3750.87	7403.95
32	Sugar	000 MT	28.106	28.334	15.128	17.257	6.676	9.870	13.939	11.576	8.061	8.938	1.839	2.998
33	Fruits (fresh)	000 MT	23.898	81.227	7.759	46.894	14.587	16.695	36.635	40.823	24.374	0.000	0.000	0.000
34	Cashew nut	000 MT	0.055	0.088	1.000	0.006	0.002	0.004	0.005	0.002	0.043	0.000	0.000	0.000
35	Groundnut	000 MT	0.367	0.286	1.000	0.073	0.034	0.025	0.041	0.092	0.073	0.046	0.003	0.032

Note: This information is provisional

Source: Household Income and Expenditure Survey – 2019

Department of Census and Statistics

#	Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Mullaithivu	Kilinochchi	Batticaloa	Ampara	Trincomalee	Kurunegala	Puttalam	Anuradhapura	Polonnaruwa	Badulla	Moneragala	Rathnapura	Kegalle
1	Cereals	000 MT	0.861	1.357	13.347	34.094	14.855	21.150	13.672	33.026	6.682	106.116	88.427	29.382	11.289
2	Rice	000 MT	0.789	1.282	13.194	33.595	14.726	20.442	13.226	31.989	6.513	54.570	44.799	28.649	10.895
3	Kurakkan flour	000 MT	0.013	0.009	0.065	0.094	0.042	0.461	0.285	0.767	0.065	0.157	0.462	0.406	0.210
4	Ulundu flour	000 MT	0.038	0.027	0.058	0.025	0.025	0.045	0.067	0.009	0.012	0.094	0.010	0.073	0.124
5	Maize	000 MT	0.021	0.037	0.031	0.380	0.062	0.201	0.095	0.261	0.092	0.453	0.325	0.254	0.061
6	Pulses	000 MT	0.741	0.901	2.707	5.502	3.212	13.700	4.841	7.555	4.020	7.792	5.018	11.215	7.866
7	Dhal - Mysore	000 MT	0.593	0.707	1.607	3.641	2.412	12.469	4.299	6.747	3.317	6.059	3.835	10.095	7.172
8	Dhal - Watana& Gram	000 MT	0.001	0.026	0.276	0.268	0.076	0.647	0.258	0.180	0.136	0.479	0.093	0.547	0.275
9	Green gram	000 MT	0.049	0.086	0.318	0.300	0.293	0.000	0.000	0.323	0.140	0.784	0.360	0.000	0.000
10	Cowpea	000 MT	0.097	0.081	0.109	0.512	0.167	0.566	0.277	0.297	0.143	0.456	0.718	0.560	0.410
11	Soyabean seeds	000 MT	0.002	0.000	0.011	0.001	0.020	0.017	0.007	0.008	0.005	0.014	0.013	0.013	0.008
12	Vegetables	000 MT	3.259	4.101	19.409	24.783	15.433	92.704	37.183	49.998	20.047	42.737	23.666	46.784	40.376
13	Potato	000 MT	0.733	0.789	2.982	3.819	2.269	0.000	0.000	5.870	2.636	5.362	2.492	6.077	5.810
14	Meat	000 MT	0.522	0.571	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
15	Chicken	000 MT	0.507	0.546	4.170	5.944	2.547	9.938	6.835	7.106	2.938	4.262	2.217	4.675	4.602
16	Mutton	000 MT	0.013	0.025	0.064	0.113	0.008	0.023	0.011	0.000	0.008	0.016	0.006	0.025	0.000
17	Pork	000 MT	0.002	0.000	0.000	0.000	0.000	0.181	0.267	0.203	0.009	0.000	0.146	0.026	0.089
18	Fish (fresh)	000 MT	1.685	1.857	12.922	14.574	9.162	29.406	18.917	14.960	6.836	9.545	6.587	16.951	12.798
19	Sea fish	000 MT	1.332	1.567	7.392	7.368	6.380	8.728	10.474	3.202	1.332	2.794	2.714	0.000	0.000
20	Fresh water fish	000 MT	0.099	0.045	2.748	2.084	0.554	1.859	0.665	3.795	1.486	0.508	0.445	0.259	0.068
21	Canned fish (Salmon)	000 MT	0.012	0.041	0.266	0.406	0.122	1.151	0.574	0.536	0.337	0.505	0.301	0.652	0.642
22	Dried fish	000 MT	0.222	0.192	1.818	3.583	1.639	16.105	6.221	6.793	3.502	5.323	2.613	9.696	7.831
23	Maldives fish	000 MT	0.020	0.011	0.698	1.132	0.466	1.563	0.982	0.179	0.414	0.414	0.514	0.908	0.643
24	Eggs	Mn.	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
25	Hen eggs	Mn.	5.000	6.000	28.834	38.000	17.000	81.605	37.000	39.945	19.000	34.979	20.681	46.971	44.693
26	Coconut (Nuts)	Mn.	10.000	12.000	44.000	58.000	34.000	199.000	81.000	98.336	48.000	44.442	44.188	115.448	80.618
27	Condiments	000 MT	0	0	0.000	0.000	0.000	0	0	0	0	0.000	0.000	0.000	0.000
28	Dried chilies	000 MT	0.295	0.511	2.054	2.126	1.524	5.170	2.210	2.408	1.056	1.783	1.102	3.100	2.100
29	Red onion	000 MT	0.510	0.708	2.378	3.169	1.716	5.040	2.053	1.451	0.662	0.763	1.315	4.089	2.757
30	Bombay onion	000 MT	0.373	0.622	4.040	4.197	3.744	13.912	7.221	7.428	3.278	7.110	3.803	8.447	6.612
31	Milk and milk products	000L	2928.81	5052.45	22050.777	29437.807	15672.225	44567.56	26532.26	26784.63	9089.04	27722.408	10122.837	25724.078	27184.250
32	Sugar	000 MT	1.557	1.833	9.149	12.191	6.572	22.544	11.096	11.990	4.897	9.414	5.587	11.691	10.764
33	Fruits (fresh)	000 MT	0.000	0.000	12.359	25.930	14.079	47.481	28.292	38.374	11.604	22.528	18.402	31.121	23.601
34	Cashew nut	000 MT	0.000	0.000	0.000	0.033	0.000	0.066	0.004	0.013	0.003	0.000	0.000	0.012	0.007
35	Groundnut	000 MT	0.002	0.019	0.034	0.100	0.279	0.235	0.089	0.056	0.041	0.044	0.057	0.133	0.065

Note: This information is provisional

Source: Household Income and Expenditure Survey – 2019

Department of Census and Statistics

ජාතික අවශ්‍යතාවය සඳහා දිස්ත්‍රික්කයේ නිෂ්පාදන දායකත්වය (ටොන්) - 2022

		වී	බඩගිරිහ	අමු මිටිස්	ලොකු එළු	රතු එළු	කුරක්කන්	සෝයා බෝංචි	මුං ඇට	කවිපි	උදු	තල	රට කපු	අර්තාපල්	එලවම්	පලතුරු
කොළඹ	මහ	9,105	-	357	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,245	-
	යල	5,515	-	431	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,313	-
	චාර්මික	14,620	-	788	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,558	10,012
ගම්පහ	මහ	33,171	-	1,472	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	9,991	-
	යල	20,419	11	1,895	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	10,181	-
	චාර්මික	53,590	11	3,367	-	-	-	-	5	1	-	-	-	-	20,173	95,363
කළුතර	මහ	33,225	-	1,288	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12,664	-
	යල	24,326	-	1,673	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,498	-
	චාර්මික	57,550	-	2,960	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24,162	30,351
මහනුවර	මහ	37,997	1,843	3,218	-	436	170	9	72	61	-	5	11	110	7,248	-
	යල	22,084	2,515	3,209	-	115	74	-	92	39	1	4	47	12	7,000	-
	චාර්මික	60,081	4,358	6,427	-	551	244	9	164	100	1	9	58	122	14,247	35,344
මාතලේ	මහ	88,522	999	1,536	-	5	75	73	73	66	11	7	168	-	7,671	-
	යල	29,204	3,175	5,168	52,448	46	83	1,428	1,372	181	105	27	455	-	6,856	-
	චාර්මික	117,726	4,174	6,704	52,448	51	159	1,501	1,445	247	117	34	622	-	14,526	40,135
නුවරඑළිය	මහ	8,325	987	2,967	-	1,044	247	508	7	69	4	5	1	22,173	29,090	-
	යල	6,738	3,980	2,333	-	887	140	178	14	20	-	1	0	12,759	28,029	-
	චාර්මික	15,062	4,966	5,299	-	1,931	388	686	22	89	4	5	2	34,932	57,119	92,535
ගාල්ල	මහ	22,920	-	709	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,649	-
	යල	15,264	-	919	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,625	-
	චාර්මික	38,184	-	1,628	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,274	37,886
මාතර	මහ	38,812	13	1,056	-	-	5	-	4	-	-	-	1	-	41,471	-
	යල	30,234	44	1,486	-	-	4	-	26	-	-	-	1	-	41,005	-
	චාර්මික	69,046	57	2,542	-	-	9	-	31	-	-	-	2	-	82,477	97,382
හම්බන්තොට	මහ	194,940	3,500	4,199	80	516	755	-	1,458	537	-	535	712	-	53,539	-
	යල	169,859	2,102	4,405	17	254	151	-	2,197	172	2	106	395	-	44,056	-
	චාර්මික	364,799	5,603	8,604	97	770	906	-	3,655	709	2	641	1,108	-	97,596	36,950
යාපනය	මහ	35,629	31	4,626	1,127	21,962	99	-	201	162	170	262	66	2,111	49,352	-
	යල	-	108	3,578	20	25,972	170	-	183	68	120	209	72	28	45,907	-
	චාර්මික	35,629	138	8,204	1,147	47,934	269	-	383	230	290	471	138	2,139	95,259	63,095
මන්නාරම	මහ	91,654	77	1,589	585	248	-	-	218	260	430	28	635	-	23,881	-
	යල	6,537	86	1,133	334	403	1	8	181	35	321	130	690	-	48,492	-
	චාර්මික	98,191	163	2,722	918	651	1	8	399	295	751	158	1,325	-	72,373	28,208

වවුනියාව	මහ	92,931	2,550	2,266	833	2,171	62	-	622	685	4,348	333	1,191	-	196,325	-
	යල	9,697	288	1,842	438	2,363	7	8	118	64	140	156	782	1	155,003	-
	වාර්ෂික	102,627	2,838	4,108	1,272	4,533	69	8	741	749	4,488	488	1,973	1	351,328	13,414
මුලතිව්	මහ	65,458	655	2,779	734	759	27	-	733	862	2,566	263	4,058	-	147,957	-
	යල	25,871	361	1,872	1,268	1,825	12	-	239	126	94	22	1,726	-	109,868	-
	වාර්ෂික	91,329	1,016	4,651	2,003	2,584	39	-	973	988	2,660	285	5,784	-	257,824	45,165
කිළිනොච්චි	මහ	91,894	453	1,770	-	1,039	52	-	458	223	658	122	870	-	45,228	-
	යල	45,403	126	1,295	-	887	2	43	250	70	92	23	286	-	25,978	-
	වාර්ෂික	137,296	579	3,064	-	1,925	54	43	709	293	750	145	1,156	-	71,206	138,765
මඩකලපුව	මහ	197,328	2,956	1,172	-	175	32	35	120	277	94	19	1,053	-	18,674	-
	යල	98,354	1,816	2,009	-	239	19	-	68	72	60	8	375	-	21,761	-
	වාර්ෂික	295,682	4,771	3,180	-	414	51	35	187	349	154	28	1,428	-	40,435	13,820
අම්පාර	මහ	358,356	54,545	3,013	-	8	535	-	984	3,183	9	121	1,372	-	11,816	-
	යල	286,745	2,442	1,430	-	9	27	-	732	1,312	9	-	263	-	5,440	-
	වාර්ෂික	645,100	56,987	4,443	-	17	562	-	1,716	4,496	17	121	1,635	-	17,256	5,355
ත්‍රිකුණාමලය	මහ	153,574	3,812	1,539	-	2,599	26	22	246	114	36	3	885	-	17,215	-
	යල	95,961	2,418	1,428	7	1,814	3	-	269	39	23	-	388	-	9,895	-
	වාර්ෂික	249,535	6,230	2,967	7	4,413	29	22	514	153	59	3	1,273	-	27,110	8,850
කුරුණෑගල	මහ	382,621	6,742	4,607	181	454	401	-	1,450	979	95	301	2,727	-	10,248	-
	යල	186,032	2,534	5,262	1,562	443	114	62	2,463	565	328	795	2,230	-	8,662	-
	වාර්ෂික	568,653	9,276	9,869	1,742	897	515	62	3,914	1,544	423	1,097	4,957	-	18,910	6,974
පුත්තලම	මහ	78,456	2,873	9,218	80	12,962	106	-	644	561	488	212	1,593	-	5,236	-
	යල	39,959	2,548	9,252	-	11,076	53	-	938	422	260	457	1,365	-	3,128	-
	වාර්ෂික	118,415	5,422	18,470	80	24,039	159	-	1,582	983	748	670	2,958	-	8,363	5,921
අනුරාධපුර	මහ	502,997	102,075	11,693	850	206	1,489	4,322	544	901	5,844	137	920	-	81,754	-
	යල	143,954	20,981	6,295	43,139	500	130	33,065	584	613	1,920	4,192	808	-	59,487	-
	වාර්ෂික	646,951	123,056	17,988	43,989	706	1,619	37,386	1,128	1,515	7,764	4,329	1,729	-	141,241	78,266
පොළොන්නරුව	මහ	305,499	5,422	1,336	574	63	106	16	276	307	44	21	766	-	13,250	-
	යල	293,981	3,938	1,029	7,208	22	16	20	475	94	31	4	593	-	8,236	-
	වාර්ෂික	599,480	9,360	2,365	7,782	85	122	36	751	401	75	25	1,359	-	21,486	19,451
බදුල්ල	මහ	99,264	62,813	5,262	-	538	253	134	216	481	16	55	191	36,050	9,491	-
	යල	48,509	36,917	4,939	-	805	151	48	445	274	24	280	184	37,255	4,904	-
	වාර්ෂික	147,773	99,730	10,201	-	1,344	404	181	661	755	40	335	375	73,305	14,395	9,216
මොණරාගල	මහ	142,077	196,964	8,756	-	328	1,788	-	2,302	2,589	510	268	5,838	-	8,044	-
	යල	67,311	8,287	4,535	-	717	355	22	1,939	1,979	142	730	2,441	-	9,759	-
	වාර්ෂික	209,388	205,252	13,291	-	1,046	2,143	22	4,241	4,567	652	998	8,279	-	17,804	10,430
රත්නපුර	මහ	45,498	2,427	2,270	106	286	286	-	416	347	6	85	609	-	25,154	-
	යල	35,949	2,782	2,462	10	322	162	-	768	187	-	74	460	-	13,005	-
	වාර්ෂික	81,447	5,209	4,732	116	608	449	-	1,184	535	6	159	1,069	-	38,160	38,477
කෑගල්ල	මහ	24,419	320	798	-	-	-	-	62	1	-	-	-	-	45,443	-
	යල	14,012	484	627	-	-	-	-	34	1	-	-	-	-	35,274	-
	වාර්ෂික	38,431	804	1,425	-	-	-	-	96	1	-	-	-	-	80,717	93,636
ශ්‍රී ලංකාව	මහ	3,134,667	452,055	79,494	5,149	45,800	6,516	5,118	11,112	12,667	15,329	2,783	23,668	60,444	879,637	-
	යල	1,721,914	97,945	70,506	106,451	48,700	1,674	34,882	13,388	6,333	3,671	7,217	13,560	50,056	720,363	-
	වාර්ෂික	4,856,580	550,000	150,000	111,600	94,500	8,190	40,000	24,500	19,000	19,000	10,000	37,228	110,500	1,600,000	1,055,000

මූලාශ්‍ර - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික අවශ්‍යතාවය සඳහා දිස්ත්‍රික්කයේ වගා වපසරිය (හෙක්ටයාර) - 2022

		වී	බඩඉරිඟු	අමු මිරිස්	ලොකු එළඹු	රතු එළඹු	කුරක්කන්	සෝයා බෝංචි	මුං ඇට	කවිපි	උදු	කල	රට කපු	අර්තාපල්	එළවළු	පලතුරු
කොළඹ	මහ	3,048	-	64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	281	-
	යල	2,056	-	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	289	-
	වාර්ෂික	5,104	-	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	570	664
ගම්පහ	මහ	10,029	-	262	-	-	-	-	4	0	-	-	-	-	867	-
	යල	7,972	3	337	-	-	-	-	-	0	-	-	-	-	892	-
	වාර්ෂික	18,001	3	599	-	-	-	-	4	1	-	-	-	-	1,759	6,268
කළුතර	මහ	9,927	-	229	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,089	-
	යල	8,365	-	298	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	997	-
	වාර්ෂික	18,291	-	527	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,086	2,028
මහනුවර	මහ	11,058	470	573	-	29	130	5	54	44	-	6	7	6	628	-
	යල	7,348	642	571	-	8	57	-	69	29	1	4	28	1	605	-
	වාර්ෂික	18,406	1,112	1,144	-	36	187	5	123	73	1	10	35	6	1,233	2,373
මාතලේ	මහ	18,787	255	273	-	0	58	39	55	48	12	8	102	-	632	-
	යල	6,421	810	920	2,954	3	64	753	1,025	132	115	31	277	-	553	-
	වාර්ෂික	25,208	1,065	1,193	2,954	3	122	792	1,079	180	127	39	379	-	1,185	2,681
නුවරඑළිය	මහ	3,198	252	528	-	68	190	268	6	50	4	5	1	1,174	2,385	-
	යල	2,947	1,016	415	-	58	108	94	11	14	-	1	0	675	2,312	-
	වාර්ෂික	6,144	1,268	943	-	126	297	362	16	65	4	6	1	1,849	4,697	6,182
ගාල්ල	මහ	8,131	-	126	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	479	-
	යල	7,442	-	164	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	308	-
	වාර්ෂික	15,573	-	290	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	787	2,529
මාතර	මහ	12,348	3	188	-	-	4	-	3	-	-	-	1	-	3,346	-
	යල	12,610	11	264	-	-	3	-	20	-	-	-	1	-	3,220	-
	වාර්ෂික	24,958	14	452	-	-	7	-	23	-	-	-	1	-	6,567	6,487
හම්බන්තොට	මහ	34,571	893	747	4	34	580	-	1,089	390	-	615	433	-	3,635	-
	යල	33,435	537	784	1	17	116	-	1,641	125	2	122	241	-	3,129	-
	වාර්ෂික	68,006	1,430	1,531	5	50	695	-	2,730	515	2	737	674	-	6,763	2,477
යාපනය	මහ	10,517	8	823	63	1,439	76	-	150	118	186	301	40	112	3,532	-
	යල	-	27	637	1	1,701	131	-	136	49	130	240	44	1	3,192	-
	වාර්ෂික	10,517	35	1,460	65	3,140	207	-	286	167	316	541	84	113	6,724	4,232
මන්නාරම	මහ	19,317	20	283	33	16	-	-	163	189	469	33	386	-	1,759	-
	යල	1,268	22	202	19	26	1	4	135	26	349	149	420	-	3,351	-
	වාර්ෂික	20,585	42	484	52	43	1	4	298	214	818	182	806	-	5,109	1,892

වවුනියාව	මහ	19,224	651	403	47	142	48	-	465	498	4,738	382	725	-	10,751	-
	යල	1,919	74	328	25	155	5	4	89	47	152	179	476	0	8,242	-
	වාර්ෂික	21,143	724	731	72	297	53	4	553	544	4,890	561	1,201	0	18,993	898
මුලතිව්	මහ	17,438	167	495	41	50	21	-	548	626	2,796	303	2,469	-	9,314	-
	යල	5,378	92	333	71	120	9	-	179	91	102	25	1,050	-	6,922	-
	වාර්ෂික	22,816	259	828	113	169	30	-	727	717	2,898	328	3,519	-	16,235	3,027
කිළිනොච්චි	මහ	26,965	116	315	-	68	40	-	342	162	717	140	529	-	3,553	-
	යල	9,808	32	230	-	58	2	23	187	51	100	27	174	-	2,064	-
	වාර්ෂික	36,773	148	545	-	126	41	23	529	213	817	167	703	-	5,617	9,256
මඩකලපුව	මහ	67,105	754	209	-	11	25	18	90	201	102	22	641	-	1,307	-
	යල	28,200	463	358	-	16	14	-	50	52	65	10	228	-	1,513	-
	වාර්ෂික	95,305	1,218	566	-	27	39	18	140	254	168	32	869	-	2,820	933
අම්පාර	මහ	79,700	13,922	536	-	1	410	-	735	2,312	9	139	835	-	947	-
	යල	58,675	623	254	-	1	21	-	547	953	9	-	160	-	444	-
	වාර්ෂික	138,375	14,546	791	-	1	431	-	1,282	3,265	19	139	995	-	1,391	363
ත්‍රිකුණාමලය	මහ	38,436	973	274	-	170	20	12	183	83	39	4	539	-	1,398	-
	යල	20,244	617	254	0	119	2	-	201	28	25	-	236	-	802	-
	වාර්ෂික	58,680	1,590	528	0	289	22	12	384	111	64	4	775	-	2,199	600
කුරුණෑගල	මහ	81,424	1,721	820	10	30	308	-	1,083	711	103	347	1,659	-	809	-
	යල	48,638	647	937	88	29	87	33	1,840	410	358	914	1,357	-	682	-
	වාර්ෂික	130,062	2,368	1,757	98	59	395	33	2,923	1,121	461	1,261	3,016	-	1,492	467
පුත්තලම	මහ	20,623	733	1,641	4	849	81	-	481	407	532	244	969	-	445	-
	යල	11,821	650	1,647	-	726	40	-	701	307	283	526	831	-	265	-
	වාර්ෂික	32,444	1,384	3,288	4	1,575	122	-	1,182	714	815	770	1,800	-	711	404
අනුරාධපුර	මහ	114,358	26,054	2,081	48	13	1,142	2,280	406	655	6,367	157	560	-	6,414	-
	යල	36,373	5,355	1,121	2,429	33	100	17,442	436	445	2,092	4,821	492	-	4,790	-
	වාර්ෂික	150,731	31,409	3,202	2,477	46	1,242	19,721	842	1,100	8,459	4,978	1,052	-	11,204	5,264
පොළොන්නරුව	මහ	66,493	1,384	238	32	4	81	9	206	223	48	24	466	-	1,097	-
	යල	61,999	1,005	183	406	1	12	11	355	68	34	5	361	-	688	-
	වාර්ෂික	128,492	2,389	421	438	6	93	19	561	292	81	29	827	-	1,785	1,309
බදුල්ල	මහ	25,656	16,033	937	-	35	194	71	161	349	17	63	116	1,909	801	-
	යල	11,467	9,423	879	-	53	116	25	332	199	26	322	112	1,972	423	-
	වාර්ෂික	37,122	25,456	1,816	-	88	310	96	493	548	43	386	228	3,881	1,224	626
මොණරාගල	මහ	35,200	50,274	1,559	-	22	1,372	-	1,720	1,880	556	308	3,552	-	705	-
	යල	14,273	2,115	807	-	47	273	11	1,448	1,437	155	839	1,485	-	844	-
	වාර්ෂික	49,473	52,390	2,366	-	69	1,645	11	3,168	3,317	711	1,147	5,037	-	1,549	704
රත්නපුර	මහ	10,966	619	404	6	19	220	-	310	252	6	98	371	-	2,047	-
	යල	9,406	710	438	1	21	125	-	574	136	-	86	280	-	1,056	-
	වාර්ෂික	20,371	1,330	842	7	40	344	-	884	388	6	183	650	-	3,103	2,563
කෑගල්ල	මහ	5,623	82	142	-	-	-	-	46	1	-	-	-	-	3,640	-
	යල	4,499	124	112	-	-	-	-	25	1	-	-	-	-	2,832	-
	වාර්ෂික	10,122	205	254	-	-	-	-	72	1	-	-	-	-	6,472	6,273
ශ්‍රී ලංකාව	මහ	750,138	115,385	14,150	290	3,000	5,000	2,700	8,300	9,200	16,700	3,200	14,400	3,200	61,861	-
	යල	412,556	25,000	12,550	5,995	3,190	1,285	18,400	10,000	4,600	4,000	8,300	8,250	2,650	50,414	-
	වාර්ෂික	1,162,694	140,385	26,700	6,285	6,190	6,285	21,100	18,300	13,800	20,700	11,500	22,650	5,850	112,275	70,500

මුලාශ්‍ර - කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර බේරීම අවශ්‍යතාව, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය

ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම
සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකාය

ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර බෝග අවශ්‍යතාව, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය

**ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම
සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකාය
2021**

මුද්‍රණ දායකත්වය

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ප්‍රකාශක	ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකාය.
මුද්‍රණ අනුග්‍රහය	ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව.
පළමු මුද්‍රණය	2021
නිර්මාණ දායකත්වය	කසුන් මධුරවිත්ද හෙට්ටිආරච්චි NVQ V, විද්‍යාර්ථී (VTA)

අධ්‍යයනයට දායකත්වය

ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා වන
ජනාධිපති කාර්ය සාධන බලකාය - ගෘහ ආර්ථික සංවර්ධනය,
ආහාර හා පෝෂණ සුරක්ෂිතතා කමිටුව

කාබනික පොහොර නිෂ්පාදන, ප්‍රවර්ධන හා සැපයුම් නියාමන සහ
වී හා ධාන්‍ය, කාබනික ආහාර, එළවළු, පලතුරු, මිරිස්, එළු හා
අර්තාපල් වගා ප්‍රවර්ධන, බීජ නිෂ්පාදන හා උසස් තාක්ෂණික
කෘෂිකර්ම රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය

විසිතුරු මසුන්, මිරිදිය මත්ස්‍ය හා ඉස්සන් ඇති කිරීම, ධීවර වරාය
සංවර්ධන, බහුදින ධීවර කටයුතු හා මත්ස්‍ය අපනයන රාජ්‍ය
අමාත්‍යාංශය

පශු සම්පත්, ගොවි පොළ ප්‍රවර්ධන සහ කිරි හා බිත්තර ආශ්‍රිත
කර්මාන්ත රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය - පෝෂණ අංශය

ධීවර අමාත්‍යාංශයේ සැලසුම් හා සංඛ්‍යාලේඛන අංශය

හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිකටයුතු පර්යේෂණ ආයතනය

මුදල් අමාත්‍ය, ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකායේ සභාපති ගරු බැසිල් රාජපක්ෂ වැනිතුවාගේ පත්වූයේ

"ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර හෝග අවශ්‍යතාව, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය" පිළිබඳ මෙම සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනයේ දී, ජනතාවගේ පෝෂණ හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශයේ සහ වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශ මත, ශ්‍රී ලංකාවේ 2020 මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය සහ ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වන ගෘහස්ථ ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය තුළින් ලබාගන්නා දත්ත වලින් වාර්ෂිකව ආහාර පරිභෝජනය කරනු ලබන ප්‍රමාණයන්, සුලබතාවයන් හා සංසන්දනය කිරීමෙන් වාර්ෂික ආහාර හෝග අවශ්‍යතාවය විද්‍යාත්මකව තක්සේරු කර ඇත.

ආහාර හෝග පරිභෝජනයේ උපතනින් අනුව නිෂ්පාදනය වැඩි කළ යුතු ආහාර වර්ග ප්‍රමාණයන් මෙන්ම, හෝග නිෂ්පාදනයේ ඵලදායීතාවය වැඩි කිරීමට ද මෙමගින් යෝජනා කර ඇත. ඒ අනුව, දිස්ත්‍රික්, ප්‍රාදේශීය හා ග්‍රාමීය ජන සංයුතියට යෝග්‍ය ලෙසට 2022 වසර සිට 2024 වසර සඳහා "දිස්ත්‍රික් පෝෂණ හා ආහාර නිෂ්පාදන සැලැස්මක්" සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම ජාතික අවශ්‍යතාවයකි.

මෙම සැලැස්ම සැකසීමේ දී සියළු පාර්ශවකරුවන්ගේ දායකත්වයෙන් දිස්ත්‍රික්කයේ දේශගුණික තත්ත්වය, වගා කළ හැකි ඉඩම්, ගෙවතු, වැව් හා ජලාශ, ධීවර හා ජලජීවී සම්පත්, සත්ත්ව පාලනය සඳහා ඇති අවකාශය ඇතුළු මානව සම්පත් උපරිමව ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි ආකාරයට දිස්ත්‍රික්කයට ගැලපෙන ලෙසට සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් දිස්ත්‍රික්කයේ දිළිඳුකම අවම කර, ආහාර හා පෝෂණ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරුකිරීම මෙන්ම ජාතික නිෂ්පාදන ආර්ථිකය ශක්තිමත් කිරීමට ඔබට අවස්ථාව ඇත.

බැසිල් රාජපක්ෂ
මුදල් අමාත්‍ය,
සභාපති, ආර්ථික පුනර්ජීවනය හා දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා
වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකාය

පටුන.....	1
වගු සුවිය.....	2
ප්‍රස්ථාර සුවිය.....	5
පෙරවදන.....	6
1. රටෙහි සමස්ත ආහාර අවශ්‍යතාව, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය.....	8
2. වී වගාව.....	24
3. බඩ ඉරිඟු වගාව.....	29
4. කුරක්කන් වගාව.....	35
5. මුං ඇට වගාව.....	39
6. කවිපි වගාව.....	43
7. උඳු වගාව.....	47
8. සෝයා වගාව.....	51
9. රතු එළු වගාව.....	56
10. ලොකු එළු වගාව.....	60
11. මිරිස් වගාව.....	64
12. රට කපු වගාව.....	68
13. තල වගාව.....	72
14. අර්තාපල් වගාව.....	76
15. එළවළු වගාව.....	80
16. පලතුරු වගාව.....	85
17. ඇමුණුම.....	90

වගුව1 1- ආහාර අවශ්‍යතාව, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය.....	8
වගුව1 2- පෝෂණ නිර්දේශ අනුව ආහාර කාණ්ඩ වල පරිභෝජන ප්‍රතිශතය - 2019 ගෘහස්ථ ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය.....	10
වගුව1 3- වී හා අතිරේක ආහාර බෝගවල නිෂ්පාදනය වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය 2018-2020 සාමාන්‍යය අගය.....	17
වගුව1 4- එළවළු වගාව බෝග වල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය 2018-2020 සාමාන්‍යය අගය.....	19
වගුව1 5- පළතුරු බෝගවල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය 2018-2020 සාමාන්‍යය අගය.....	20
වගුව1 6- වී වගාව හා අතිරේක ආහාර බෝගවල ආනයනය (මෙ.ටො) හා අපනයනය (මෙ.ටො) සාමාන්‍යය අගය 2018-2020..	21
වගුව1 7- එළවළු බෝග ආනයනය හා අපනයනය- 2018-2020 සාමාන්‍යය අගය.....	22
වගුව1 8- පළතුරු බෝග අපනයනය-2018-2020 සාමාන්‍යය අගය.....	22
වගුව1 9- පළතුරු බෝග ආනයනය-2018-2020 සාමාන්‍යය අගය.....	23
වගුව1 10- අතිරේක ආහාර බෝගවල භාවිතය.....	23
වගුව2 1- වාර්ෂික දේශීය වී නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	25
වගුව2 2- වාර්ෂික සහල් ආනයනය, වී වල සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	25
වගුව2 3- වී වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය.....	26
වගුව3 1- වාර්ෂික බඩ ඉරිඟු අවශ්‍යතාවය.....	29
වගුව3 2- බඩ ඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම හා ආදායම හෙක්ටයාරයට (අනුරාධපුර වර්ෂාපෝෂිත).....	29
වගුව3 3- වාර්ෂික දේශීය බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	30
වගුව3 4- වාර්ෂික බඩ ඉරිඟු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාව.....	31
වගුව3 5- බඩ ඉරිඟු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	32
වගුව3 6- බඩ ඉරිඟු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය වසර 2021-2025.....	32
වගුව4 1- කුරක්කන් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම - හෙක්ටයාරයට.....	35
වගුව4 2- වාර්ෂික දේශීය කුරක්කන් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	36
වගුව4 3- වාර්ෂික කුරක්කන් ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	37
වගුව4 4- කුරක්කන් වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	37
වගුව4 5- කුරක්කන් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය වසර 2021-2025.....	37
වගුව5 1- මුං ඇට වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම - හෙක්ටයාරයට.....	39
වගුව5 2- වාර්ෂික දේශීය මුං ඇට නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	40
වගුව5 3- වාර්ෂික මුං ඇට ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	41
වගුව5 4- මුං ඇට වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	41
වගුව5 5- මුං ඇට වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	42
වගුව6 1- නිෂ්පාදන වියදම- හෙක්ටයාරයක් සඳහා.....	43
වගුව6 2- වාර්ෂික දේශීය කවිපි නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	44
වගුව6 3- වාර්ෂික කවිපි ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	45

වගුව 6 4- කවිපි වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	45
වගුව 6 5- කවිපි වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	45
වගුව 7 1- නිෂ්පාදන වියදම - හෙක්ටයාරයට.....	47
වගුව 7 2- වාර්ෂික දේශීය උද්‍ර නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	48
වගුව 7 3- වාර්ෂික උද්‍ර ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	49
වගුව 7 4- උද්‍ර වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	49
වගුව 7 5- උද්‍ර වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	49
වගුව 8 1- සෝයා වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම- හෙක්ටයාරයට.....	51
වගුව 8 2- වාර්ෂික දේශීය සෝයා නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	52
වගුව 8 3- සෝයා ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	53
වගුව 8 4- සෝයා වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	54
වගුව 8 5- සෝයා වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	54
වගුව 9 1- රතු එෂු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම.....	56
වගුව 9 2- වාර්ෂික දේශීය රතු එෂු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	57
වගුව 9 3- වාර්ෂික රතු එෂු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	58
වගුව 9 4- රතු එෂු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	58
වගුව 9 5- රතු එෂු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය.....	58
වගුව 10 1- ලොකු එෂු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම.....	60
වගුව 10 2- වාර්ෂික දේශීය ලොකු එෂු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	61
වගුව 10 3- වාර්ෂික ලොකු එෂු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	62
වගුව 10 4- ලොකු එෂු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	62
වගුව 10 5- ලොකු එෂු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	62
වගුව 11 1- මිරිස් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම.....	64
වගුව 11 2- වාර්ෂික දේශීය මිරිස් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	65
වගුව 11 3- වාර්ෂික මිරිස් ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	66
වගුව 11 4- මිරිස් වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	66
වගුව 11 5- මිරිස් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	66
වගුව 12 1- රට කපු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම.....	68
වගුව 12 2- වාර්ෂික දේශීය රට කපු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	69
වගුව 12 3- වාර්ෂික රට කපු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	69
වගුව 12 4- රට කපු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	70
වගුව 12 5- රට කපු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	70

වගුව13 1- තල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම - හෙක්ටයාරයට.....	72
වගුව13 2- වාර්ෂික දේශීය තල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	73
වගුව13 3- තල ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	73
වගුව13 4- තල වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	74
වගුව13 5- තල වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	74
වගුව14 1- අර්තාපල් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම - හෙක්ටයාරයට.....	76
වගුව14 2- වාර්ෂික දේශීය අර්තාපල් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය.....	77
වගුව14 3- අර්තාපල් ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය.....	78
වගුව14 4- අර්තාපල් වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය.....	78
වගුව14 5- අර්තාපල් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025.....	78
වගුව15 1- එළවළු වගාව බෝග වල නිෂ්පාදනය, වගා වලසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය.....	80
වගුව15 2- එළවළු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම.....	81
වගුව15 3- නිෂ්පාදන වියදම හා ආදායම යල කන්නය - හෙක්ටයාරයට.....	81
වගුව15 4- නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන ඉලක්ක (ටොන්).....	82
වගුව15 5- වගා වපසරිය වැඩි කිරීම (හෙක්ටයාර).....	82
වගුව15 6- ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්).....	83
වගුව16 1- ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය.....	85
වගුව16 2- පළතුරු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම.....	86
වගුව16 3- පළතුරු භාවිතය.....	86
වගුව16 4- පළතුරු අපනයනය 2018-2020.....	86
වගුව16 5- පළතුරු ආනයනය 2018-2020.....	87
වගුව16 6- පළතුරු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය- 2021 වාර්ෂික.....	87
වගුව16 7- නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන ඉලක්ක.....	88
වගුව16 8- වගා වපසරිය වැඩිකිරීම.....	88
වගුව16 9- ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය.....	88

ප්‍රස්තාර සූචිය

ප්‍රස්ථාරය 1 1-	පෝෂණ නිර්දේශ අනුව කාණ්ඩ වල පරිභෝජනය ප්‍රතිශතය 2019.....	10
ප්‍රස්ථාරය 1 2-	අතිරේක ආහාර බෝග වල වගා වපසරිය.....	17
ප්‍රස්ථාරය 1 3-	එළවළු බෝග වල වගා වපසරිය.....	20
ප්‍රස්ථාරය 2 1-	වී නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	25
ප්‍රස්ථාරය 2 2-	සහල් ආනයනය.....	26
ප්‍රස්ථාරය 3 1-	නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	31
ප්‍රස්ථාරය 3 2-	බඩ ඉරිඟු ආනයනය.....	32
ප්‍රස්ථාරය 4 1-	දේශීය කුරක්කන් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	36
ප්‍රස්ථාරය 4 2-	කුරක්කන් ආනයනය.....	37
ප්‍රස්ථාරය 5 1-	මුං ඇට නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	40
ප්‍රස්ථාරය 5 2-	මුං ඇට ආනයනය.....	41
ප්‍රස්ථාරය 6 1-	කවිපි නිෂ්පාදනය, හා වගා වපසරිය.....	44
ප්‍රස්ථාරය 6 2-	කවිපි ආනයනය.....	45
ප්‍රස්ථාරය 7 1-	උඳු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	48
ප්‍රස්ථාරය 7 2-	වාර්ෂික උඳු ආනයනය.....	49
ප්‍රස්ථාරය 8 1-	සෝයා නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	52
ප්‍රස්ථාරය 8 2-	සෝයා ආනයනය.....	53
ප්‍රස්ථාරය 8 3-	සෝයා කේක් ආනයනය.....	53
ප්‍රස්ථාරය 9 1-	වාර්ෂික දේශීය රතු එෑනු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	57
ප්‍රස්ථාරය 9 2-	වාර්ෂික රතු එෑනු ආනයනය.....	58
ප්‍රස්ථාරය 10 1-	ලොකු එෑනු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	61
ප්‍රස්ථාරය 10 2-	වාර්ෂික ලොකු එෑනු ආනයනය.....	62
ප්‍රස්ථාරය 11 1-	මිරිස් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	65
ප්‍රස්ථාරය 11 2-	වාර්ෂික මිරිස් ආනයනය.....	66
ප්‍රස්ථාරය 12 1-	දේශීය රට කපු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	69
ප්‍රස්ථාරය 12 2-	වාර්ෂික රට කපු ආනයනය.....	70
ප්‍රස්ථාරය 13 1-	තල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	73
ප්‍රස්ථාරය 13 2-	තල ආනයනය.....	74
ප්‍රස්ථාරය 14 1-	අර්නාපල් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය.....	77
ප්‍රස්ථාරය 14 2-	අර්නාපල් ආනයනය.....	78

සමස්ත ශ්‍රී ලංකා වාසීන්ගේ ප්‍රශස්ථ පෝෂණය හා නිරෝගිකම උදෙසා වී ඇතුළු ධාන්‍ය වර්ග, රනිල බෝග, එළවළු, පලතුරු, පොල් ඇතුළු වැවිලි බෝග, කුළුබඩු, මත්ස්‍ය හා සත්ත්ව නිෂ්පාදන ඇතුළත් ආහාර කාණ්ඩ ප්‍රමුඛ දායකත්වයක් සපයයි. එමඟින්,

- ජනතාවට පෝෂණය ලබාදීම තුළින් දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාව.
- ගොවි පවුල් සඳහා ස්ථිර ආදායම් මාර්ග.
- ආනයන ආදේශනය මගින් විදේශ විනිමය ඉතිරි කර ගැනීම.
- අපනයන ප්‍රවර්ධනය මගින් විදේශ විනිමය ඉපයීම මගින් වෙළඳ ශේෂය අඩුකිරීම.
- අගයදාමය වැඩිකළ විවිධ පසු අස්වනු නිෂ්පාදන.
- රැකියා අවස්ථා උදාකර දුගීභාවය අවම කිරීම.
- ජාතික නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීමෙන් සමස්ථ ආදායම වැඩි කිරීම ආදියට දායක වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් 65% ක් කෘෂිකර්මය හා වැවිලි කර්මාන්තය සඳහා උපයෝගී කරගන්නා අතර, ඉන් 40% ක් වී සඳහා ද 38% ක් වැවිලි බෝග, 22% ක් එළවළු ඇතුළු අනෙකුත් බෝග සඳහා ද භාවිතා වේ. 70% කට වැඩි ජනගහනයක් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වල ජීවත්වන අතර වී වගාවේ නියුතු ගොවි පවුල් සංඛ්‍යාව 885,000 පමණ වේ. ග්‍රාමීය ජනතාවගෙන් බහුතරයක ගේ ප්‍රධාන ආදායම කෘෂිකර්මය වේ.

මෙම වාර්තාව මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආහාර බෝග වගාව, නිෂ්පාදනය හා අවශ්‍යතාව පිළිබඳව කාලීන දත්ත වලින් හෙළිවන උපතනීත් පහත සඳහන් මූලික අංශ 3 ඔස්සේ සලකා බලන ලදී.

1. ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් වසර 03 කට වරක් පවත්වන ගෘහ ඒකක වල ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය.
(Household Income and Expenditure Survey - HIES/2019)
2. පෝෂණය හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කර ගනිමින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශය හා වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ථ ප්‍රජාව වෙනුවෙන් සකස් කළ දෛනික ආහාර මාර්ගෝපදේශය. (Food based Dietary Guidelines)
3. ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය හා සුලබතාවය

දේශීය ආහාර නිෂ්පාදනය හා ආනයන අපනයන අතර වෙනස, පසු අස්වනු හානි, බීජ සඳහා වෙන්කිරීම සහ අගය වැඩිකළ පසුඅස්වනු නිෂ්පාදන සඳහා අමුද්‍රව්‍ය වශයෙන් ගත් ප්‍රමාණය අඩුකිරීමෙන් පසු අගය,

ඉහත උපතනීත් අධ්‍යයනයේදී හෙළි වූ කරුණු අනුව නිරෝගි හා සෞඛ්‍ය සම්පන්න ප්‍රජාවක් බිහිකිරීම සඳහා නිෂ්පාදනය වැඩිකළ යුතු ආහාර කාණ්ඩ හඳුනාගෙන ඇති අතර දේශීය ඉල්ලුම හා අපනයනය වෙළඳපොළ ඉලක්ක කරගත් හෝග නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සඳහා 2021-25 දී සකස් කළ යුතු බෝග නිෂ්පාදන සැලැස්ම, ඒ සඳහා අවශ්‍ය ඉඩම් ප්‍රමාණය සහ බෝග වගාවේදී මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටලු හා ඵලදායීතාවය වැඩිකිරීමේ යෝජනා සාකච්ඡා කර ඇත.

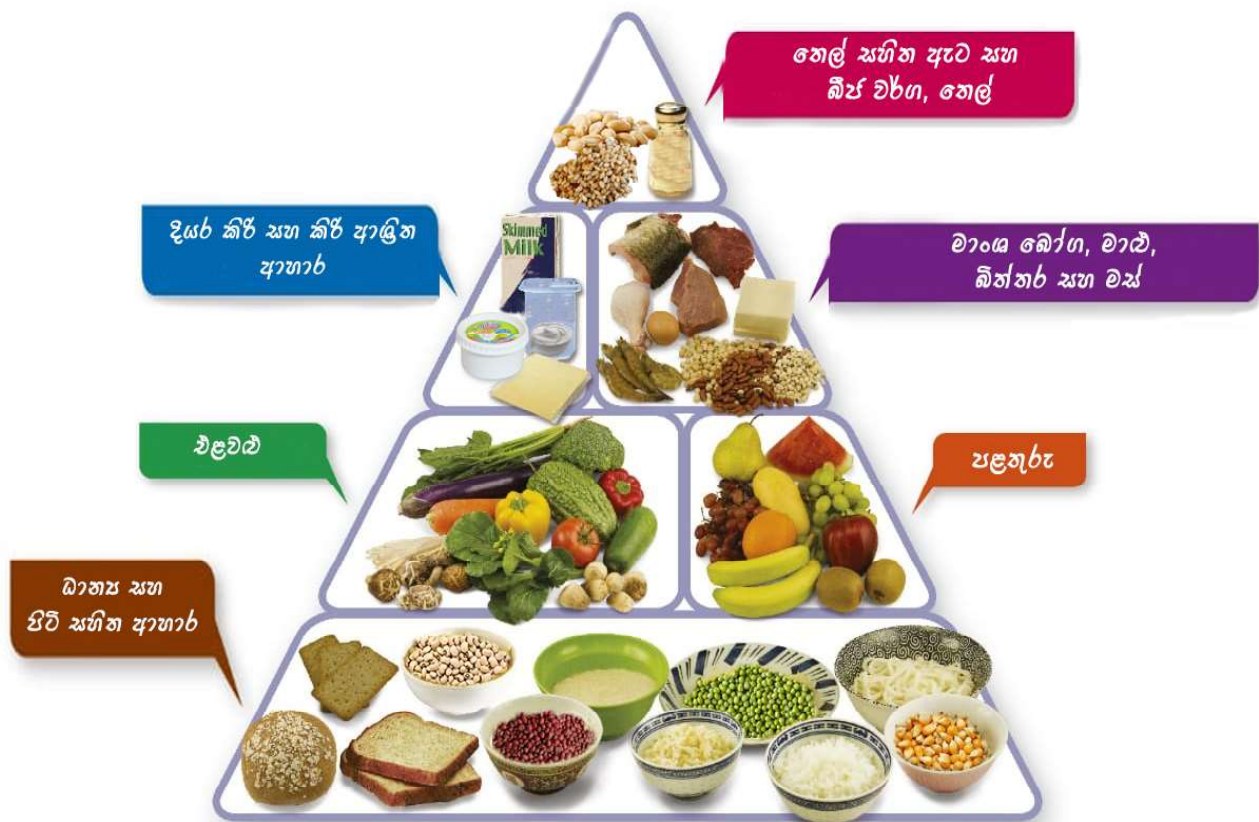
මෙවැනි සංසන්දනාත්මක වාර්තාවක අවශ්‍යතාවය පිළිබඳව මුදල් අමාත්‍ය, ජනාධිපති විශේෂ නියෝජිත හා ආර්ථික පුනර්ජීවනය සහ දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකායේ සභාපති ගරු බැසිල් රාජපක්ෂ මැතිතුමා අවධාරණය කළ අතර ඒ අනුව ආර්ථික පුනර්ජීවනය දරිද්‍රතාවය තුරන් කිරීම සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධන බලකායේ මෙහෙයවීමේ ජාතික ක්‍රමසම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව, ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශය, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි පර්යේෂණ ආයතනය යනාදී ආයතනවල සෘජු දායකත්වය සපයන ලදී.

දත්ත විග්‍රහයේදී හෙළිවන තොරතුරු පදනම්ව කෘෂි අංශ වල නිෂ්පාදන ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය තීන්දු සහ උපාය මාර්ගික සැලසුම් සකස් කළ හැකි වේ.

මෙම අධ්‍යයනයේ සන්සන්දනාත්මක දත්ත විග්‍රහයේදී හෙළිවන තොරතුරු පදනම්ව කෘෂි හා ආහාර නිෂ්පාදන වල ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමෙන් පෝෂක තිර්දේශ වලට අනුකූල ආහාර රටාවකට ජනතාව හුරු කිරීමට පිටුබලයක් සැපයෙන අතර ඒ සඳහා වූ යෝජනා ද ඉදිරිපත් කර ඇත.

2021.09.25

ආහාර පිරමීඩය

රටේ සමස්ත ආහාර අවශ්‍යතාව, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය

2020 වර්ෂයෙහි රටෙහි මධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය මිලියන 21.9 ක් වන අතර ඉන් 48.4% ක් පුරුෂයින්ද 51.6% ක් ස්ත්‍රීන් ද වන අතර මුළු ජන ග්‍රහණයෙන් 8.6% ක් අඩු. 5 ට අඩු කුඩා දරුවන් වේ. පෝෂණය හා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගනිමින් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශය හා වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශ අනුව සකස් කළ ශ්‍රී ලාංකිකයින් සඳහා වූ ආහාර මාර්ගෝපදේශට අනුකූලව එක් එක් ආහාර කාණ්ඩයෙන් ආහාරයට එක් කරගත යුතු ප්‍රමාණය විවිධ වේ. ඒ අනුව එක් එක් ජන කාණ්ඩයට (ස්ත්‍රී/පුරුෂ/අවු.5 ට අඩු ළමුන් වශයෙන්) නිර්දේශිත ආහාර ප්‍රමාණ සහ ඒ අනුව රටෙහි ජනතාවගේ පෝෂණ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම සඳහා වාර්ෂික අවශ්‍යතාව එක් එක් ආහාර කාණ්ඩය සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශය විසින් ගණනය කර ඇත. (ඇමුණුම I).

නව ද ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2019 වසරෙහි ගහස්ථ ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය වාර්ෂිකව පරිභෝජනය සඳහා පාරිභෝජනය කළ යුතු ආහාර කාණ්ඩයන් ගේ ප්‍රමාණය, 2019 වසරේ සිදුකරන ලද ගහස්ථ ආදායම් වියදම් අනුව පාරිභෝජන අවශ්‍යතාවන් සහ ආහාර සුලබතාවය (නිෂ්පාදන, ආනයන හා අනෙකුත් අඩුකිරීම් සහ හානි සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව) ඇමුණුම II හා III දක්වා ඇති අතර ඒ අනුව වාර්ෂිකව අවශ්‍ය ආහාර ප්‍රමාණයන් පහත වගුවේ දක්වා ඇත.

වගුව1-1-ආහාර අවශ්‍යතාව, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය

ආහාර අයිතමය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ පෝෂණ නිර්දේශ මත පදනම් වූ අවශ්‍යතාවය(අ)	සැබෑ පරිභෝජනය (ගහස්ත ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය 2019) (ආ)	සුලබතාවය (ඇ)
	2020වාර්ෂික ජාතික අවශ්‍යතාවය (මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන), පොල් (ගෙඩි මිලියන), කිරි (ලීටර මිලියන), බිත්තර (මිලියන)	මුළු වාර්ෂික පරිභෝජනය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්),බිත්තර (මිලියන) කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	සැබෑ සුලබතාවය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) හැර
ධාන්‍ය වර්ග	1.759	2.461	3.638
සහල්**		2.451	3.301
බඩ ඉරිගු		0.004	0.330
කුරක්කන්		0.006	0.007
රනිල බෝග	0.785	0.197	0.234
පරිප්පු-මයිසූර්		0.164	0.170
පරිප්පු (කඩල සහ වටනා)		0.008	0.004
මුං ඇට		0.012	0.023
උඳු		0.003	0.009
කවිපි		0.009	0.016
සෝයා		0.00036	0.012
මූල එළවළු		0.121	0.164
අර්තාපල්		0.121	0.164

ආහාර අයිතමය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ පෝෂණ නිර්දේශ මත පදනම් වූ අවශ්‍යතාවය(අ)	සැබෑ පරිභෝජනය (ගෘහස්ථ අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය 2019) (ආ)	සුලබතාවය (ඇ)
	2020 වාර්ෂික ජාතික අවශ්‍යතාවය (මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන), පොල් (ගෙඩි මිලියන), කිරි (ලීටර මිලියන), බිත්තර (මිලියන)	මුළු වාර්ෂික පරිභෝජනය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්), බිත්තර (මිලියන) කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	සැබෑ සුලබතාවය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) හැර
එළවළු	1.342	0.891	0.969
කුළු බඩු		0.353	0.560
වියළි මිරිස්		0.065	0.066
රතු එළු		0.062	0.072
බී දැනු		0.183	0.309
සුදු එළු		0.033	0.074
ගම්මිරිස්		0.011	0.015
පලතුරු	1.953	0.692	0.875
ඇට වර්ග	0.219	0.003	0.050
කජු		0.0004	0.013
රටකජු		0.002	0.037
මාළු	0.409	0.370	0.584
ටින් මාළු		0.019	0.027
කරවල		0.081	0.097
උම්බලකඩ		0.008	0.002
මිරිදිය මසුන්		0.042	0.090
මුහුදු මාළු		0.219	0.424
මස්	0.273	0.135	0.227
කුකුළු මස් සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදන		0.132	0.215
එළු මස්		0.001	0.003
ඌරුමස්		0.002	0.009
බිත්තර	8000.435	992.000	2195.000
කිරි සහ කිරි නිෂ්පාදන	645.045	784.700	1152.950
සීනි		0.271	0.742
පොල්*** (ගෙඩි මිලියන)	1677.677	1,873.000	2774.400

සැකසුම : ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව

මූලාශ්‍ර : සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශය සකස් කළ දෛනික ආහාර මාර්ගෝපදේශය, ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (ගෘහ ඒකක අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය), රේගු දෙපාර්තමේන්තුව, වාර්ෂික වාර්තාව ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුව. වාර්ෂික වාර්තාව- මුදල් අමාත්‍යාංශය , කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, ධීවර අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, අපනයන කෘෂිකාර්මික හෝග දෙපාර්තමේන්තුව, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව)

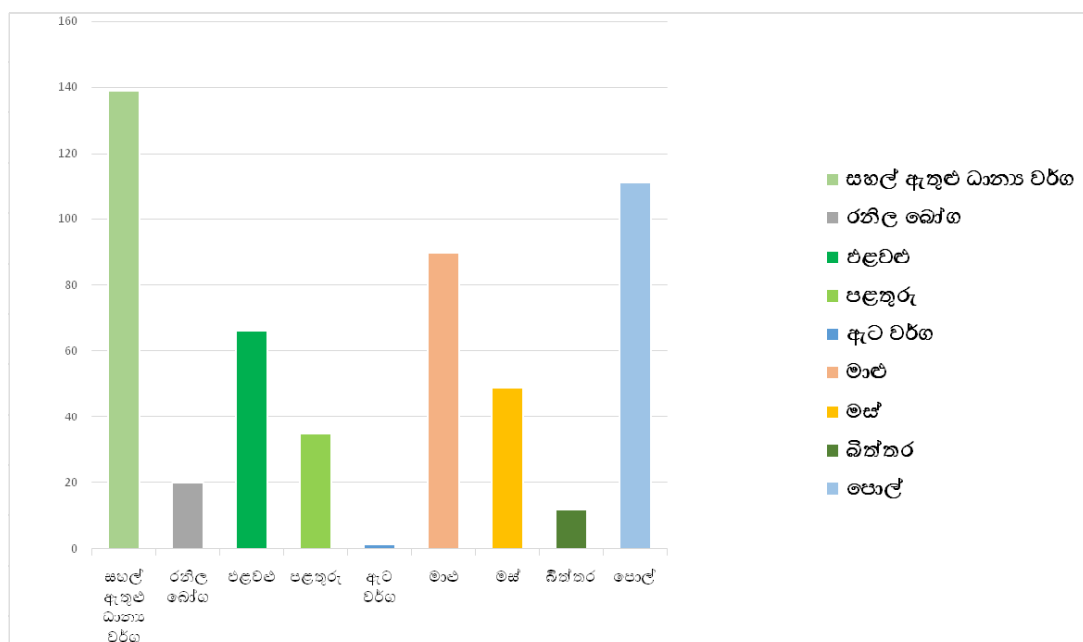
ඉහත ආහාර කාණ්ඩ වලට අයත් අයිතමවල සුලබතාව හා පරිභෝජනය ගණනය කිරීමේ දී ඒ ඒ ආහාර වලින් සාදන විවිධ අතුරු ආහාර නිෂ්පාදන ද ඇතුළත් කර ඇත. විවිධ ආහාර කාණ්ඩ වල ඇස්තමේන්තුගත පරිභෝජන ප්‍රමාණයන් සහ වාර්ෂික අවශ්‍යතා, ප්‍රධාන ආහාර කාණ්ඩ හා ඒවායින් සකස්කළ විවිධ ආහාර හා අතුරු නිෂ්පාදන ඇතුළත්ව ඇත.

(ඇමුණුම් අංක IV ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව 2020)

වගුව 1.2 පෝෂණ නිර්දේශ අනුව ආහාර කාණ්ඩ වල පරිභෝජන ප්‍රතිශතය - 2019 ගෘහස්ථ ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය

ආහාර අයිතමය	පරිභෝජන ප්‍රතිශතය (%)
සහල් ඇතුළු ධාන්‍ය වර්ග	139
රනිල බෝග	25
එළවළු	66
පළතුරු	35
ඇට වර්ග	1.3
මාළු	*90
මස්	49
බිත්තර	12
පොල්	111

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
ගෘහස්ථ ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය - 2015

*මසුන් වර්ග අනුව ආහාරයට ගත හැකි ප්‍රමාණය පිළිබඳ ලෝක ආහාර හා සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නිර්ණායක අනුව 2019 මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන සුලබතාවයෙන් සැබෑ පරිභෝජනයට ගත හැකි ප්‍රමාණය සෞඛ්‍ය නිර්දේශ හා සසඳන විට 88% කි. (Edible Fish Parts)

මූලාශ්‍රය - ධීවර අමාත්‍යාංශය (ඇමුණුම් අංක V)

ධාන්‍ය (සහල්, බඩ ඉරිගු,කුරක්කන්)

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ප්‍රකාශිත පෝෂණ නිර්දේශ වලට අනුව වාර්ෂික ධාන්‍ය පරිභෝජන අවශ්‍යතාවය මෙ.ටොන්.මිලියන 1.76 ක් පමණ වේ. කෙසේ නමුත් 2019 දී සිදු කරන ලද ගෘහාශ්‍රිත ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයට අනුව වාර්ෂික ධාන්‍ය පරිභෝජනය මෙ.ටොන්. මිලියන 2.4 කි. මේ අනුව නිරීක්ෂණය වනුයේ නිර්දේශිත ප්‍රමාණයට වඩා වැඩි ධාන්‍ය ප්‍රමාණයක් පරිභෝජනය කරන බවය (139%).

ධාන්‍ය පරිභෝජනයේ බහුතර ප්‍රතිශතයක් නියෝජනය කරනුයේ සහල් ය. විශාල බත් ප්‍රමාණයක් සමඟ සුළු එළවළු ප්‍රමාණයක් ගැනීමේ වැරදි ආහාර රටාව නිසා ජනතාව අතර ස්ථූල තාවය වැඩිවීමට ද හේතු වී ඇත. ඒ අනුව ජනතාව ගේ ආහාර පරිභෝජන රටාවේ වෙනසක් කිරීම එනම් සහල්/ධාන්‍ය පරිභෝජනය අඩු කරන අතර අනිකුත් සංඝටක (එළවළු, පලතුරු, මාංශ බෝග, මාළු , බිත්තර) පරිභෝජනය වැඩි කිරීම පිළිබඳව ඉදිරි සැලසුම් වල දී අවධානය යොමු කළයුතු වේ. එමෙන් ම එහි දී සහල් නිෂ්පාදනයේ අඩු/වැඩි කිරීම පිළිබඳවද තාර්කිකව සලකා බැලීම කළ යුතුවේ. එමෙන් ම සුවිශේෂී වී ප්‍රභේද දැනට පවතින කුඹුරු යම් ප්‍රමාණයක වගා කිරීම තුළින් විදේශීය වෙළඳපොළට ද දේශීය ප්‍රභේද ප්‍රවර්ධනය කළ හැක.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය පෝෂණ නිර්දේශයන් හා ගෘහස්ථ ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය මගින් මානව පරිභෝජනය සඳහා වන සහල් අවශ්‍යතාවය පමණක් ගණනය කර ඇත. සුලබතාවය අනුව සහල් අවශ්‍යතාවය ගණනය කිරීමේදී දේශීය නිෂ්පාදනය, පවතින තොග ප්‍රමාණය හා ශුද්ධ ආනයනවල අගයන්හි එකතුව සලකා බලයි. සුලබතාවයේ මානව පරිභෝජනය, සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනය, විවිධ අතරු නිෂ්පාදන කර්මාන්ත සඳහා වන භාවිතයන්, අපතේ යාම, තොග පවත්වා ගැනීම, බීජ සඳහා භාවිතය හා වෙනත් භාවිතයන් සඳහා අවශ්‍යවන ප්‍රමාණයන් අන්තර්ගත වේ.

රනිල/මාංශභෝග

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය පෝෂණ නිර්දේශයන් ට අනුව මාංශ භෝග නිෂ්පාදන අවශ්‍යතාවය මෙ.ටොන්. 785,000 පමණ වේ. කෙසේ නමුත් 2019 දී සිදුකරන ලද ගෘහාශ්‍රිත ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය ට අනුව මාංශ භෝග පරිභෝජනය මෙ.ටොන්. 197,000 ක් පමණි. එය නිර්දේශිත ප්‍රමාණයෙන් 25% කි. සුලබතාවය අනුව ද එය මෙ.ටොන්. 234,000 ක් පමණවේ. මේ අනුව නිරීක්ෂණය වනුයේ මාංශ භෝග පරිභෝජනය නිර්දේශිත ප්‍රමාණයට වඩා බොහෝ අඩු අගයක් ගන්නා බවය. එමෙන්ම මාංශ භෝග පරිභෝජනයේ 80% ක් පමණ ආනයනික පරිප්පු මත යැපෙන බවද නිරීක්ෂණය වේ. වෙනත් මාංශ බෝග හා සැසඳීමේ දී පරිප්පු වල ඇති රසය පිසීමේදී අඩු කාලයකින් පහසුවෙන් පිසීමට ඇති හැකියාව වැනි සාධක එය ප්‍රවර්ධනය වීමට හේතු වී ඇත. ඒ නිසා අනෙකුත් මාංශ භෝග ප්‍රවර්ධනයේ දී එම සාධක කෙරේද වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.

එළවළු

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය පෝෂණ නිර්දේශ අනුව 2020 වර්ෂය සඳහා එළවළු අවශ්‍යතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 1.34 කි. 2020 වර්ෂය සැලකීමේදී 2019 වර්ෂයේදී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකරන ලද ගෘහස්ථ ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය අනුව දේශීය පරිභෝජනය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 0.89කි. එසේම 2020 වර්ෂයේ එළවළු සුලබතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 0.97 කි. සෞඛ්‍ය නිර්දේශ අනුව එළවළු පරිභෝජනයේ අනුපාතය 66% ක අගයකි. මේ අනුව පෝෂණ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා අවශ්‍ය කරන එළවළු ප්‍රමාණය නිපදවීම සඳහා ඵලදායීතාවය වැඩිකිරීමට ඉවහල් වන සුක්ෂම නවීන කෘෂි තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතය අවශ්‍ය වේ. පූර්ව හා පසු අස්වනු හානිය අවම කිරීම සඳහා යොමුවීම මගින් ද නිෂ්පාදනය කරන එළවළු වල සුලබතාවය ඉහළ නැංවිය හැකිවනු ඇත. නිෂ්පාදන වැඩි කිරීම සමඟ ජනතාව අතර එළවළු පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය කළ යුතුය.

පලතුරු

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ප්‍රකාශිත පෝෂණ නිර්දේශ අනුව 2020 වර්ෂය සඳහා පලතුරු අවශ්‍යතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 1.953 කි. 2020 වර්ෂය සැලකීමේදී 2019 වර්ෂයේදී ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකරන ලද ගෘහස්ථ ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණය අනුව දේශීය පරිභෝජනය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 0.692 කි. එසේම 2020 වර්ෂයේ පලතුරු සුලබතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 0.875 කි. මේ අනුව වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනයේ නිර්දේශ අනුව පලතුරු පරිභෝජනයේ අනුපාතය 35% ක් අගයකි. මේ අනුව පෝෂණ සුරක්ෂිතතාවය සඳහා අවශ්‍ය කරන පලතුරු ප්‍රමාණය නිපදවීම සඳහා සුක්ෂම නවීන කෘෂි තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතය, පරිභෝජන රටාව වෙනස් කිරීම හා සුදුසු ප්‍රදේශවල අවාරයේ පලතුරු නිපදවීම කළ හැකි වේ. පසු හා පුර්ව අස්වනු හානිය අවම කිරීමටත්, අගය එක් කළ නිමැයුම් වෙතට යොමු වීම හා වර්ෂය පුරාම සෑම කෘෂි දේශගුණික කලාපයකම ඵලදාව ලබාදෙන පලතුරු ගෘහ ආශ්‍රිතව නිපදවීම ආදිය මගින් නිෂ්පාදනය කරන පලතුරුවල සුලබතාවය ඉහළ නැංවිය හැකිවනු ඇත. නිෂ්පාදනය වැඩි කිරීම සමඟ ජනතාව අතර පලතුරු පරිභෝජනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

බිත්තර

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ නිර්දේශයන්ට අනුව වාර්ෂික බිත්තර පරිභෝජන අවශ්‍යතාවය බිලියන 8 ක් වන අතර, 2020 වර්ෂය තුළ දී රට තුළ බිත්තර බිලියන 2.4 ක් නිෂ්පාදනය වී ඇත. අනෙකුත් නිෂ්පාදන හා අපනයන හැර සෘජු පරිභෝජනය සඳහා පමණක් බිත්තර බිලියන 2.2 ක් රට තුළ සුලබව පවතී. නමුත් 2016 දී සිදුකරන ලද ගෘහාශ්‍රිත ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයට අනුව ජනතාවගේ බිත්තර පරිභෝජනය 12% පමණ ඉතා අඩු අගයක පවතී. එය වර්ෂයක් තුළ දී බිත්තර මිලියන 992 ක් පමණවේ. ලාභදායී හා පහසුවෙන් ලබාගතහැකි, ගුණයෙන් ඉහළ ප්‍රෝටීන ප්‍රභවයක් ලෙස දරුවන්ට හා නිරෝගී වැඩිහිටියන්ට දිනකට 1 බැගින් බිත්තර පරිභෝජනයට හුරුකිරීම / ප්‍රවර්ධන කිරීම වැදගත්ය.

මස්/මාළු

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රෝටීන් අවශ්‍යතාවයෙන් 30% ක් පමණ සන්තව ප්‍රෝටීන් වලින් ලබා ගනී. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ නිර්දේශයන්ට අනුව නිරෝගී පිරිමි පුද්ගලෙකුට දිනකට මස්/මාළු ග්‍රෑම් 120 ක් ආහාරයට ගත යුතුය. මෙම අගය කාන්තාවන් ගේ සහ අවු.5 ට අඩු ළමුන් ගේ පිළිවෙලින් ග්‍රෑම් 60 සහ 45 ක් වේ. මෙම මස්/මාළු අවශ්‍යතාවයේ 60% ක් පමණ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයන් ගෙන් ලබා ගැනීමට තැඹුරුවක් ඇති බව දක්නට ඇත. ඒ අනුව, වාර්ෂික මත්ස්‍ය අවශ්‍යතාවය මෙ.ටො. මිලියන 0.4 කි. 2019 දත්තයන්ට අනුව සමස්ත මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන මෙ.ටො. මිලියන 0.51 කි. එම වසරේදීම මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන ආනයනය සහ අපනයන ප්‍රමාණ තෙත් බරට (සජ්චී) පරිවර්තනය කළවිට පිළිවෙලින් මෙ.ටො. මිලියන 0.18 ක් සහ මෙ.ටො. මිලියන 0.053 කි. කෙසේ වුවද ඉවතලන මත්ස්‍ය කොටස් අඩු කළ පසු ආහාරයට ගත හැකි (Edible fish) මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. මිලියන 0.361 කි. මෙම ගණනය කිරීමට අනුව ඒක පුද්ගල දෛනික මත්ස්‍ය සුලබතාවය ග්‍රෑම් 45 ක් පමණ වේ. නමුත් 2016 දී සිදු කරන ලද ගෘහාශ්‍රිත ආදායම් වියදම් සමීක්ෂණයට අනුව ඉතා අඩු ආදායම් ලාභීන්ගේ මස් පරිභෝජනය මෙන් 10 ගුණයකින් වැඩි ප්‍රමාණයක් වැඩි ආදායම් ලාභීන් පරිභෝජනය සිදුකරන අතරම, අඩු ආදායම් ලාභීන් ගේ මාළු පාරිභෝජනය මෙන් අට ගුණයකින් වැඩි ප්‍රමාණයක බල මාළු පරිභෝජනයක් ද 30 ගුණයකින් වැඩි වූ කෙලවල්ලා මාළු පරිභෝජනයක් ද පෙන්නුම් කෙරේ. කෙසේ නමුත් ඉතා අඩු ආදායම් ලාභීන් පරිභෝජනය කරන හාල්මැස්සන් ප්‍රමාණය, ඉතා ඉහළ ආදායම් ලාභීන් ගේ හාල්මැස්සන් පරිභෝජනයෙන් අඩක් පමණ වන බව නිරීක්ෂණය කළ හැක. ඒ අනුව අඩු ආදායම් ලාභීන් මස් හා මාළු වලට සාපේක්ෂව හාල්මැස්සන් සඳහා වැඩි පාරිභෝජන තැඹුරුවක් දරන බව පෙනීයයි. ඒ අතර ම වතු ක්ෂේත්‍ර යේ ජනතාව ගේ මත්ස්‍ය පරිභෝජනය, රටෙහි සාමාන්‍ය අගයට සාපේක්ෂ ව තුන් ගුණයකින් පහළ

අගයක පවතින බව දක්නට ලැබේ. තව ද පළාත් වශයෙන් ගත් කළ ඌව පළාතේ කුකුල් මස් පරිභෝජනය, දේශීය පරිභෝජන අගයට වඩා අඩු අගයක පවතින අතර මධ්‍යම, ඌව, වයඹ, ඌව, දකුණු, ඌව පළාත් වල මත්ස්‍ය පරිභෝජන අගය දළ දේශීය මත්ස්‍ය පරිභෝජන අගයට වඩා පහළ අගයක පවතී. එම නිසා රට තුළ නිෂ්පාදනය වන මස්/මත්ස්‍ය නිෂ්පාදන පරිභෝජනය සඳහා රටෙහි සෑම ප්‍රදේශයකම සුලබ කිරීම සඳහා පියවර ගැනීමට අවශ්‍ය බව පෙනීයයි. 2020 දී මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය හා ජල ජීවී වගාවෙන් ජාතික නිෂ්පාදනයට 24% ක දායකත්වයක් ලබා දී ඇති අතර ග්‍රාමීය ප්‍රාදේශීය මත්ස්‍ය ප්‍රෝටීන අවශ්‍යතාවය වැඩි පුර සපයනු ලබන්නේ මිරිදිය මසුන්ගෙනි.

ආහාරයට නොගන්නා මත්ස්‍ය කොටස් ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායීව යොදා ගැනීම

ලෝක ආහාර හා සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (FAO) ඒ ඒ මත්ස්‍ය වර්ග වලින් ආහාරයට නොගෙන ඉවතලන ප්‍රමාණය (හම, වරල්, කරමල්, බඩවැල්, කටු, වලිගය ආදී කොටස්) ගණනය කිරීම් අනුව, ශ්‍රී ලංකාවේ මත්ස්‍ය වර්ග වලින් ආහාරයට නොගෙන ඉවතලන ප්‍රමාණය 40%ක් පමණ වේ. 2019 වර්ෂයේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් 505,830 ක් වන අතර, ඉන් ආහාරයට නොගෙන ඉවත් වන ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 200,000 ක් පමණ වේ. (ඇමුණුම අංක V) ඉවතලන මත්ස්‍ය කොටස් වලින් මත්ස්‍ය. ආහාර, කුකුළු කෑම ඇතුළු සත්ත්ව ආහාර, ඝන හා දියර කාබනික පොහොර නිෂ්පාදනය කළ හැකි අතර, දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ පැලියගොඩ මත්ස්‍ය වෙළෙඳපොළ, මත්තාරම සහ මීගමුවේ පමණක් මසුන්ගෙන් ඉවතලන කොටස් පුද්ගලික අංශය විසින් මිලදී ගන්නා අතර, ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදන සඳහා විශාල අමුද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාවයක් පවතී. ගෘහස්ථ මට්ටමේ සිට ධීවර වරාය, ජංගම වෙළෙඳුන්, සිල්ලර මාළු වෙළෙඳසැල්, දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ මාළු වෙළෙඳපොළවල් වල ඉවතලන මත්ස්‍ය කොටස් නිසි වැඩපිළිවෙළක් ඔස්සේ අතුරු නිෂ්පාදනවලට යොමු කිරීම ආර්ථික වශයෙන් හා පාරිසරික වශයෙන් ඉතා ඵලදායී ප්‍රයත්නයකි.

කිරි

දේශීය කිරි පරිභෝජනය ලීටර් මිලියන 784 කි. (ගෘහ ඒකක ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය - 2019). දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් මිලියන 427 කි. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිර්දේශයන්ට අනුව වාර්ෂික කිරි අවශ්‍යතාවය ලීටර් මිලියන 646 කි. ඒ අනුව ගෘහස්ථ කිරි අවශ්‍යතාවය සැපිරීම සඳහා දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් මිලියන 646 දක්වා වැඩි කළ යුතු වේ. කෙසේවෙතත් 2020 වර්ෂයේ ලීටර් මිලියන 748 ක් ආනයනය කර ඇත. (කිරි පිටි හා අගය එකතුකළ නිෂ්පාදන ලෙසට)

එළවළු මිලෙහි හැසිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ගෘහස්ථ වියදම් හැසිරීම අනුව, මාසික වියදමෙන් 65%ක් දරනු ලබන්නේ ආහාර නොවන අයිතමයන් සඳහාය. මාසික වියදමෙන් 35%ක් ආහාර සඳහා දරන අතර, ඒ අතරින් 13.7% ක් ප්‍රධාන ආහාරය වන සහල් සඳහාත් 11.8% ක් සහල් පිටියෙන් සකස් කළ ආහාර සඳහාත් වැය කෙරේ.

එළවළු ඉල්ලුම ස්ථාවරව පවතිද්දී එහි මිල වෙනස් වීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධකය වන්නේ සැපයුමේ සිදුවන අඩු වැඩි වීමයි. මෙයට හේතුව වන්නේ එළවළු සම්පාදනය යල හා මහ කන්න රටාවට වන සිදුවීමයි. මෙම තත්ත්වය සෑම වසරකම අවසන් මාස හා සසඳන විට මැයි, ජූනි, ජූලි, නොවැම්බර්, දෙසැම්බර් සහ ජනවාරි මාස වල එළවළු මිල ඉහළ යාමක් දැකිය හැකිය. මෙම මිල ඉහළයාමේ ලක්ෂණය සෑම වසරකම ජූලි 20 පසුවන තුරු පවතී.

යල කන්නයේ අස්වැන්න වෙළඳපලට පැමිණීමත් සමඟ සෑම වසරකම ජූලි 20 සිට ඔක්තෝබර් 25 දක්වා මිල අඩු වී නැවත ඔක්තෝබර් 15 සිට ජනවාරි 20 දක්වා මිල වැඩි වීම සාමාන්‍ය වෙළෙඳපල හැසිරීමයි.

ආහාර රටාවන්හි තව භාවිතයන් හා පෝෂණය

පසුගිය දශක කිහිපයක සිට ශ්‍රී ලංකාවේද නාගරික හා අර්ධ නාගරික මධ්‍යම පාත්තික කුටුම්භයන්හි ඇතිවූ ආහාර රටාවන් සහ තව භාවිතයන් හා ආකල්ප (ක්ෂණික ආහාර වර්ග හා පාන, සීනි අධික පාන පරිභෝජනය වැඩි වීම, පිරිපහදුකළ සකස් කළ ආහාර සුලබ වීම, දියර කිරි වෙනුවට රස කළ කිරි හෝ සීසිල් බීම භාවිතය) පෝෂ්‍යදායී සමබල ආහාර රටාවට අහිතකර බලපෑමක් ඇති කර තිබේ.

නිරෝගිමත් ජනතාවක් බිහිකිරීමේ ප්‍රධාන සාධකය ප්‍රශස්ත පෝෂණයයි. සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවන රටාවක් උදෙසා නිර්දේශිත ආහාර කාණ්ඩයට අයත් ආහාර වල ඇති වැදගත්කම පිළිබඳ ජනතාවගේ දැනුවත්කම, සුලබතාවය සහ මිල අඩුවීම, ඒවායේ පරිභෝජනයට පිටුවහලක් සපයන ප්‍රධාන සාධකය වේ.

මත්දපෝෂණය හා බැඳුණු මිටිබව, කෘෂි බව, අඩුබර, රක්තහීනතාවය, ක්ෂුද්‍ර පෝෂක ඌනතාවයන් නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩි වශයෙන් පීඩාවට පත්වන්නේ කුඩා දරුවන්ය. ආහාර සැපයීමේ දී මත්ද පෝෂණය ඇති දිස්ත්‍රික්ක පිළිබඳව දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු වේ.

සීනි, තෙල්, ලුණු හා පිෂ්ඨය අධික ආහාර රටාවක් වෙත යොමු වීමත් සමඟ ඒ හා බැඳී ස්ථූලතාව, හෘද රෝග, දියවැඩියාව, පිළිකා වැනි බෝ නොවන රෝග රැසක අවදානම ද වැඩි වෙමින් පවතී. ඒ බැවින් ජනතාව සමබල ආහාර රටාවකට හුරුකිරීමත්, ඔවුන්ට අවශ්‍ය පෝෂණ ගුණයෙන් සපිරි ආහාර අඩු මිලට වෙළඳපොළ තුළ සුලබ කිරීමත් වැදගත්ය.

කෘෂිකාර්මාන්ත නවීකරණය හා ව්‍යවසායකත්ව වර්ධනය

නිෂ්පාදන ආර්ථිකයක් කරා යන ගමනේදී ගොවිජනතාව යැපුම් මානසිකත්වයෙන් මිදී වාණිජ කෘෂි ව්‍යවසායකයින් බවට පරිවර්තනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. විශේෂයෙන්ම ජාත්‍යන්තරය ද පිළිගෙන ඇති යහපත් කෘෂිකර්ම පිළිවෙත් භාවිතා කිරීම තුළින් (Good Agricultural Practices (GAP)) ඵලදායීතාවය වැඩිකර ගැනීම සඳහා, පහත ප්‍රවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කළ හැක

- ප්‍රශස්ත ඉඩම් භාවිතය
- කාර්යක්ෂම වාරි හා ජල භාවිතය
- කාබනික පොහොර භාවිතය හා නිර්දේශිත පොහොර සහ පලිබෝධ නාශක පමණක් භාවිතය
- ඵලදායීතාවය වැඩිකරන තව කෘෂි කාර්යක්ෂම ක්‍රමවේද (විසිරුම් හා විසිරි ජල පද්ධති, හරිතගාර)
- වැඩි ඵලදායීතාවයක් ලබා දෙන ගුණාත්මක බීජ භාවිතය
- අපනයන ඉලක්ක කර ගත් හෝග
- පෙර හා පසු අස්වනු හානි අවම කර ගැනීම
- වගා තොරතුරු හා දත්ත පිළිබඳ නිවැරදි වාර්තාකරණය (නිලධාරීන් හා ගොවීන්)

ආදිය ප්‍රවර්ධනය කරන සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම. තොරතුරු තාක්ෂණයද උපයෝගී කරගෙන තරුණ කෘෂි ව්‍යවසායකයින් බිහි කිරීමද කෘෂිකර්ම තව්කරණ වැඩිදියුණු කිරීමේදී අත්‍යවශ්‍ය වේ. පෝෂණ ගුණයෙන් වැඩි බෝග ගොවි ජනතාව අතර ප්‍රවර්ධනය ඊට අවශ්‍ය දැනුම ලබාදීම බෝග පළිබඳ වගා සැලසුම් කිරීම හා එම තොරතුරු ගොවියන් වෙත නිසි කලට සම්ප්‍රේෂණය කිරීම වැනි අංශ කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය. (App development, Market Price, Climate data, etc....)

එළවළු, පලතුරු සුලබ කිරීම සඳහා තෝරාගත් එළවළු, පලතුරු වගාව

වර්ෂය පුරාම වගා කළ හැකි දිවයිනේ සියළු කෘෂි දේශගුණික කලාප වලට ගැලපෙන පෝෂ්‍යපදාර්ථ, විටමින්, බහිෂ් ලවන සැපයිය හැකි එළවළු හා පලතුරු වර්ග කිහිපයක් තෝරාගෙන ඒවායේ වගා වපසරිය පුළුල් කිරීම තුළින් සුලබතාවන් ඇති කිරීමට පියවර ගැනීම.

මෙම වැඩසටහන වාණිජ මට්ටමට මෙන්ම ගෙවතු ඉලක්ක කරගෙන ක්‍රියාත්මක කළහැකිය. එහිදී බටු , බණ්ඩක්කා, තක්කාලි, දඹල, කරවිල, වැටකොළ, මුරුංගා, මිරිස් හා පලා වර්ග (ගොටු කොළ, තිවිති, සාරණ, මුතුණුවැන්න, කතුරුමුරුංගා) හා කෙසෙල්, අඹ, පැපොල් හා ගෘහාශ්‍රිත ගෙවතු වල පහසුවෙන් වගා කළ හැක.

නිෂ්පාදන ඵලදාව වැඩිකර ගැනීම සඳහා වාරි සහ ජල පහසුකම් කළමනාකරණය

වී, ක්ෂේත්‍ර බෝග, එළවළු, පලතුරු හා වෙනත් වගාවන් සඳහා ජල පහසුකම් නිසි පරිදි සැපයීමට පහත සඳහන් යෝජනා ඉදිරිපත් කෙරේ.

වාරි සෞභාග්‍යා වැඩසටහන ට අමතරව ජල පහසුකම් අවශ්‍යය දුෂ්කර ප්‍රදේශ වල අබලත්ව (කැඩ) අතහැර දමා ඇති සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ වැව් ප්‍රතිසංස්කරණයට ප්‍රමුඛතාවයක් ලබාදීම.

- ජල පෝෂක ශක්‍යතාවය ඇති ප්‍රදේශ වල තව කුඩා හා මධ්‍යම පරිමාණ වැව් ඉදිකිරීම.
- බෝග වල නිෂ්පාදන ඵලදායීතාව වැඩිකර ගැනීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සහනාධාර පදනම මත වගා ළිං, විසුරුම් ජල හා බිංදු ජල පද්ධති වැඩසටහන් තවදුරටත් පුළුල් කිරීම හා මෙම තාක්ෂණයට ගොවි ජනතාව පෙළඹීම සඳහා දැනුවත් කිරීම. ජල පොම්ප සඳහා අවශ්‍ය විදුලිය සුර්ය බලශක්තිය මගින් ලබාගැනීම.
- නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙසට මධ්‍ය පරිමාණ වාණිජ බෝග වගා බිම් සඳහා ගොවි සංවිධාන මගින් ප්‍රජා වාරි ජල ව්‍යාපෘති සංකල්පය යටතේ තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්ක කීපයක වැව් වලින් මනා කළමනාකරණවයකින් යුතුව (තඩන්තු පිරිවැය පමණක් අය කිරීමෙන්) විසිරි හා බිංදු ජල පද්ධති සඳහා ජලය නිකුත් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් සැකසීම මගින් වසර මුළුල්ලේම ප්‍රශස්ත ඉඩම් භාවිතයෙන් නිෂ්පාදනය වැඩි කරගත හැකිවේ.

පෙර හා පසු අස්වනු නාස්තිය අවම කිරීම (විශේෂයෙන් එළවළු හා පලතුරු වර්ග)

එළවළු හා පලතුරු වල වගා ක්‍රමය සහ වර්ග අනුව පෙර හා පසු අස්වනු හානිය 15%-25% දක්වා වේ. පෙර අස්වනු හානි වලදී කාලගුණික සාධක වලට අමතරව වගාවට හා ඵලදාවට සතුන්ගෙන් සිදුවන හානි සහ බෝග පළිබෝධකයින් ගෙන් වන හානි ප්‍රමුඛ වේ. (වන අලි, ඊළවුන්, වඳුරන්, ඉත්තෑවන්, වල් ඌරන්, මොතරුන් වැනි) සහ පසු අස්වනු හානි වලදී බෝග වල අස්වැන්න නෙලීමේ

සිට වෙළඳපොළ හා පාරිභෝගිකයා අතට පත් වනතුරු සිදුවන හානි ඇතුළත්ය. මෙම හානි යම් ප්‍රමාණයක් හෝ අවම කරගත හොත් එම ප්‍රමාණය නිෂ්පාදනයට එකතුවන අතර එය ගොවියාගේ ආදායම වැඩි කිරීමටද හේතු වේ.

අපනයන වෙළඳපොළ හා අගය එකතුකළ පසු අස්වනු නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීම්

නිෂ්පාදකයාට අඩු මිලක් ලැබෙන සාම්ප්‍රදායික බෝග වර්ග වෙනුවට අපනයන වෙළඳපොළ සහ දේශීය වෙළඳපොළ සඳහා අගය එකතුකළ පසු අස්වනු නිෂ්පාදන සමාගම් සහ සුපිරි වෙළඳසැල් ඉලක්ක කරගත් බෝග වගාව සඳහා ගොවීන් පෙළඹවීම.

මේ සඳහා කෘෂි නිෂ්පාදකයින්ගේ නිෂ්පාදන සඳහා ගෙවනු ලබන අවම මිල තීරණය කොට ගිවිසුම්ගත ක්‍රමය යටතේ මිලදී ගැනීම.(Buyback Agreement)

අවශ්‍ය තාක්ෂණික මග පෙන්වීම, යෙදවුම් සැපයීම හා අධීක්ෂණය අපනයන සමාගම් වලින් සම්බන්ධීකරණය කළ හැකි අතර මෙමගින් ගොවි ජනතාව කෘෂි ව්‍යවසායකයන් බවට පත් කිරීමට අපේක්ෂිතය.

අපනයන වෙළඳපොළ ඉලක්ක කරගත් කෘෂි නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය උදෙසා අපනයන කෘෂි යෙදවුම් බහුලව ඇති හා නිසි ප්‍රවාහ පහසුකම් සැලසෙන ප්‍රදේශ විශේෂිත කෘෂි අපනයන කලාප ලෙසට සංවර්ධනය කිරීම

අන්තර් ආයතනික සම්බන්ධීකරණයෙන් වාර්ෂික ඉලක්ක සැකසීම

ඇතැම් බෝග සහ ආහාර වර්ග වල වාර්ෂික ඉලක්ක වර්තමාන අවශ්‍යතාවය හා නොගැලපෙන බැවින් ඉලක්ක නියම කිරීමේදී අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් හා සම්බන්ධීකරණයෙන් ඉලක්ක සැකසීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ඉලක්ක නියම කිරීමේදී පාරිභෝගික අවශ්‍යතා, අපනයන, බීජ, විවිධ අතුරු නිෂ්පාදන, සත්ත්ව ආහාර සහ කර්මාන්ත ආදී අවශ්‍යතා තක්සේරු කොට ඉලක්ක නියම කළයුතු වේ.

වී වගාව හා අතිරේක ආහාර බෝග වගාවන් හි නිෂ්පාදනය හා ව්‍යාප්ත තත්වය

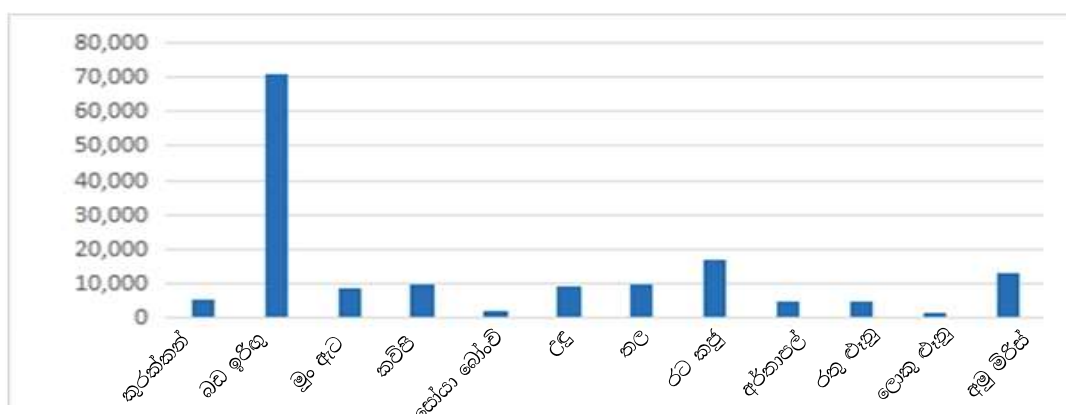

වී හා අතිරේක ආහාර බෝග වගාව දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයටත්, ගොවිත්ගේ ස්ථීර ආදායම් මාර්ගයක් ලෙසත්, විදේශීය ආදායම රටට ගෙන දීමට වැදගත් වේ. වී හා අතිරේක ආහාර බෝග වගාව සඳහා ප්‍රධාන දිවයිනේ වියළි හා අතරමැදි කලාපීය දිස්ත්‍රික්කයන් වේ. වී හා අතිරේක ආහාර බෝගවල නිෂ්පාදනය වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවයේ 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය වගු අංක 1.3 මගින් දැක්වේ.

වගුව 1-3 - වී හා අතිරේක ආහාර බෝගවල නිෂ්පාදනය වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය

බෝගය	නිෂ්පාදනය (මෙට්‍රික් ටොන්)			වගා වපසරිය (හෙක්ටයාර)			අස්වැන්න (හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන්)		
	යළ	මහ	වාර්ෂික	යළ	මහ	වාර්ෂික	යළ	මහ	වාර්ෂික
වී	1,658,911	2,888,753	4,547,664	399,625	722,489	1,122,114	4.15	4.00	4.05
කුරක්කන්	1,279	5,314	6,594	948	4,229	5,177	1.35	1.26	1.27
බඩඉරිගු	32,694	243,709	276,403	8,267	62,597	70,864	3.95	3.89	3.90
මුං ඇට	4,754	5,482	10,236	3,786	4,767	8,553	1.26	1.15	1.20
කවිපි	4,401	6,420	10,821	3,641	5,763	9,404	1.21	1.11	1.15
සෝයා බොංචි	3,649	543	4,192	1,654	333	1,987	2.21	1.63	2.11
උදු	1,804	6,970	8,774	1,325	7,705	9,030	1.36	0.90	0.97
තල	5,477	2,155	7,632	7,228	2,625	9,854	0.76	0.82	0.77
රට කපු	11,563	18,737	30,300	5,748	10,848	16,596	2.01	1.73	1.83
අර්තාපල්	45,284	39,924	85,208	2,293	2,431	4,724	19.75	16.42	18.04
රතු එනු	27,660	34,070	61,730	2,348	2,319	4,667	11.78	14.69	13.23
ලොකු එනු	28,497	1,330	29,827	1,443	124	1,567	19.74	10.76	19.03
අමු මිරිස්	31,327	41,647	72,974	4,903	7,801	12,704	6.39	5.34	5.74

ප්‍රභවය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

ප්‍රස්ථාරය 1 1- අතිරේක ආහාර බෝගවල වගා වපසරිය
ප්‍රභවය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

ක්ෂේත්‍ර බෝග ඉලක්ක සඳහා ඉඩම් අවශ්‍යතාව - වගා වපසරිය

බෝගය	වගා වපසරිය (හෙක්ටයාර)		අවශ්‍ය අතිරේක ඉඩම් ඉඩම් ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර)
	2021 ඉලක්ක	2025 ඉලක්ක	
බඩඉරිඟු	133,821	152,100	18,279
කුරක්කන්	4,815	8,700	3,885
මුං ඇට	15,870	30,000	14,130
කවිපි	13,176	20,000	6,824
උදු	16,944	23,800	6,856
සෝයා	11,400	45,000	33,600
රතුඑඳු	6,085	7,489	1,404
බී එඳු	4,337	10,450	6,113
මිරිස්	21,263	30,500	9,237
රටකපු	21,862	27,500	5,638
තල	10,859	14,985	4,126
අර්නාපල්	6,135	6,510	375
එකතුව			110,467

අතිරේක ආහාර බෝග ප්‍රවර්ධනය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

අතිරේක ආහාර බෝග නිෂ්පාදනය ප්‍රවර්ධනය වගා කරන වපසරිය හා ඵලදායිතාවය වැඩිකිරීම මගින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. අවශ්‍ය කරන අතිරේක ඉඩම් මහ කන්නයේ වගා කරන යල කන්නයේ වගා නොකරන ඉඩම් භාවිතය මගින් ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කරයි. මේ සඳහා අදාළ ඉඩම්වලට ජලය ලබාදීම සඳහා ක්‍රමවත් වැඩ පිළිවලක් අවශ්‍යය වේ.

පුරත් කුඹුරු සංවර්ධනය

වී වගාව සාර්ථකව සිදුකළ නොහැකි B කාණ්ඩයේ පුරත් කුඹුරුවල වී වෙනුවට ස්ථීර නොවන වෙනත් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සිදුකිරීමේ හැකියාව පවතී. ඒ අනුව A හා B වර්ගයේ පුරත් කුඹුරු ඉඩම් අක්කර 88,056 ක් ගොවිජන සේවා බල ප්‍රදේශ 322 ක් හඳුනාගෙන ඇත. මේවායේ ඵලවත් හා බහුවාර්ෂික බෝග වගා කළ හැකිය.

භාවිතයට නොගන්නා කුඹුරු ඉඩම් භාවිතයට ගැනීම සඳහා තාවකාලිකව රජයට පවරාගෙන (ඉඩම් හිමියන්ට බද්දක් ගෙවා) ව්‍යවසායකයන් සඳහා ලබාදීම.

ගෙවතු ප්‍රවර්ධනය

පවුලේ පෝෂණය හා ගෘහ ආර්ථිකය සුරක්ෂිතතාව සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සාම්ප්‍රදායිකව පවත්වාගෙන යන ගෙවතු වැඩසටහන තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය කිරීම මගින් කෘෂි දේශගුණික කලාපයට ගැලපෙන, එදිනෙදා පරිභෝජනයට අවශ්‍යය ඵලවලු, පලතුරු, කුළුබඩු, පලා වර්ග, අල බෝග මිරිස් ආදී බෝග වර්ග හා ගෘහස්ථ සත්ත්ව පාලනය, ගෙවත්ත තුළම නිපදවිය හැකිය. මෙමගින් සෞඛ්‍ය අංශ විසින් නිර්දේශිත පෝෂණ සංයුක්ත ආහාර වේලට එකතු කර ගත හැකි අතර අතිරේක ආදායමක් ද ලබා ග හැකිය. මෙම වැඩසටහන සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා අක්කරයකට වැඩි ගෙවතු සඳහා බෝග නිශ්චිත කර ඉඩම් උපයෝගීතාව වැඩිකිරීම සුදුසුය. මෙම වැඩසටහනට ජාතික මට්ටමේ පිළිගැනීමක් සහ තරඟකාරීත්වයක් ඇති කිරීම තුළින් දිවයින පුරා ප්‍රචලිත කළ හැකිය.

ගෙවතු සඳහා බෝග නිශ්චිත කර ඉඩම් උපයෝගීතාව වැඩිකිරීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු ගෙවතු සංඛ්‍යාව හා ඉඩම් ප්‍රමාණය (හෙක්ටයාර සහ අක්කර වලින්)

විස්තරය	ගෙවතු සංඛ්‍යාව	ඉඩම් ප්‍රමාණය	
		හෙක්ටයාර	අක්කර
පර්වස් 20 දක්වා ගෙවතු	1,836,266	89,472	220,996
පර්වස් 21 සිට අක්කරයක් දක්වා ගෙවතු	2,238,831	483,066	1,193,173
අක්කරයට වැඩි ගෙවතු	386,963	266,586	658,467
එකතුව	4,462,060	839,124	2,072,636

මූලාශ්‍රය - ඉඩම් පරිහරණ හා සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව (2020)

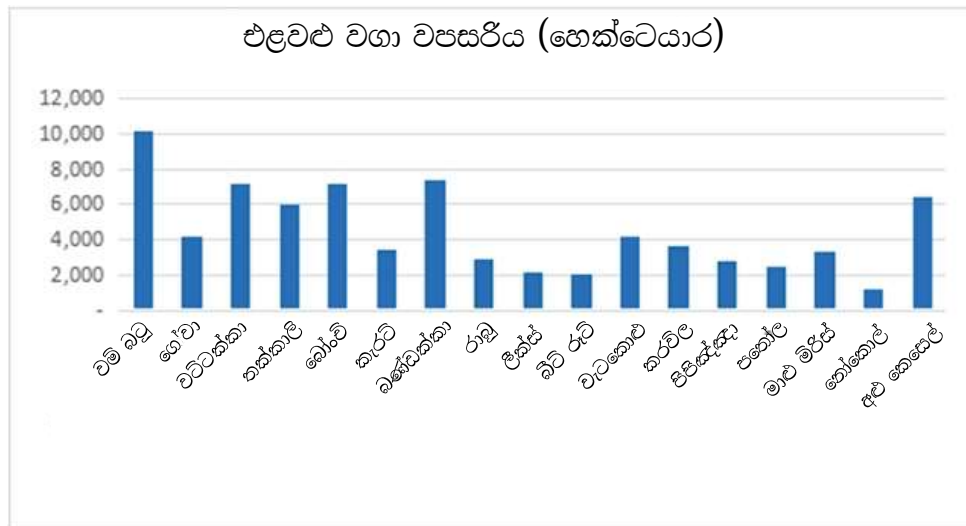
එළවළු වගාවේ නිෂ්පාදනය හා වර්තමාන තත්ත්වය

එළවළු වගාව දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයටත්, ගොවීන් සඳහා ස්ථිර ආදායම් මාර්ග සඳහා හා විදේශීය ආදායම රටට ගෙන දීමට වැදගත් වේ. එළවළු වගාව සඳහා ප්‍රධාන ලෙසට උඩරට එළවළු හා පහතරට එළවළු ලෙස බෙදා දැක්විය හැක. උඩරට එළවළු ප්‍රධාන ලෙස නුවරඑළිය , බදුල්ල, මහනුවර හා මාතලේ දිස්ත්‍රික්ක තුළ වගා කරයි. පහතරට එළවළු ප්‍රධාන ලෙස වියලි හා අතරමැදි කලාපවල වගා කෙරේ. එළවළු බෝගවල නිෂ්පාදනය වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදීයතාවයේ 2018-2020 සාමාන්‍යය අගය වගු අංක 1.4 මගින් දැක්වේ.

වගුව 1-4- එළවළු වගාව බෝගවල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදීයතාවය 2018-2020 සාමාන්‍යය අගය

බෝගය	නිෂ්පාදනය (මෙ.ටොන්)			වගා වපසරිය (හෙක්ටයාර)			අස්වැන්න (හෙක්ටයාරයට මෙ.ටොන්)		
	යල	මහ	වාර්ෂික	යල	මහ	වාර්ෂික	යල	මහ	වාර්ෂික
අළු කෙසෙල්	28,631	42,298	70,930	2,482	3,516	5,998	11.54	12.03	11.83
අළුපුහුල්	3,900	6,299	10,199	267	482	749	14.59	13.07	13.61
බත්ඛක්කා	33,272	40,789	74,061	3,599	4,171	7,770	9.25	9.78	9.53
බොංචි	33,420	44,043	77,463	3,249	3,963	7,212	10.29	11.11	10.74
බ්ලිච්චි	18,103	21,002	39,105	1,008	1,069	2,077	17.96	19.64	18.82
කරිච්චි	17,806	27,599	45,404	1,590	2,346	3,936	11.20	11.76	11.53
වම්බටු	61,821	73,498	135,319	4,562	6,045	10,607	13.55	12.16	12.76
ගෝවා	53,086	64,735	117,821	1,941	2,365	4,305	27.36	27.37	27.37
මාළු මිරිස්	11,629	18,448	30,077	1,416	2,074	3,489	8.21	8.90	8.62
කැරට්	35,053	45,628	80,681	1,571	1,963	3,534	22.31	23.24	22.83
පිපිඤ්ඤා	17,529	21,632	39,161	1,201	1,622	2,824	14.59	13.33	13.87
තොකෝලී	9,715	7,569	17,284	583	695	1,278	16.66	10.90	13.53
ලීක්ස්	20,459	19,175	39,635	1,036	1,113	2,149	19.75	17.23	18.45
රාඹු	26,220	28,165	54,385	1,299	1,570	2,870	20.18	17.93	18.95
වට්ටක්කා	43,031	68,321	111,352	2,775	4,916	7,691	15.51	13.90	14.48
පණෝල	13,842	18,221	32,063	1,129	1,440	2,569	12.26	12.65	12.48
තක්කාලි	45,742	44,200	89,942	2,797	3,587	6,383	16.36	12.32	14.09
වැටකොළු	25,620	17,772	43,392	2,420	1,664	4,084	10.59	10.68	10.63

ප්‍රභවය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

ප්‍රස්ථාරය 1 2- එළවළු බෝගවල වගා වපසරිය
ප්‍රභවය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

පලතුරු බෝග වගාවේ නිෂ්පාදනය හා වර්තමාන තත්ත්වය

පලතුරු බෝග වගාව දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයටත්, ගොවීන් සඳහා ස්ථිර අදායම් මාර්ග සඳහාත් හා විදේශීය ආදායම රටට ගෙන දීමට වැදගත් වේ. පලතුරු බෝග දිවයින පුරාම විසිරී ඇත. නමුත් පලතුරු බෝගවල අස්වැන්න යම් යම් කාලවලට සීමාවී ඇත. බෝගවල නිෂ්පාදනය වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවයේ 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය වගු අංක 1.5 මගින් දැක්වේ.

වගුව 1-5 - පලතුරු බෝගවල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය

	නිෂ්පාදනය (මෙ.ටොන්)	වගා වපසරිය (හෙක්ටයාර)	නිෂ්පාදිතාවය (හෙක්ටයාරට මෙ.ටොන්)
කෙසෙල්	815,035	45,018	18.10
දෙහි	17,366	10,289	1.69
අඹ	171,173	28,376	6.03
දෙඩම්	8,860	6,842	1.29
පැපොල්	94,102	6,372	14.77
වැල් දෙඩම්	871	535	1.63
අන්නාසි	47,084	5,281	8.92
රඹුටන්	22,147	6,910	3.20
අලි පේර	17,471	3,483	5.02
කිලෝ පේර	9,764	1,628	6.00
කොමඩු	16,534	748	22.09

ප්‍රභවය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

වී වගාව අතිරේක ආහාර බෝගවල ආනයනය හා අපනයනය

වී වගාව අතිරේක ආහාර බෝගවල ආනයනය 2018-2020 කාලයේදී වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරයි. වී වගාව අතිරේක ආහාර බෝගවල ආනයනවල සාමාන්‍ය අගය වගු අංක 1.6 මගින් දැක්වේ

වගුව 1-6-වී වගාව හා අතිරේක ආහාර බෝගවල ආනයනය (මෙ. ටොන්) හා අපනයනය(මෙ. ටොන්) සාමාන්‍ය අගය 2018-2020

බෝගය	ආනයනය (මෙ.ටොන්)	අපනයනය (මෙ.ටොන්)
සහල්	313,505	6,352
නිරිගු පිටි	819,431	
බඩ ඉරිගු	112,046	97
වියළි මිරිස්	51,780	206
රට කජු	3,017	0.26
උණු	9,085	349.66
තල	351	1,774
කවිපි	5,335	17
මුං ඇට	13,965	286
රතු එෑනු	11,653	162.3
ලොකු එෑනු	240,023	39.1
අර්තාපල්	144,250	
කුරක්කන්	2,613	3.86
සෝයා බෝංචි*	275,000	62.6
රතු පරිප්පු	170,702	
කහ පරිප්පු	1,911	
කඩල	26,845	

ප්‍රභවය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

සෝයා බෝංචිවල ආනයන අගය සෝයා බෝංචි ඇට හා සෝයා පුත්තකුවල අගය එකතුව වේ

එළවළු හා පළතුරු බෝගවල ආනයනය හා අපනයනය 2018 -2020

එළවළු හා පළතුරු බෝගවල ආනයනය මෙන්ම අපනයනය කිරීමත් සිදු වේ. අපනයන අගය ආනයනය අගයට වඩා වැඩි අගයක් ගනී. එළවළු හා පළතුරු බෝගවල ආනයනය මෙන්ම අපනයනය 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය වගු අංක 1.7, 1.8, 1.9, 1.10 මගින් දැක්වේ.

වගුව 1-7- එළවළු බෝග ආනයනය හා අපනයනය- 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය

බෝගය	ආනයන ප්‍රමාණය (මෙ.ටොන්)	ආනයන වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)	අපනයන ප්‍රමාණය (මෙ.ටොන්)	අපනයන වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
තක්කාලි	3.67	13.28	17.11	3.33
කැරට්	43.33	9.36	37.92	3.42
මල් ගෝවා	69.00	7.03	0.48	0.42
සලාද	0.03	0.01		
පිපිඤ්ඤා	3.08	4.54	16.57	5.45
බෝංචි	0.76	0.27		
භාතවාරිය	1.82	3.65		
බිම මල්	0.18	0.05	1.43	1.26
මාළු මිරිස්			69.11	33.21
බෝංචි ඇට			0.02	0.09
බෝංචි			95.46	48.60
ලීක්ස්			18.67	5.98
වට්ටක්කා			539.63	46.93

ප්‍රභවය- ශ්‍රී ලංකා රේගුව

වගුව 1-8- පළතුරු බෝග අපනයනය-2018-2020 සාමාන්‍ය අගය

බෝගය	අපනයන ප්‍රමාණය (මෙ.ටොන්)	අපනයනවටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
කජු	56	120
කෙසෙල්	17,596	2,461
අන්තාසි	596	242
වියලි අන්තාසි	91	142
ගස් ලඬු	9,446	870
දෙහි	162	33
වියලි දෙහි	99	40
අඹ	383	204
වියලි අඹ	59	58
අලි පේර	68	32
ස්ට්‍රෝබෙරි	8	9

බෝගය	ආපනයන ප්‍රමාණය (මෙ.ටොන්)	ආපනයනවටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
මැංගුස්	3	1
කොමඩු	119	15
පේර	96	47
වියළි පේර	66	20

ප්‍රභවය- ශ්‍රී ලංකා රේගුව

වගුව 1-9- පළතුරු බෝග ආනයනය-2018-2020 සාමාන්‍ය අගය

බෝගය	ආනයන ප්‍රමාණය (මෙ.ටොන්)	ආනයන වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
රට ඉඳි	427	66
වියළි රට ඉඳි	7,890	1,665
දෙඩමි	6,942	853
ජමතාරත්	9,127	527
මිදි	6,490	2,227
වියළි මිදි	2,623	723
ඇපල්	22,634	3,753
පෙයාස්	378	67
කජු	1,204	399

ප්‍රභවය- ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ආහාර බෝගවල භාවිතය

වගුව 1-10- අතිරේක ආහාර බෝගවල භාවිතය

බෝගය	ආහාර සඳහා %	සත්ත්ව ආහාර සඳහා %	කර්මාන්ත%	පසු අස්වනු භාවිතය %
බඩඉරිඟු	15	80		5
වියළි මිරිස්				
අමු මිරිස්	80			20
රට කජු	60	10	5	25
උදු	85			15
තල	70	5	10	15
කවිපි	85			15
මුං ඇට	80	5		15
රතු එළු	70		5	25
ලොකු එළු	65		5	30
අර්තාපල්	80		10	10
කුරක්කන්	75	10	5	10
සෝයා බොංචි	5	80	5	10

၁၅

බඩ ඉරිඟු

කුරක්කන්

୧୦୪୦

කවි

52

စာအုပ်အကြောင်း

၆၇ ဝါးစု

ලෝක චිත්‍ර

විෂය

60 သန့်

၁၉

နုစာပေ

သီဇာလ

ՆԵՇՈՒՆ

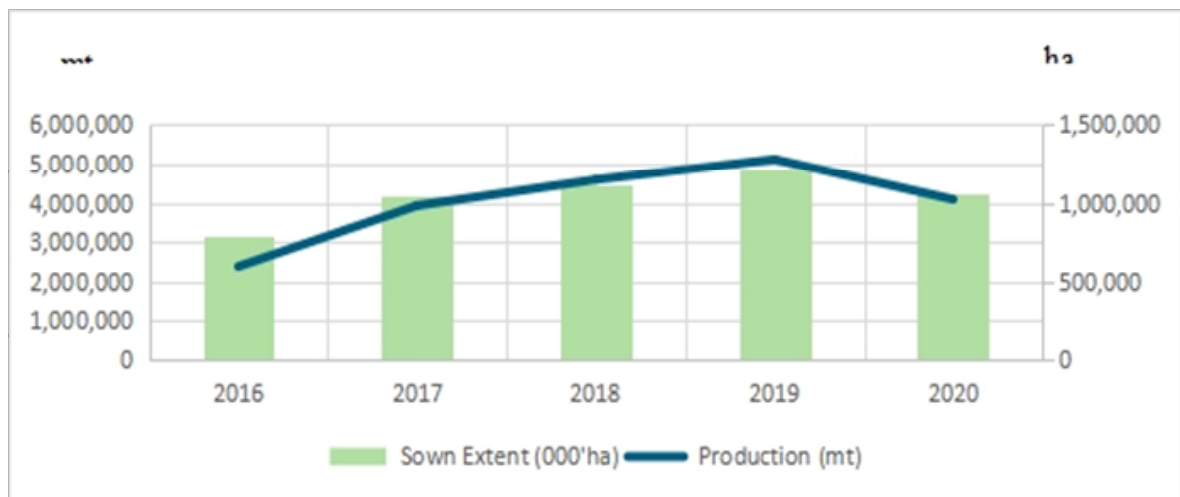

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අම්පාර, අනුරාධපුරය, කුරුණෑගල, පොළොන්නරුව, මඩකලපුව, මන්නාරම, හම්බන්තොට, ත්‍රිකුණාමලය හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම්ව වී වගාව සිදුකරන අතර එය ප්‍රධාන වගා කන්නය වේ.
3. වී වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 885,000ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික සහල් අවශ්‍යතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 2.34 ක් වේ.
5. වාර්ෂික වී අවශ්‍යතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 3.47ක් වේ.
6. වාර්ෂික ඒක පුද්ගල සහල් පරිභෝජනය කිලෝ ග්‍රෑම් 107ක් වේ.
7. වී වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 4.67ක් වේ.
8. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 1,200,000ක් වේ.
9. වී වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම වාරි ක්‍රමය හා ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් වේ. 2018/19 මහ කන්නයේ වී වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 21 සිට 43 දක්වා වෙනසක් දක්වයි. එසේම 2019 යල කන්නයේ වී වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 20 සිට 53 දක්වා වෙනසක් දක්වයි.
10. පෝෂණ නිර්දේශය හා ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය
ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ ගෘහස්ථ ආදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය අනුව ඒක පුද්ගල දෛනික සහල් පරිභෝජනය ග්‍රෑම් 297.3ක් වේ. ඒ අනුව වාර්ෂික සහල් පරිභෝජන අවශ්‍යතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 2.4ක් වේ.
11. වසර 2020දී වී නිෂ්පාදනය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 4ක් වේ. එමගින් සහල් මෙට්‍රික් ටොන් 3.3 නිෂ්පාදනය කිරීමට හැකිවේ. 2020 වර්ෂයේදී සහල් මෙට්‍රික් ටොන් 23,191ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ සහල්වල සුලබතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 5.15ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ සහල් නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වී අවශ්‍යතාවය මිලියන මෙට්‍රික් ටොන් 5.34ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය මිලියන හෙක්ටයාර 1.3 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 130,000ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 2-1-වාර්ෂික දේශීය වී නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	1,141,323	4,420,085	3.87
2017	791,679	2,383,153	3.01
2018	1,040,954	3,929,831	3.78
2019	1,116,933	4,592,236	4.11
2020	1,208,454	5,120,924	4.24
සාමාන්‍ය අගය	1,059,869	4,089,246	3.80

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

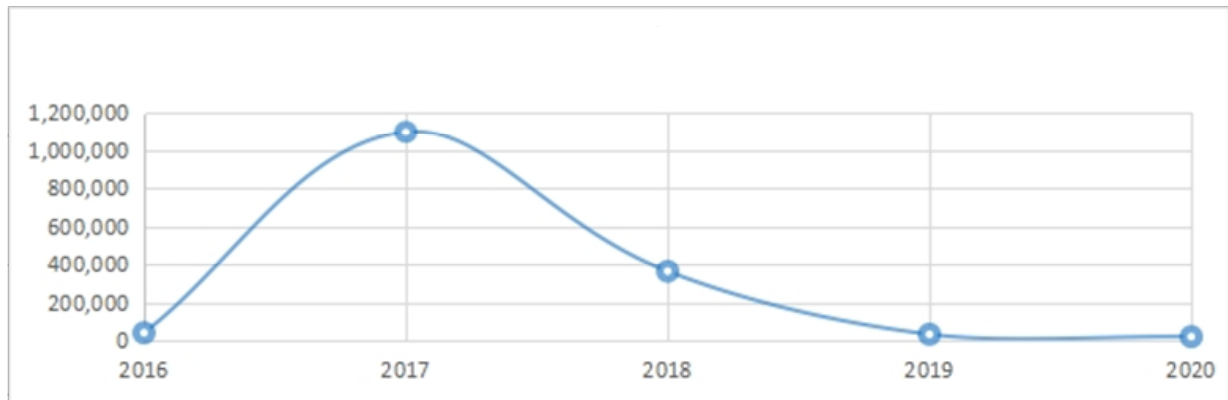

ප්‍රස්ථාරය 2 1- වී නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

12. වාර්ෂික සහල් ආනයනය, වී වල සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය
වගුව 2-2- වාර්ෂික සහල් ආනයනය, වී වල සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුලබතාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	43,418	4,483,935	1,157,810
2017	1,099,706	4,000,368	1,328,915
2018	366,031	4,468,112	1,183,537
2019	35,578	4,644,557	1,129,659
2020	23,191	5,155,028	1,216,502
සාමාන්‍ය අගය	313,585	4,550,400	1,203,284

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 2 2- සහල් ආනයනය
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

13. 2021 වර්ෂය සඳහා වී වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය වගුව 2-3- වී වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	800,000	485,093	1,285, 093	802,494	493,737	1,296,231
අස්වැන්න (mt)	3,124,000	2,224,773	5,348,773	3,123,718	2,346,669	5,470,387

14. වී වගාවේ ගැටළු

- ශ්‍රම හිඟය - පූර්ණකාලීනව වගාවේ නිරත වන ගොවීන් හට දැඩිව ශ්‍රම හිඟයක් ඇති නොවන අතර, අර්ධකාලීනව වී වගාවේ යෙදෙන්නන් ශ්‍රම හිඟයකට මුහුණපායි.
- ඉඩම හිමිකාරිත්වය හා කැබලි කිරීම පිළිබඳ ගැටළු.
- ප්‍රමාණවත් ජලය නොමැතිවීම හා අවශ්‍ය කාලසීමාවල වාරි ජලය නිකුත් කිරීමේ ගැටළු.
- නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළවීම උදා : පොහොර.
- කුඹුරු ඉඩම් ගොඩ කිරීම මගින් වගා කරන බිම් ප්‍රමාණය අඩුවීම.
- වර්ෂාපතන තත්ත්වයන් - ක්‍රමවත් වර්ෂාපතනයක් නොලැබීම හේතුවෙන් රට තුළ වී නිෂ්පාදනය අඩුවීමක් සිදුවේ. කාලගුණික තත්ත්වයන් පිළිබඳ පුරෝකථන තොරතුරු ප්‍රමාණවත් පරිදි යොදා නොගැනීම.
- දුඹුරු පැල කීඩැවා වැනි කෘමි සතුන්ගෙන් වන හානි.
- අලෙවිකරණ ගැටළු.

15. වී නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා යෝජනා / නිර්දේශ

- කාලගුණ විපර්යාසයන්ට ගැලපෙන නවීන තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතය

උදා : 2016/2017 වර්ෂ වල ක්‍රමවත් වර්ෂාපතනයක් නොලැබීම හේතුවෙන් රට තුළ වී නිෂ්පාදනය අඩුවීමක් දක්නට ලැබුණ අතර, ඒ සඳහා බතලේගොඩ වී පර්යේෂණ ආයතනයෙන් හඳුනාගත් Dry and Wet method වැනි ක්‍රම භාවිතය.

- පරිසර හිතකාමී ක්‍රම භාවිතය

උදා : කාබනික පොහොර සමග රසායනික පොහොර භාවිතා කිරීම, හැකි තාක් පෞච්ඡ විද්‍යාත්මක ක්‍රම භාවිතය තුළින් පළිබෝධ හානිය අවම කර ගැනීමට ගොවීන් හුරු කරවීම.

- සහල් පදනම කරගත් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය

උදා : හසලක ප්‍රදේශ වගා කෙරෙන At 306 වී ප්‍රදේශය මගින් Munchee ආයතනයෙන් නිෂ්පාදනය කරන Munchee කොමේ බිස්කට් වැනි නිෂ්පාදන, බියර්, සහල් පිටි ආදී නිෂ්පාදන ආදිය ප්‍රවර්ධනය

- තෙත් කළාපයේ අත් හරින ලද කුඹුරු ඉඩම් තුළ වී නිෂ්පාදනයට දිරි ගැන්වීම

- උදා: තෙත් කළාපයේ පසට ගැලපෙන වී ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම, (මලකඩ / ලවණ සහිත පසට ගැලපෙන ලෙස)
- වැව් ප්‍රමාණය අඩුවීම හේතුවෙන් කුඩා අමුණු සකස් කිරීම හා දැනට ඇති ඇළ වේලි පිළිසකර කිරීම මගින් ගොවීන්ගේ ජල ගැටළුව විසඳීම
- ගොයම් ගසේ උස ප්‍රමාණය අඩු වී ප්‍රභේද වගාකිරීමට ගොවීන් දිරිගැන්වීම.
- භූගෝලීය සාධක හේතු කොට ගෙන කුඩා ප්‍රමාණයේ යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතා කිරීම (වාචිකව කුරුමිණියා ලෙස හැඳින්වෙන යන්ත්‍ර වැනි)
- පූර්ණ කාලීන ගොවීන්ගේ අඩුවක් දක්නට ලැබෙන හෙයින් ඒ වෙනුවට හැකි තාක් නවීන යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතා කිරීමට ගොවීන් දිරි ගැන්වීම

- බෝග විවිධාංගීකරණයට යොමු කිරීම

- යළි කන්නයේ කුඹුරු ඉඩම් බෝග විවිධාංගීකරණයට යොමු කිරීම මගින් වෙනත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වපසරිය වැඩි කිරීමට වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, අන්තර් පළාත්, මහවැලි වැනි අංශවල සහයෝගීතාවය ඇති ව ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක වීම.

උදා : හම්බන්තොට, රාජාංගනය ප්‍රදේශවල දැනට වී වගාවට සමගාමීව පවත්වා ගෙන යන මුං / කවිපි වගාවන් තුළින් වී ගොවියාට අමතර ආදායමක් ලැබීම.

- නවීන යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය ප්‍රවර්ධනය
පවතින ශ්‍රම හිඟයට පිළියම් ලෙස නවීන යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය
(උදා : නියර බඳින යන්ත්‍ර, ලෙවල් යන්ත්‍ර වැනි)
- සහල් අපනයනය ප්‍රවර්ධනය
වැඩි පිරිසක් ශ්‍රී ලාංකිකයින් වෙසෙන විදේශීය රටවල් අරමුණු කර ගනිමින් ඒ ඒ
රටවල් සඳහා සහල් අපනයනය කිරීම
- නිසි වාරි ක්‍රම භාවිතය පිළිබඳ සම්බන්ධීකරණය කිරීම
ගොවියා සහ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව අතර නිසි සම්බන්ධීකරණයකින් යුතුව වගා
කන්න ආරම්භ කිරීම.

16. වී නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම සඳහා විශේෂ යෝජනා

- වී වගාවේ නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම සඳහා කෘෂිකාර්මික යෙදවුම් වල බදු අඩුකිරීම.
- ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන මගින් බිත්තර වී සැපයුම හා වගා කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය
කෘෂි උපකරණ ගොවීන් වෙත කුලියට සැපයීමේ කටයුතු විධිමත් කිරීම.
- අවශ්‍ය කාලයට පොහොර සපයා ගැනීමේ යාන්ත්‍රණය විධිමත් කිරීම
- වගා කටයුතු සඳහා ජලය ලබා ගැනීමට අමුණු සහ ඇලවේලි පද්ධති අළුත්වැඩියාව හා
නඩත්තු කිරීම කෙරෙහි අදාළ වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සංවර්ධන
දෙපාර්තමේන්තුව, අත්තර් පළාත් හා පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, මහවැලි වැනි
සියළුම අංශවල සහයෝගිතාවයෙන් ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක වීම.
- අස්වැන්න සාධාරණ මිලකට පහසුවෙන් හා කඩිනමින් විකුණා ගැනීමට අවශ්‍යය
පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය
- වී අලෙවි මණ්ඩලය වී මිලදී ගැනීම සඳහා වරලත් නියෝජිතයින් වශයෙන් විවිධ සේවා
සමූපකාර සමිති දායක කරගැනීම. (විවිධ සේවා සමූපකාර සමිති ප්‍රාදේශික අස්වනු
නෙළුන කාලයට වී මිලදී ගැනීම.)
- විවිධ සේවා සමූපකාර සමිති හා ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන දායකත්වයෙන් යුතුව
ගෘහස්ත මට්ටමින් සහල් සැකසුම් කටයුතු ව්‍යාප්ත කිරීම.
 - මෙමගින් සහල් සැකසුම් කටයුතු සඳහා කාන්තා ස්වයං රැකියාලාභීන් පුහුණු කර
විවිධ සේවා සමූපකාර සමිති මගින් වී සැපයීමට හා නිෂ්පාදිත සහල් මිලදී
ගැනීමට විධි විධාන සැපයීම.
- වී මිලදී ගැනීමේ සහ සහතික වී මිලක් පවත්වාගෙන යාමේ කටයුතු දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන්
මගින් සම්පවම අධීක්ෂණය කිරීම.

බඩ ඉරිඟු වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අනුරාධපුරය, මොණරාගල, අම්පාර, බදුල්ල, මඩකලපුව, කුරුණෑගල හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය මහ කන්නය වේ. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම්ව වගා කරයි.
3. බඩ ඉරිඟු වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 50,000ක් පමණ වේ.
4. වාර්ෂික බඩ ඉරිඟු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 650,000ක් වේ.

වගුව 3-1- වාර්ෂික බඩ ඉරිඟු අවශ්‍යතාවය

		මාසික (මෙ.ටොන්)	වාර්ෂික (මෙ.ටොන්)
1	සත්ත්ව ආහාර සඳහා		
	කුකුළු	40,000	
	ගව/ උරන්	5,000	
		45,000	540,000
2	ත්‍රිපෝෂ සමපෝෂ හා යහ පෝෂ නිෂ්පාදනය		26,000
3	දේශීය පරිභෝජනය		10,000
4	පසු අස්වනු හානි		
5	කිරි සමාගම්වල සත්ත්ව ආහාර ලෙස (foder)	2,000	24,000
6	කිරි ගොවි ව්‍යාපෘතිය		10,000
	ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ෂික අවශ්‍යතාවය		634,000

5. බඩ ඉරිඟු ප්‍රධාන ලෙස සත්ත්ව ආහාර ලෙස භාවිතාවේ.
6. බඩ ඉරිඟු වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 3.87ක් වේ.
7. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 75,000ක් වේ.
8. බඩ ඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

බඩ ඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම වාරි ක්‍රමය හා ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් වේ. 2018/19 මහ කන්නයේ බඩ ඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 38 සිට 46 දක්වා වෙනසක් දක්වයි. එසේම 2019 යල කන්නයේ බඩ ඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 40 වේ.

වගුව 3-2- බඩ ඉරිඟු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම හා ආදායම හෙක්ටයාරයට
(අනුරාධපුර වර්ෂාපෝෂිත)

කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	83,048
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	22,570
යෙදවුම් (රුපියල්)	40,557
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	146,174
අස්වැන්න	4,584
ගොවිපල මිල (කිලෝග්‍රෑම් යට /රුපියල්)	42.10
ඒකක පිරිවැය (කිලෝග්‍රෑම්/රුපියල්)	31.89
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	46,812
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	19,245
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	66,046

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළ පවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

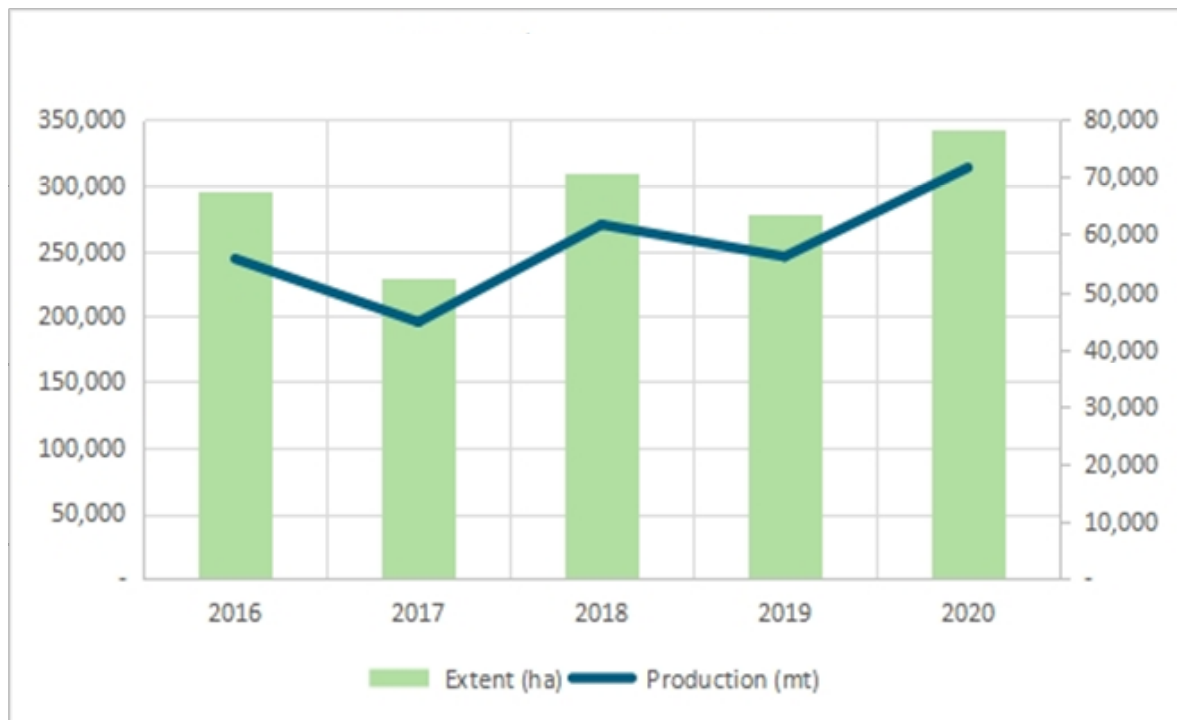
බඩ ඉරිඟු වලින් 80% පමණ සත්ත්ව ආහාර සඳහාත්, මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා 15%ක් ද පසු අස්වනු භාතිය 5%ක් පමණවේ. බඩ ඉරිඟු අධික කර්මාන්ත විභවයක් සහිත බෝගයක් වේ. බඩඉරිඟු සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනයට, කිරි කරල් ලෙස, බේබි කෝන්, පොප් කෝන් හා ත්‍රිපෝෂ ලෙස මිනිස් පරිභෝජනයට ගනී. එසේම එළවළු තෙල් නිපදවීමට, බඩඉරිඟු පිටි නිපදවීමට භාවිතා කරයි.

10. වසර 2020 දී බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 313,520ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී බඩ ඉරිඟු මෙට්‍රික් ටොන් 78,249ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ බඩ ඉරිඟු සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 343,340 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන බඩ ඉරිඟු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 500,000ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 140,000 ක් ලෙසද මෙම හුම් ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 1,740 ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 3-3-වාර්ෂික දේශීය බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	67,630	243,960	3.61
2017	52,544	195,744	3.73
2018	70,895	270,041	3.80
2019	63,450	245,647	3.87
2020	78,249	313,520	4.01
සාමාන්‍යය අගය	66,553	253,782	3.80

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

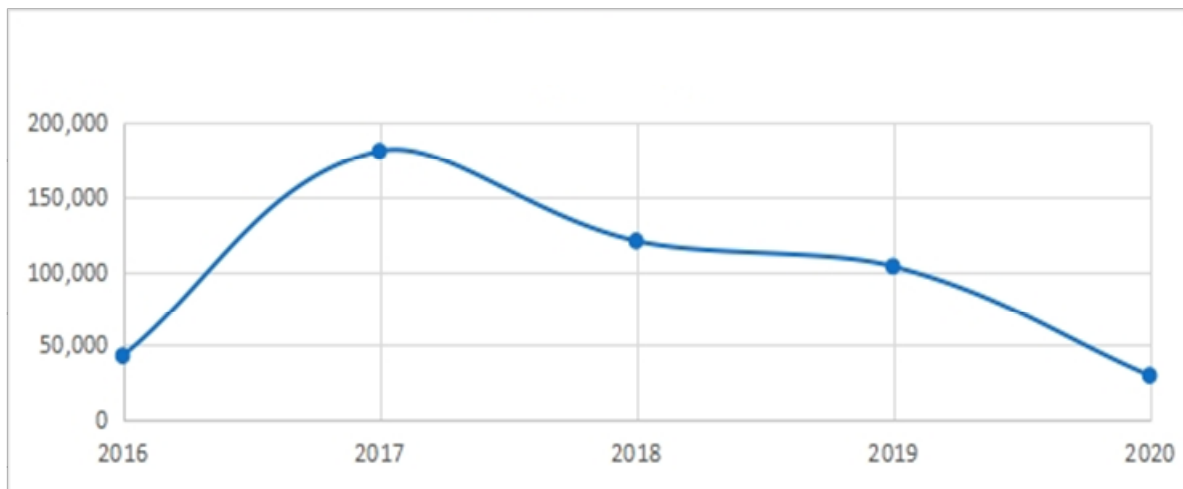
ප්‍රස්ථාරය 3.1- නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය,
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික බඩ ඉරිඟු ආනයනය, සුළඹතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 3.4- වාර්ෂික බඩ ඉරිඟු ආනයනය, සුළඹතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඹතාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	43,058	287,018	79,506
2017	181,021	376,765	101,009
2018	120,569	390,610	102,792
2019	103,537	349,184	90,228
2020	29,820	343,340	85,621
සාමාන්‍ය අගය	95,601	349,383	91,831

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 3 2- බඩ ඉරිඟු ආනයනය
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා බඩ ඉරිඟු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 3.5 - බඩ ඉරිඟු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	110,810	23,690	134,500	113,077	10,176	123,253
අස්වැන්න (mt)	411,933	88,067	500,000	432,127	38,894	471,021

වගුව 3.6- බඩ ඉරිඟු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය වසර 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදනඉලක්ක (ටොන්)	500,000	550,000	599,940	675,000	750,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර්)	133,821	140,385	148,575	152,100	152,100
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	3.74	3.92	4.04	4.44	4.93

13. බඩ ඉරිඟු වගාවේ තව ප්‍රවණතා

- සත්ත්ව ආහාර අවශ්‍යතාවය දිනෙන් දින ඉහළ යන බැවින් බඩ ඉරිඟු අවශ්‍යතාවය ඉහළ යාම.
- සහතික මිලක් පැවතීම නිසා ලබා ගත හැකි ආදායම ස්ථාවර බැවින් බොහෝ ගොවීන් ඒ සඳහා පෙළඹී සිටී.

- ආනයනය සීමා කර ඇති බැවින් හා ආනයන බඩ ඉරිඟු වල මිල දේශීය සහතික මිලට වඩා වැඩි අගයක් ගන්නා බැවින් සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදන සමාගම් දේශීය නිෂ්පාදන මිලදී ගැනීමට පෙළඹී සිටීම හා ඔවුන්ගේ කර්මාන්ත බඩ ඉරිඟු නිෂ්පාදන ප්‍රදේශ වල ස්ථානගත කිරීමට සූදානම් වීම.
- දේශීය දෙමුහුම් බඩ ඉරිඟු ප්‍රභේද සමඟ කරට කර තරඟ කළ හැකි දේශීය ප්‍රභේදයක් නොමැති වීමෙන් විදේශීය දෙමුහුම් වලට ඇති ඉල්ලුම ඉහළ ගොස් තිබීම.
- බඩ ඉරිඟු ඇට සිටුවීම, වල් මර්දනය, අස්වනු නෙළීම හා සැකසීම සඳහා යන්ත්‍ර භාවිතා කිරීම වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පැවතීම
- බඩ ඉරිඟු වගාව සඳහා විසිරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති භාවිතා කිරීම ආරම්භ වී තිබීම
- පළිබෝධ හානි වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා රසායනික මර්දන ක්‍රම වලට වඩා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම භාවිතාව ඉහළ යාම
- කිරි කරල් ලෙස මිනිස් පරිභෝජනයට හා සත්ත්ව ආහාර ලෙස බඩ ඉරිඟු ගස් භාවිතා කිරීම ඉහළ යාම

14. බඩ ඉරිඟු වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසර තුළ වර්තමාන බඩ ඉරිඟු අවශ්‍යතාවය සපුරන පරිදි මෙ.ටොන්. 500,000 ක් රටතුළ නිෂ්පාදනය කිරීම හා 2025 වන විට මෙ. ටොන් 750,000 ක් නිෂ්පාදනය කිරීම. (වර්ෂයට 10% ඉල්ලුම ඉහළ යාමක් පවතිනු ඇතැයි උපකල්පනය කර ඇත)
- 2025 වසර වන විට වගා වපසරිය යලි කන්නයේ හා මාස් කන්නයේ පිළිවෙලින් හෙක්ටයාර 8,000 සිට 30,000 දක්වාත් හෙක්ටයාර 80,000 සිට 120,000 දක්වාත් ඉහළ නැංවීම.
- මාස් කන්නයේ අක්‍රමවත්ව ගොඩ ඉඩම් වල වගා කරන වපසරියෙන් 25% ක් 2025 වන විට යන්ත්‍ර භාවිතය කාර්යක්ෂම කළ හැකි වන පරිදි සකස් කිරීම හා එමගින් ප්‍රදේශවල දැනට පවතින නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය 3.7 mt/Ha සිට 7 mt/Ha දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- සමස්ත නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය යලි හා මාස් කන්න වල පිළිවෙලින් 3.8 සිට 5.5 mt/Ha දක්වාත් 3.7 සිට 5 mt/Ha දක්වාත් ඉහළ නැංවීම
- බඩ ඉරිඟු වගා කෙරෙන ප්‍රධාන ප්‍රදේශ වන මොණරාගල, අනුරාධපුරය, බදුල්ල (මහියංගනය), අම්පාර (මහමය, පදියතලාව) ප්‍රදේශ වල බඩඉරිඟු නිෂ්පාදකයන්ගේ ජනතා ගොවි සමාගම් පිහිටුවීම හා ඒ මගින් බඩඉරිඟු වගාවේ යාන්ත්‍රීකරණය ප්‍රවර්ධනය කර වගාව සඳහා අමුද්‍රව්‍ය සැපයීම හා අස්වනු ගබඩා කිරීම හා සැපයීම නියාමනය කිරීම.
- දේශීය දෙමුහුම් බීජ නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීම් සඳහා පොද්ගලික අංශයට අවශ්‍ය සහාය ලබා දීම.

15. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණපෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- වාර්ෂික වගා වපසරියෙන් හෙක්ටයාර 80,000 ක් පමණ වගා කෙරෙන මාස් කන්නයේ වන ජීවි හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් භූමි වල අතවසරයන් හෙක්ටයාර 25,000 ක් පමණ වගා කරනු ලබයි. නමුත් මෙම ඉඩම් වසර 50කට වැඩි කලක සිට ගොවීන් විසින් තම වගා කටයුතු වලට භාවිතා කර ඇති අතර මෙම ප්‍රදේශ වල තෘණ භූමි හැර විශාල ගස් දක්නට නොලැබේ. ඉහත කී ආයතන විසින් මාස් කන්නයේ වගා කටයුතු වලට මෙම භූමි ගොවීන්ට සෑම වසරකම මුදා හරිනු ලැබේ. නමුත් මෙසේ මෙම භූමි මුදා හැරීම මාස් කන්නයේ මැද භාගයේදී සිදු කරයි. ඒ හේතුවෙන් කන්නය ප්‍රමාද වීම, බඩඉරිඟු වගා සඳහා බිම් සකස් කිරීමේ හා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ කටයුතු ඉතා කඩිනමින් හා අවිධිමත් ආකාරයට සිදු කිරීම යන හේතු නිසා මෙම ප්‍රදේශ වල නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉතා අඩු මට්ටමක පවතී.

- විශේෂයෙන් මාස් කන්නයේ වර්ෂා පෝෂිත බඩ ඉරිඟු වගාව ඉතා කෙටි කලක් තුළ ස්ථාපනය කළ යුතු බැවින් යන්ත්‍රානුසාරයෙන් බිම් සකස් කිරීම ගොවීන් විසින් සිදු කරනු ලැබේ. මෙම කාලය තුළදී මෙම ප්‍රදේශ වල සීමා සහිත යන්ත්‍ර ප්‍රමාණයක් නිබිම හේතුවෙන් බිම් සකස් කිරීමේ කාර්යය සඳහා යන්ත්‍ර හිඟයකට ගොවීන්ට මුහුණ දීමට සිදුවේ. ඒ හේතුවෙන් කන්නය තුළ විශාල වයස් පරාසයක බඩ ඉරිඟු වගාව දක්නට ලැබේ.
- දෙමුහුම් බඩ ඉරිඟු වගාව සඳහා රසායනික පොහොර අනිවාර්යයෙන් භාවිතා කළ යුතුය. කන්නය ආරම්භයේදී විශේෂයෙන් බඩ ඉරිඟු වගා සඳහා රසායනික පොහොර ලබා ගැනීමට ඇති දුෂ්කරතාවය.
- බීජ සිටුවීම සඳහා යන්ත්‍ර භාවිතා කිරීම සිදු නොකරන හෙයින් විශාල පරිමාණයේ වගා වල මූලික අස්වනු සංරචකය වන වර්ග මීටරයක ඇති පැළ ගහණය අඩුවීම
- බීජ සඳහා දැරීමට සිදුවන අධික පිරිවැය
- යල කන්නයේ ජල පහසුකම් නොමැති ඉඩම්වල බෝග විවිධාංගීකරණ යටතේ බඩඉරිඟු වගාව සිදුකළ හැකි වුවත් අදාල ප්‍රවර්ධනයට අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන්ගේ සහාය නොලැබීම (වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, වාරි ජල කළමනාකරණ අංශය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව)
- කලින් කලට වසංගත තත්ත්වයෙන් පැමිණෙන රෝග හා පළිබෝධ හානි
- මාස් කන්නයේ අස්වනු නෙළන කාලයේදී පවතින කාලගුණික තත්ත්වය මත බීජ වියළා ගැනීමට නොහැකි වීම හා නියමිත පරිදි ගබඩා කර ගැනීමට නොහැකි වීම

කුරක්කන් වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අනුරාධපුරය, මොණරාගල හා හම්බන්තොට
2. වගා කන්න
ප්‍රධාන වගා කන්නය මහ කන්නය වේ. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම් වගා කරයි.
3. කුරක්කන් වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 15,700ක් පමණ වේ.
4. කුරක්කන් අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 14,000ක් වේ.
5. කුරක්කන් ප්‍රධානව ආහාර ලෙස භාවිතා වේ.
6. කුරක්කන් වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 1.3 ක් වේ.
7. දළ දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 5,600 ක් වේ.
8. කුරක්කන් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම -
2018/19 මහ කන්නයේ කුරක්කන් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ සඳහා රුපියල් 88 කි.

වගුව 4-1-කුරක්කන් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම- හෙක්ටයාරයට

බෝගය	කුරක්කන්
දිස්ත්‍රික්කය	අනුරාධපුර
වාරිකුමය	වර්ෂාපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	92,270
යාන්ත්‍රිකරනය (රුපියල්)	15,654
යෙදවුම් (රුපියල්)	4,977
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	112,900
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑමයක්)	1,292
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑමයකට / රුපියල්)	151.5
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	87.36
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	82,838
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමයආදායම (රුපියල්)	29,624
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	112,462

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. කුරක්කන් නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

කුරක්කන් වලින් 75% පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහාත්, සත්ත්ව ආහාර සඳහා 10%ක් ද, කර්මාන්තවල භාවිතය සඳහා 5% පසු අස්වනු හානිය 10%ක් පමණවේ. කුරක්කන් සත්ත්ව

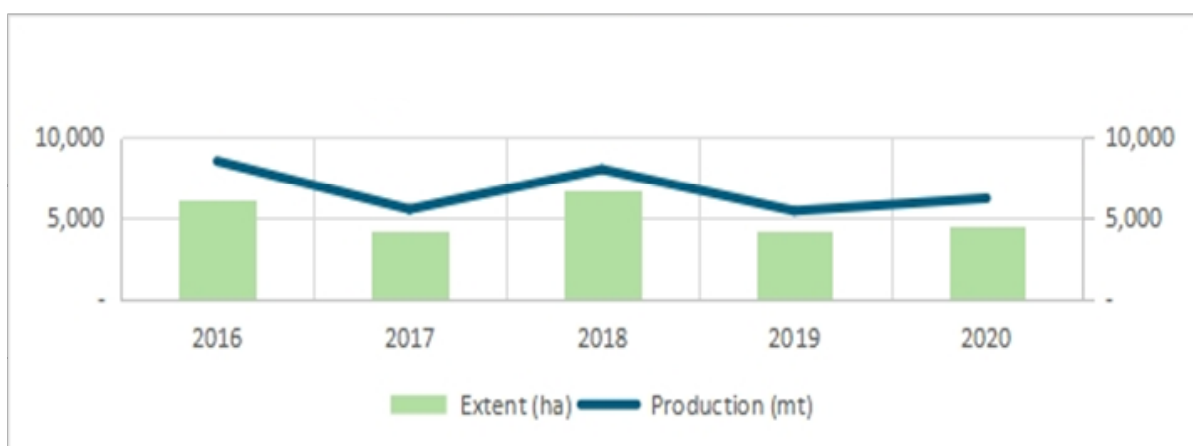
ආහාර නිෂ්පාදනයට, උදාසන ආහාර ලෙස හා අතුරුපසක් ලෙස මිනිස් පරිභෝජනයට ගනී. එසේම බිස්කට් නිපදවීමට, නුඩල්ස් නිපදවීමටද භාවිතා කරයි.

10. වසර 2020 දී කුරක්කන් නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 6,857ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී කුරක්කන් මෙට්‍රික් ටොන් 884 ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ කුරක්කන් සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 7,131 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ කුරක්කන් නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන කුරක්කන් නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 6,000 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 4,815 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 30ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 4-2-වාර්ෂික දේශීය කුරක්කන් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	6,151	8,565	1.39
2017	4,206	5,574	1.33
2018	6,770	8,060	1.20
2019	4,192	5,474	1.31
2020	4,570	6,247	1.37
සාමාන්‍යය අගය	5,178	6,784	1.32

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

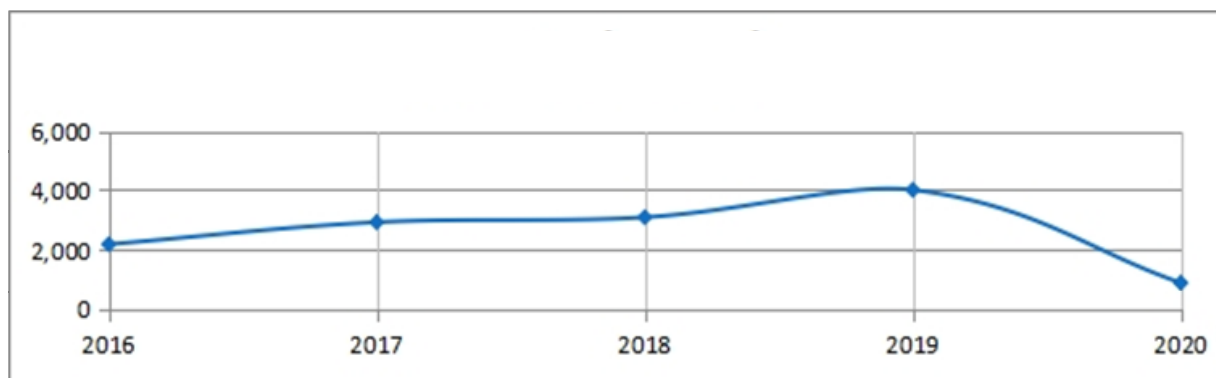
ප්‍රස්ථාරය 4 1- දේශීය කුරක්කන් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික කුරක්කන් ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 4-3- වාර්ෂික කුරක්කන් ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඛනාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	2,178	10,743	7,729
2017	2,918	8,492	6,385
2018	3,084	11,144	9,287
2019	4,002	9,476	7,234
2020	884	7,131	5,205
සාමාන්‍යය අගය	2,613	9,397	7,168

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 4 2- කුරක්කන් ආනයනය
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා කුරක්කන් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 4.4- කුරක්කන් වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	4,065	750	4,815	4,448	1,693	6,141
අස්වැන්න (mt)	5,081	938	6,019	5,735	2,046	7,781

වගුව 4.5- කුරක්කන් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	6,027	8,190	10,800	14,500	17,500
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	4,815	6,285	7,200	7,350	8,700
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	1.25	1.3	1.5	1.97	2.01

13. කුරක්කන් වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසර තුළ වර්තමාන කුරක්කන් අවශ්‍යතාවය සපුරන පරිදි 6,000 mt නිෂ්පාදනය කිරීම. එය ජාතික අවශ්‍යතාවය අනුව 2025 වන විට 17,500 mt නිෂ්පාදනය කිරීම.
- 2025 වසර වන විට යළි සහ මහ කන්නවල (ප්‍රධාන වශයෙන් මහ කන්නයේ) වගා වපසරිය 4,900 ha සිට 8,700 ha දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- සමස්ත නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය 1.3 mt/ha සිට 2.0 mt/ha දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- මේ සඳහා ප්‍රධාන උපාය මාර්ගයක් ලෙස පැළ සිටුවීම මගින් වගාව ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ගොවීන් උනන්දු කිරීම (වැපිරීමට සාපේක්ෂව තුන් ගුණයකින් අස්වනු වැඩිවීමක් සිදුවේ)
- කාබනික පොහොර භාවිතය හා ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන පද්ධති භාවිතය මගින් අස්වනු වැඩි කිරීමට ගොවීන් පෙළඹවීම.
- අස්වනු සැකසීමේ යන්ත්‍ර භාවිතයෙන් ශ්‍රම කුළිය අඩු කිරීම සහ ගුණාත්මක බීජ ලබා ගැනීම.
- කුරක්කන් වගාකරන ප්‍රධාන ප්‍රදේශ වන අනුරාධපුර, මොණරාගල, හම්බන්තොට ප්‍රදේශවල ජල සම්පාදනයෙන් කුඹුරු ඉඩම් වල පැළ සිටුවීම තුළින් වගා වපසරියේ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම.

14. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණපෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- වගා කිරීම සඳහා භූමි ප්‍රමාණය සීමා වීම.
- නිෂ්පාදිතතාවය අඩු වීම.

මුං ඇට වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
හම්බන්තොට, මොණරාගල, කුරුණෑගල, අම්පාර, අනුරාධපුරය හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල, මහ කන්න හා තුන්වන කන්නයේ වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය තුන්වන කන්නය වේ.
3. මුං ඇට වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 50,000 ක් පමණ වේ.
4. වාර්ෂික මුං ඇට අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 8,000 ක් වේ.
5. මුං ඇට ප්‍රධාන ලෙස උදෑසන ආහාර හා අතුරුපස ලෙස භාවිතාවේ.
6. මුං ඇට වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 1.24 ක් වේ.
7. දළ දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 9,000ක් වේ.
8. මුං ඇට වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම -
2018/19 මහ කන්නයේ මුං ඇට වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 102ක් වේ.

වගුව 5-1- මුං ඇට වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම - හෙක්ටයාරයට

බෝගය	මුං ඇට
දිස්ත්‍රික්කය	හම්බන්තොට
වාරිකුමය	වර්ෂාපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	63,011
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	14,065
යෙදවුම් (රුපියල්)	21,999
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	99,075
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑමයක්)	979
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑමයකට /රුපියල්)	186
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	101.25
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	83,019
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමයආදායම (රුපියල්)	9,000
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	92,019

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. මුං ඇට නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

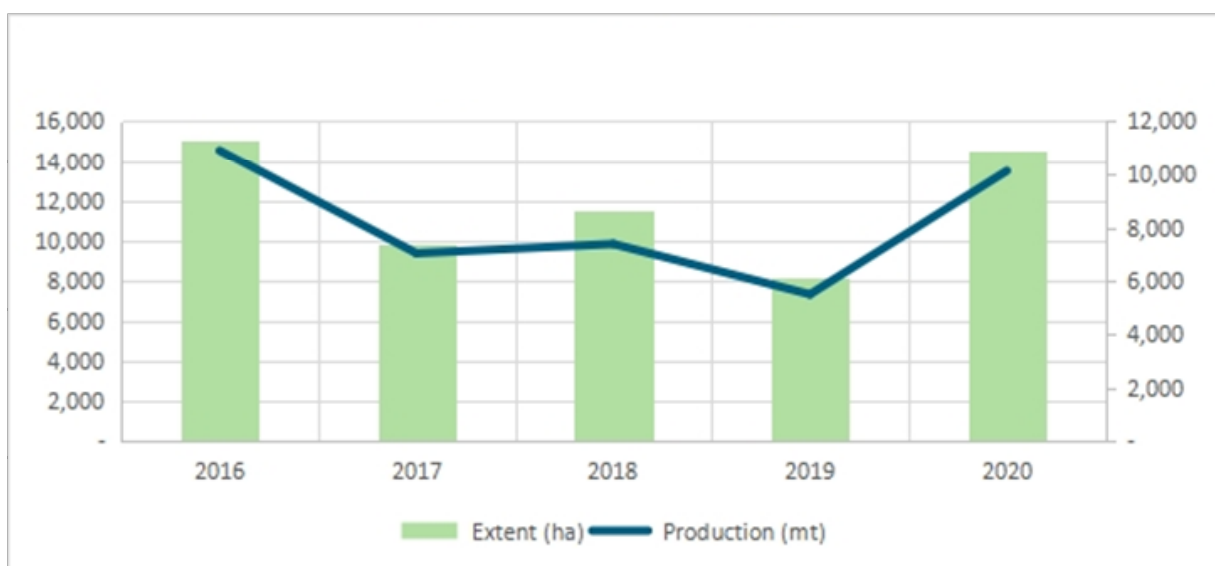
මුං ඇට වලින් 80%ක් පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහාත්, සත්ත්ව ආහාර සඳහා 5%ක් ද පසු අස්වනු භාතිය 15%ක් පමණවේ. මුං ඇට සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනයට, උදාසන ආහාරයක් ලෙස හා අතුරුපසක් ලෙස මිනිස් පරිභෝජනය ගනී.

10. වසර 2020දී මුං ඇට නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 13,497ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී මුං ඇට මෙට්‍රික් ටොන් 10,752 ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ මුං ඇට සුළඛනාවය මෙට්‍රික් ටොන් 24,249ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ මුං ඇට නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන මුං ඇට නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 18,000ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 15,870 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 476 ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 5-2- වාර්ෂික දේශීය මුං ඇට නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	11,301	14,546	1.29
2017	7,371	9,392	1.27
2018	8,615	9,856	1.14
2019	6,156	7,355	1.19
2020	10,889	13,497	1.24
සාමාන්‍යය අගය	8,866	10,929	1.23

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

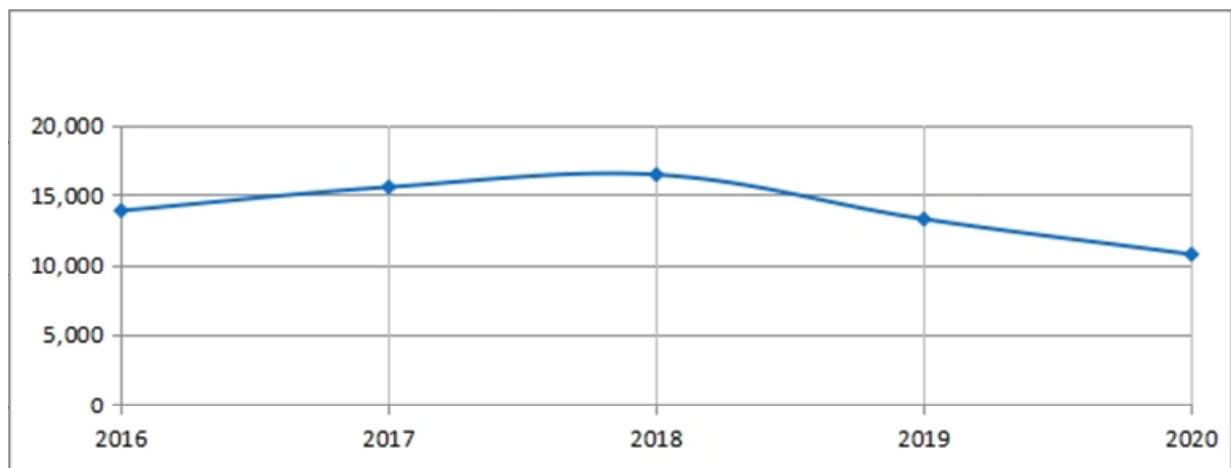
ප්‍රස්ථාරය 5 1- මුං ඇට නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය,
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික මුං ඇට ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 5-3- වාර්ෂික මුං ඇට ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඛනාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	13,862	28,408	22,022
2017	15,541	24,933	19,632
2018	16,425	26,281	23,054
2019	13,261	20,616	17,324
2020	10,752	24,249	19,556
සාමාන්‍යය අගය	13,968	24,897	20,318

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 5 2- මුං ඇට ආනයනය,
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා මුං ඇට වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 5-4- මුං ඇට වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	8,170	7,700	15,870	7,610	11,209	18,819
අස්වැන්න (mt)	9,232	8,701	17,933	5,783	14,627	20,410

වගුව 5-5- මුං ඇට වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	18,000	24,500	33,000	49,400	60,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	15,870	18,300	22,100	24,700	30,000
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	1.13	1.34	1.49	2.00	2.00

13. මුං ඇට වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසරේ මුං ඇට මෙ.ටො 18000 ක් නිෂ්පාදනය කර එය 2025 වසර වන විට මෙ.ටො. 60000 දක්වා ඉහළ නැංවීම
- 2021 වසරේ හෙක්. 14400 සිට 2025 වසරේ දී හෙක්. 30000 දක්වා වගා වපසරිය ඉහළ නැංවීම.
- 2021වසරේදී නිෂ්පාදන ඵලදායීතාව වන 1.25mt/ht සිට 2mt/ht දක්වා ඉහළ නැංවීම. මේ සඳහා විධිමත් ජලසම්පාදන ක්‍රම හඳුන්වා දීම යාන්ත්‍රිකරණය හඳුන්වා දීම හා උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ හඳුන්වා දීම සිදු කිරීම.
- අතරමැදි කන්න වල මුං වගා කිරීම මගින් වසර පුරා මුං නිෂ්පාදනය සිදු කිරීම මෙන් ම ඉපතැල්ලේ වගාව මගින් හුම් ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම.
- ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ වන හම්බන්තොට, මොණරාගල, කුරුණෑගල, ආදී ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව කෘෂි යාන්ත්‍රිකරණය ප්‍රවර්ධන කිරීම සඳහා ගොවි සංවිධාන දිරිගැන්වීම මෙහි දී බීජ පියලි කිරීමේ යන්ත්‍ර අස්වනු තෙලන යන්ත්‍ර ආදිය හඳුන්වා දීම.
- උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ නිෂ්පාදනයට ගොවීන් දායක කර ගැනීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම. (ගොවීන් විසින් තමන් වෙනුවෙන් නිෂ්පාදනය කරගනු ලබන බීජ ගබඩා කර ගැනීමට තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හඳුන්වා දීම)
- වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස ගොවීන් සඳහා තාක්ෂණික මඟපෙන්වීම සිදු කිරීම. (බීජ සඳහා රයිසෝබියම් ආමුකුලක භාවිතය දිරිගැන්වීම)

14. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- තුන්වන කන්නයේ වගාව සංවිධානාත්මක වී නොමැති බව.
- සුදුසු ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක කටයුතු නිසි පරිදි නොකිරීම.
- අගය වැඩි කළ නිෂ්පාදන අඩු වීම.
- බීජ ගබඩා කිරීම සඳහා සරල ක්‍රම භාවිතා නොවීම. (සුදුසු ගබඩා පහසුකම් ප්‍රාදේශීයව නොමැති වීම.)
- වගාව පිහිටුවීම හා අස්වනු තෙලීම සඳහා යන්ත්‍ර භාවිතා නොකිරීම නිසා කම්කරු වියදම වැඩි වීම.
- ජල සම්පාදන පහසුකම් භාවිතා නොකිරීම.
- උදා :- Sprinkler වැනි
- අවාරයේ වගා කිරීමේදී රෝග හා පළිබෝධ වලට ගොදුරු වීම.
- අස්වනු තෙලන කාලයේදී මිල අඩු වීම.
- ප්‍රාදේශීයව අස්වනු සැකසීමේ සහ මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන නොමැති වීම.

කවිපි වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අම්පාර, අනුරාධපුරය, මොණරාගල, කුරුණෑගල
2. වගා කන්න
යල, මහ හා තුන්වන කන්නයන්හි වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය මහ කන්නය වේ. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම් වගා කරයි.
3. කවිපි වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 9,700ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික කවිපි අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 20,000ක් වේ.
5. කවිපි ප්‍රධාන ලෙස උදෑසන ආහාර ලෙස හා අතුරුපස ලෙස භාවිතාවේ.
6. කවිපි වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 1.32ක් වේ.
7. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 12,300ක් වේ.
8. නිෂ්පාදන වියදම කවිපි වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම වාරි ක්‍රමය හා ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් වේ. 2018/19 මහ කන්නයේ කවිපි වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 209 කි. එසේම 2019 යල කන්නයේ කවිපි වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 145ක් වේ.

බෝගය	2018/19 මහ	2019 යල
දිස්ත්‍රික්කය	අම්පාර	අම්පාර
වාරික්‍රමය	වර්ෂාපෝෂිත	වර්ෂාපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	84,217	68,019
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	14,339	13,862
යෙදවුම් (රුපියල්)	10,573	11,913
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	109,129	93,794
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	524	652
ගොවිපල මිල (ක් ග්‍රෑම් යට / රුපියල්)	173	174
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	208.26	143.86
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	-18,477	19,654
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	25,240	16,263
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	-	35,917

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, 2019 යල කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. කවිපි නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

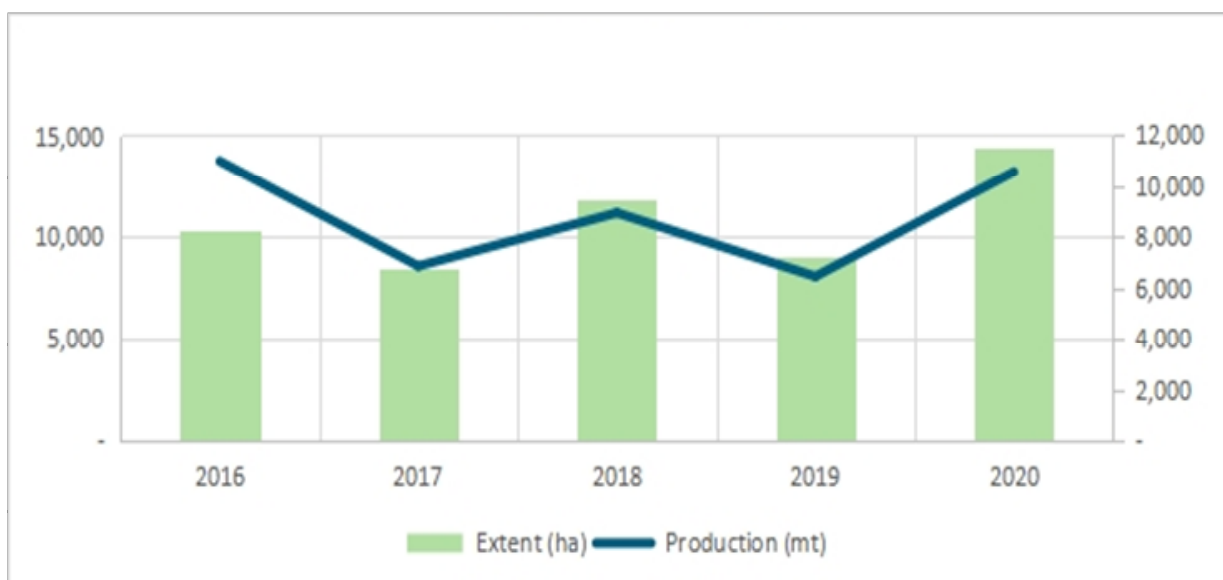
කවිපි වලින් 85% පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහාත්, පසු අස්වනු හානිය 15%ක් පමණවේ. කවිපි උදාසන ආහාර ලෙස හා අතුරුපස් ලෙස මිනිස් පරිභෝජනයට ගනී.

10. වසර 2020දී කවිපි නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 13,216ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී කවිපි මෙට්‍රික් ටොන් 3,959 ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ කවිපි සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 14,968ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ කවිපි නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන කවිපි නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 15,548 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 13,176 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 395ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 6-2-වාර්ෂික දේශීය කවිපි නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	8,220	13,740	1.67
2017	6,806	8,576	1.26
2018	9,499	11,180	1.20
2019	7,196	8,067	1.12
2020	11,518	13,216	1.15
සාමාන්‍යය අගය	8,648	10,955.8	1.28

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

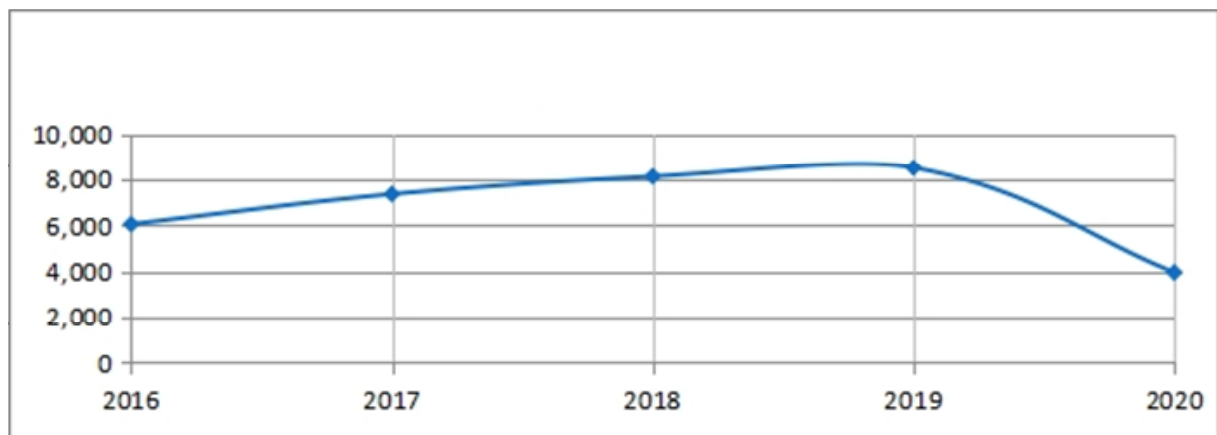
ප්‍රස්ථාරය 6 1- කවිපි නිෂ්පාදනය, හා වගා වපසරිය,
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික කවිපි ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 6-3- වාර්ෂික කවිපි ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඛනාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	6,055	19,795	11,853
2017	7,362	15,938	12,649
2018	8,135	19,315	16,096
2019	8,521	16,588	14,811
2020	3,959	17,175	14,935
සාමාන්‍යය අගය	6,806	17,762	14,069

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 6 2- කවිපි ආනයනය,

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා කවිපි වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 6-4- කවිපි වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	9,276	3,900	13,176	7,056	7,130	14,186
අස්වැන්න (mt)	10,946	4,602	15,548	8,655	8,488	17,143

වගුව 6-5- කවිපි වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (මෙට්‍රික් ටොන්)	15,500	19,000	23,500	33,400	40,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	13,176	13,800	15,300	16,635	20,000
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන්)	1.18	1.38	1.54	2.01	2.00

13. කවිපි වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- කවිපිවල වාර්ෂික අවශ්‍යතාවය මෙ.ටො. 20,000 ක් වන අතර 2021 වසරේදී මෙයින් මෙ.ටො 15,500 ක් නිෂ්පාදනය කරන අතර 2025 වසරේ දී මෙ.ටො. 40,000 ක් දක්වා වැඩිකිරීම.
- 2021 වසරේ හෙක්. 15,500 ක් වන වගා වපසරිය 2025 වසර වන විට හෙක්. 20,000 ක් දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- දැනට පවතින 1.18mt/ht ක නිෂ්පාදන ඵලදායිතාව 2025 වසරේදී 2.0mt/ht දක්වා ඉහළ නැංවීම. මේ සඳහා උසස් අස්වනු ලබා දෙන කවිපි බීජ ගොවීන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම ක්‍රමවත් ජලසම්පාදන ක්‍රම ගොවි බිම් වෙත හඳුන්වාදීම සිදු කිරීම.
- නිෂ්පාදන වියදම අඩු කිරීම පිණිස ගොවීන් වෙත යාන්ත්‍රිකරණය හඳුන්වාදීම, ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ වන අම්පාර, මොණරාගල, අනුරාධපුර වැනි ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව බීජ මිලදී ගැනීමේ හා සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම
- උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ නිෂ්පාදනයට ගොවීන් දායක කර ගැනීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස ගොවීන් සඳහා තාක්ෂණික මගපෙන්වීම සිදු කිරීම.

14. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- තුන්වන කන්නයේ වගාව සංවිධානාත්මක වී නොමැති බව.
- සුදුසු ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක කටයුතු නිසි පරිදි නොකිරීම.
- අගය වැඩි කළ නිෂ්පාදන අඩු වීම.
- බීජ ගබඩා කිරීම සඳහා සරල ක්‍රම භාවිතා නොවීම. (සුදුසු ගබඩා පහසුකම් ප්‍රාදේශීයව නොමැති වීම.)
- වගාව පිහිටුවීම හා අස්වනු නෙලීම සඳහා යන්ත්‍ර භාවිතා නොකිරීම නිසා කම්කරු වියදම වැඩි වීම.
- ජල සම්පාදන පහසුකම් භාවිතා නොකිරීම. උදා :- Sprinkler වැනි
- අවාරයේ වගා කිරීමේදී රෝග හා පළිබෝධ වලට ගොදුරු වීම.
- අස්වනු නෙලන කාලයේදී මිල අඩු වීම.
- ප්‍රාදේශීයව අස්වනු සැකසීමේ සහ මිලදී ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන නොමැති වීම.

උදු වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අනුරාධපුරය, මොණරාගල, අම්පාර, බදුල්ල, මඩකලපුව, කුරුණෑගල, හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගාකර්ම
යල හා මහ කර්ම දෙකහිම වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කර්මය මහ කර්මය වේ. මහ කර්මයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම් වගා කරයි.
3. උදු වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 8,500 ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික උදු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 25,000 ක් වේ.
5. උදු ප්‍රධාන වශයෙන් ආහාර ලෙස භාවිතා වේ.
6. උදු වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 0.94ක් වේ. (ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව)
7. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 10,000ක් වේ.
8. නිෂ්පාදන වියදම -

උදු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම වාරි ක්‍රමය හා ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් වේ. 2018/19 මහ කර්මයේ උදු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 146 සිට 170 දක්වා වෙනසක් දක්වයි.

වගුව 7-1- නිෂ්පාදන වියදම- හෙක්ටයාරයට

බෝගය	රු.
දිස්ත්‍රික්කය	වවුනියාව
වාරික්‍රමය	වර්ෂාපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	55,338
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	25,763
යෙදවුම් (රුපියල්)	13,287
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	94,387
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑමයක්)	556
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑමයට / රුපියල්)	204.00
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	169.77
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	19,037
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	3,936
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	22,968

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කර්මය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:- ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම, බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළ පවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. උඳු නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

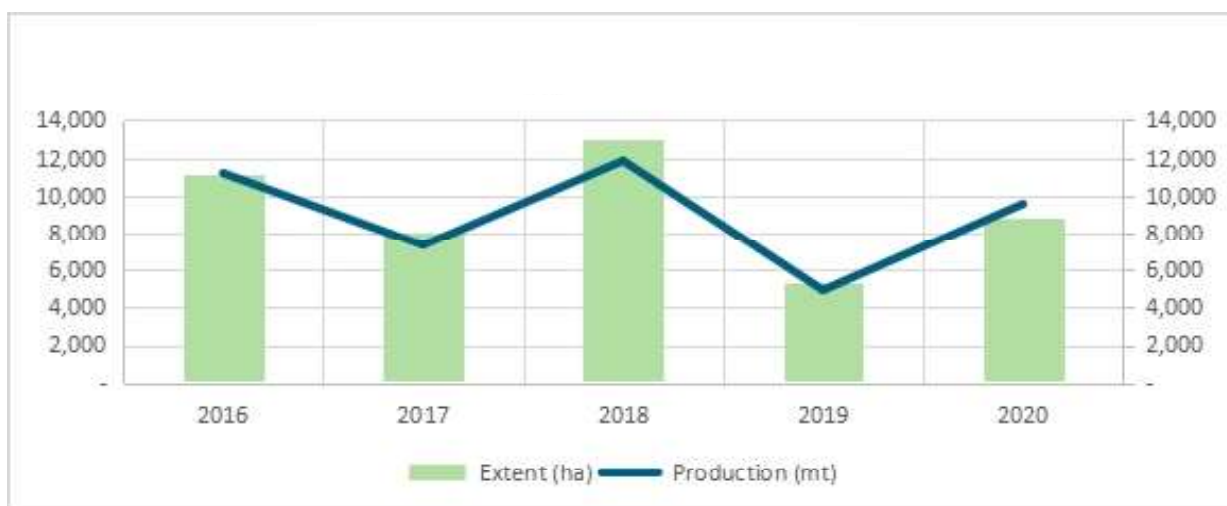
උඳු වලින් 85% පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහාත්, පසු අස්වනු හානිය 15%ක් පමණවේ.

10. වසර 2020දී උඳු නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 9,562ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී උඳු මෙට්‍රික් ටොන් 463 ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ උඳු සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 10,025 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ උඳු නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 14,064ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 16,944 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 508 ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 7-2-වාර්ෂික දේශීය උඳු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	11,158	11,197	1.003
2017	8,089	7,329	0.91
2018	12,976	11,852	0.90
2019	5,302	4,908	0.93
2020	8,812	9,562	1.09
සාමාන්‍යය අගය	9,267	8,970	0.96

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

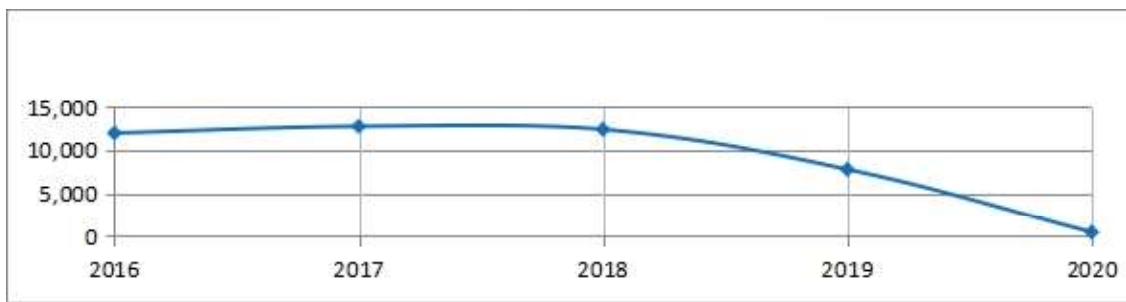
ප්‍රස්ථාරය 7 1- උඳු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය,
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික උදු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 7-3- වාර්ෂික උදු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුලබතාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	11,991	23,188	23,118
2017	12,767	20,096	22,084
2018	12,414	24,266	26,962
2019	7,794	12,702	13,658
2020	463	10,025	9,197
සාමාන්‍යය අගය	9,086	18,055	19,004

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 7 2- වාර්ෂික උදු ආනයනය,
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා උදු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 7-4- උදු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	14,944	2,000	16,944	14,878	6,822	21,700
අස්වැන්න (mt)	12,404	1,660	14,064	13,052	9,508	22,560

වගුව 7-5- උදු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	14,000	19,000	35,500	43,000	48,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාරය)	16,944	20,700	23,500	21,550	23,800
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	0.83	0.92	1.51	2.00	2.02

13. උදු වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- උදු වගාවේ වාර්ෂික අවශ්‍යතාවය මෙ.ටො. 25000 ක් වන අතර 2021 වසරේදී මෙ ටො 14000 ක් නිෂ්පාදනය කරන අතර 2025 වසර වන විට එය 48,000 දක්වා ඉහළ නැංවීම මගින් සම්පූර්ණ උදු අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම
- 2025 වසර වන විට මුළු වගා වපසරිය හෙක් 24,000 දක්වා ඉහළ නැංවීම
- මාස් කන්නයේ උස් බිම් වල වගා කිරීමේදී උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ භාවිතය, පොහොර භාවිතය, ජල සම්පාදන ක්‍රම භාවිතය ප්‍රචලිත කිරීම මගින් නිෂ්පාදකතාවය 0.83 mt/ht සිට 2mt/ht දක්වා ඉහළ නැංවීම
- ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ වන අනුරාධපුරය, වව්නියාව, මන්නාරම, ඇතුළු උතුරු ප්‍රදේශය තුළ ගොවි සංවිධාන වෙත උදු බීජ සැකසීමේ යන්ත්‍ර (පොතු ඉවත් කිරීම) ලබා දීම මගින් අගය වැඩි කළ නිෂ්පාදනයන්ට හුරු කිරීම එම ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව නිෂ්පාදන එක් රැස් කිරීමේ හා සකස් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම
- වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස ගොවීන් සඳහා තාක්ෂණික මගපෙන්වීම සිදු කිරීම.

14. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණපෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- අස්වනු සැකසීම (අස්වනු නෙළීම, බීජ වෙන්කර ගැනීම හා පොතු ඉවත්කර ගැනීම) අපහසු වීම සහ සුදුසු යන්ත්‍ර භාවිතය අවම වීම.
- ජල සම්පාදන ක්‍රම සංවර්ධනය වී නොමැතිකම.
- විධිමත් මිලදී ගැනීමේ ක්‍රමවේද සංවිධානය වී නොමැති බැවින් අස්වනු වාරයේදී මිල අඩු වීම.

සෝයා වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අනුරාධපුරය හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල කන්නෙයේ වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය යල කන්නය වේ.
3. සෝයා වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 5,000ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික සෝයා අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 250,000ක් වේ.
5. සෝයා ප්‍රධාන වශයෙන් සන්නිව ආහාර ලෙස භාවිතාවේ.
6. සෝයා වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 1.77ක් වේ.
7. දළ දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 5,000ක් වේ.
8. සෝයා වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම - 2019 යල කන්නයේ සෝයා වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 62ක් වේ.

වගුව 8-1- සෝයා වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම- හෙක්ටයාරයට

බෝගය	සෝයා බොංචි
දිස්ත්‍රික්කය	මහවැලි
වාරිකුමය	වාරි පෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	113,624
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	33,912
යෙදවුම් (රුපියල්)	23,519
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	171,055
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑමයක්)	2,770
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑමයට /රුපියල්)	141.00
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	61.75
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	219,514
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමයආදායම (රුපියල්)	18,400
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	237,914

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2019 යල කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:- ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. සෝයා නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

සෝයා වලින් 80% පමණ සත්ත්ව ආහාර සඳහාත්, මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා 5%ක් ද කර්මාන්ත සඳහා 5%ද පසු අස්වනු හානිය 10%ක් පමණවේ. සෝයා අධික කර්මාන්ත විභවයක් සහිත බෝගයක් වේ. සෝයා සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනයට හා ත්‍රිපෝෂ ලෙස මිනිස් පරිභෝජනය ගනී. එසේම සෝයා තෙල් නිපදවීමට භාවිතා කරයි.

10. වසර 2020 දී සෝයා නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 7,879ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී සෝයා මෙට්‍රික් ටොන් 5,257 ක් ආනයනය කර ඇත. එසේම සෝයා පුනක්කු මෙට්‍රික් ටොන් 213,800 ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020වර්ෂයේ සෝයා සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 282,717 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ සෝයා නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන සෝයා නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 23,028ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 11,400 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 570ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 8-2-වාර්ෂික දේශීය සෝයා නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	6,301	7,946	1.26
2017	8,316	14,363	1.73
2018	1,510	2,500	1.66
2019	914	2,197	2.40
2020	3,538	7,879	2.23
සාමාන්‍යය අගය	4,116	6,977	1.86

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

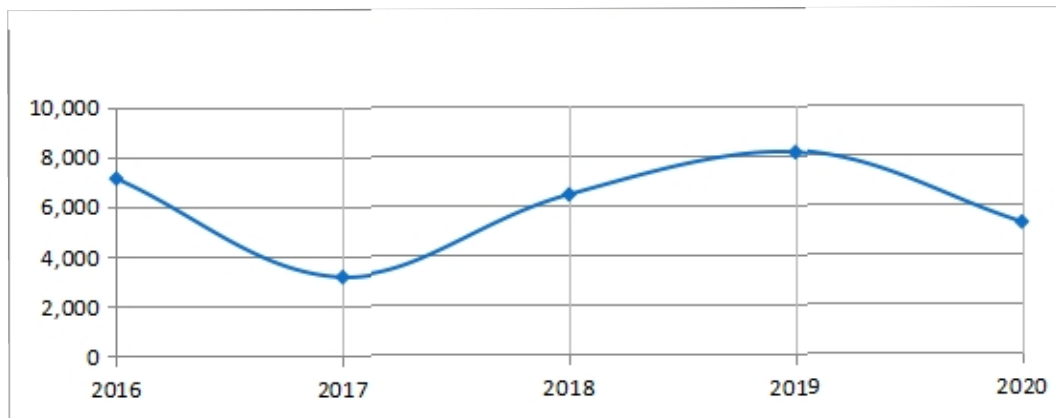
ප්‍රස්ථාරය 8 1- සෝයා නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික සෝයා ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 8-3- සෝයා ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

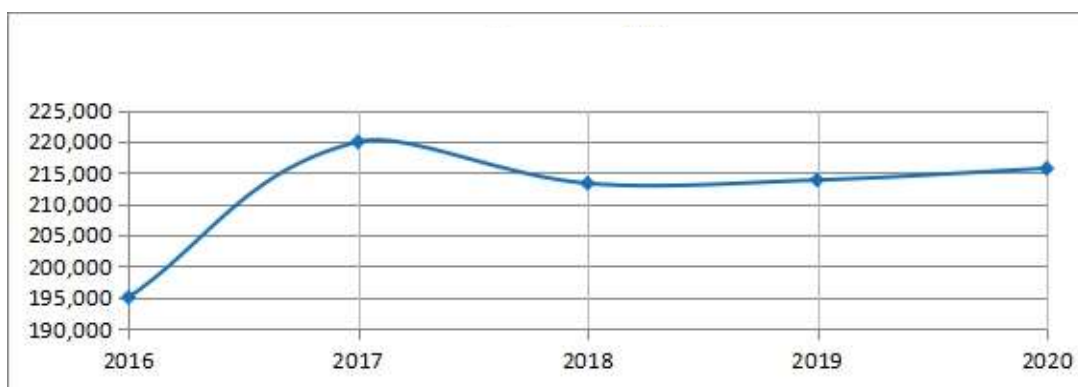
වසර	ආනයන (mt)	සුළඛනාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	7,126	258,800	205,397
2017	3,176	292,435	232,091
2018	6,419	275,513	159,256
2019	8,111	277,559	167,204
2020	5,257	282,717	117,799
සාමාන්‍යය අගය	6,018	277,405	176,349

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ථේගුව

ප්‍රස්ථාරය 8 2- සෝයා ආනයනය

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ථේගුව

ප්‍රස්ථාරය 8 3- සෝයා කේක් ආනයනය

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ථේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා සෝයා වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 8-4- සෝයා වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	900	10,500	11,400	42	3,525	3,567
අස්වැන්න (mt)	1,818	21,210	23,028	58	5,866	5,924

වගුව 8-5- සෝයා වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	23,000	40,000	60,000	74,000	90,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	11,400	21,100	30,150	37,000	45,000
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	2.02	1.9	1.99	2.00	2.00

13. සෝයා වගාව නව ප්‍රවණතා

- සත්ත්ව ආහාර අවශ්‍යතාවය දිනෙන් දින ඉහළ යන බැවින් සෝයා අවශ්‍යතාවය ඉහළ යාම.
- සහතික මිලක් පැවතීම නිසා ලබා ගත හැකි ආදායම ස්ථාවර බැවින් බොහෝ ගොවීන් ඒ සඳහා පෙළඹී සිටී.
- පළිබෝධ හානි වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා රසායනික මර්ධන ක්‍රම වලට වඩා ඒකාබද්ධ පළිබෝධ පාලන ක්‍රම භාවිතාව ඉහළ යාම

14. සෝයා වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- සෝයා බෝංචි මිනිස් පරිභෝජනයට මෙන්ම සත්ත්ව ආහාර සඳහා ද භාවිතා වන අතර වාර්ෂිකව මෙ.ටො. 25000ක පමණ අවශ්‍යතාවයක් ඇත.
- 2021 වසරේදී මෙ.ටො. 23000 ක් ද 2025 වසර වන විට එය මෙ.ටො. 90000 දක්වා ද නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම
- 2021 වසරේ හෙක්. 12200 ක් වන වගා වපසරිය 2025 වන විට හෙක්. 45000 දක්වා වැඩි කිරීම
- 2021 වසරේදී නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය වන 1.98 mt/ht 2025 වසර වන විට 2 mt/ht දක්වා ඉහළ නැංවීම මේ සඳහා අතිරේක ජල සම්පාදන ක්‍රම හඳුන්වා දීම, උසස් ගුණාත්මකයෙන් යුතු බීජ හඳුන්වා දීම තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන්ට අනුව වගා කිරීමට ගොවීන් පුහුණු කිරීම හා කෘෂි යාන්ත්‍රීකරණය භාවිතය.
- උසස් ගුණාත්මක බීජ ලබා ගැනීම පිණිස ගොවීන් සංවිධානගත කිරීම
- වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස ගොවීන් සඳහා තාක්ෂණික මගපෙන්වීම සිදු කිරීම.
- දැනට ප්‍රධාන වශයෙන් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය ආශ්‍රිතව වගාව ප්‍රචලිත වී ඇති අතර වෙනත් සුදුසු ප්‍රදේශ පිළිබඳව අධ්‍යයනය කර එම ප්‍රදේශ වල ගොවීන් වෙත මෙම වගාව ප්‍රචලිතකරවීම. ඒ සඳහා ආදර්ශණ පැවැත්වීම.

- සෝයා වල අගය වැඩිකළනිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම.
- නිෂ්පාදන ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව බීජ මිලදී ගැනීම වෙනුවෙන් ගැණුම්කරුවන් සම්බන්ධීකරණය කර දීම.

15. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- ජල පහසුකම් යටතේ පමණක් වගා කළහැකි වීම.
- වගාව ප්‍රදේශ කිහිපයකට පමණක් සීමා වීම.
- උසස් අස්වනු දෙන ප්‍රභේද නොමැති වීම.
- යාන්ත්‍රීකරණය ප්‍රමාණවත් නොවීම.
- තෙල් බෝගයක් බැවින් වැඩි කාලයක් ගබඩා කර තැබීමට නොහැකි වීම.
- මිනිස් ආහාර සඳහා එතරම් ජනප්‍රිය නොවීම.
- වගාව සඳහා ප්‍රමාණවත් බීජ ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම.

රතු එළඹු වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
පුත්තලම, ත්‍රිකුණාමලය, යාපනය හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය මහ කන්නය වේ. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම් වගා කරයි.
3. රතු එළඹු වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 4,500ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික රතු එළඹු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 80,000ක් වේ.
5. රතු එළඹු ප්‍රධාන ලෙස ආහාර රසකාරක ලෙස භාවිතාවේ.
6. රතු එළඹු වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 13.04ක් වේ.
7. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 4,700ක් වේ.
8. නිෂ්පාදන වියදම

රතු එළඹු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම වාරි ක්‍රමය හා ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් වේ. 2018/19 මහ කන්නයේ රතු එළඹු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 52 සිට 58 දක්වා වෙනසක් දක්වයි. එසේම 2019 යල කන්නයේ රතු එළඹු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 56 වේ.

වගුව 9-1- රතු එළඹු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

බෝගය	2018/19 මහ	2019 යල
දිස්ත්‍රික්කය	පුත්තලම	පුත්තලම
වාරික්‍රමය	වාරි	වාරිපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	217,940	237,446
යාන්ත්‍රිකරනය (රුපියල්)	35,792	36,840
යෙදවුම් (රුපියල්)	292,388	387,660
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	546,121	661,946
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	9,437	11,606
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑම් යට / රුපියල්)	80	98
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	57.87	57.03
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	208,839	475,442
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	30,000	22,680
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	238,839	498,122

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, 2019 යල කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:- ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ ඒකතුව සලකා ඇත.

9. රතු එෂු නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

රතු එෂු වලින් මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා 70% ක් ද කර්මාන්ත සඳහා 5% ද පසු අස්වනු භාතිය 25% ක් පමණවේ.

10. වසර 2020දී රතු එෂු නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 65,874ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී රතු එෂු මෙට්‍රික් ටොන් 6,216ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ රතු එෂු සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 72,090 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ රතු එෂු නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන රතු එෂු නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 76,671 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 6,085 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 9,130 ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 9-2-වාර්ෂික දේශීය රතු එෂු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	4,994	63,675	12.75
2017	4,167	57,747	13.86
2018	4,044	61,073	15.10
2019	5,333	58,242	10.92
2020	4,623	65,874	14.25
සාමාන්‍යය අගය	4,632	61,322	13.38

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

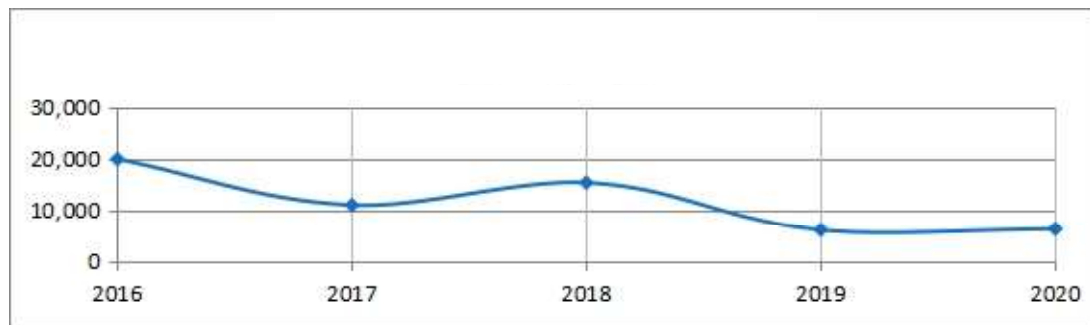
ප්‍රස්ථාරය 9 1- වාර්ෂික දේශීය රතු එෂු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික රතු එෂු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 9-3- වාර්ෂික රතු එෂු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාව

වසර	ආනයන (mt)	සුලබතාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	19,842	83,517	6,550
2017	10,911	68,658	4,954
2018	15,276	76,349	5,056
2019	6,020	64,262	5,884
2020	6,216	72,090	5,060
සාමාන්‍යය අගය	11,653	72,975	5,501

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 9 2- වාර්ෂික රතු එෂු ආනයනය

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා රතු එෂු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 9-4- රතු එෂු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	3,090	2,995	6,085	2,537	2,506	5,043
අස්වැන්න (mt)	38,934	37,737	76,671	40,325	33,358	73,683

වගුව 9-5- රතු එෂු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	76,700	94,500	105,600	117,300	135,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	6,085	6,190	6,590	6,940	7,489
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	12.6	15.27	16.02	16.9	18.03

13. රතු එෂු වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසර තුළ රතු එෂු ජාතික අවශ්‍යතාවය සපුරන පරිදි 77,000 mt ක් නිෂ්පාදනය කිරීම. 10% ඉල්ලුම ඉහළ යාම අනුව 2025 වසර වන විට රතු එෂු 135,000 mt නිෂ්පාදනය කිරීම.
- වසරේ 2021 6085ha ක් වගා කිරීමට අපේක්ෂිත අතර එය 2025 වන විට 7500ha දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- යළි සහ මහ කන්නවල සමස්ත නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය 12.6 mt/ha සිට 18 mt/ha දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- රතු එෂු වගාවේ ප්‍රධාන ගැටළුවක්ව පවතින බල්බ බීජ සඳහා යන මිල අඩු කිරීම සඳහා සත්‍ය බීජ ලබා දීම සහ ස්වයං සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනයට හුරුකරවීම.
- බීජ නිෂ්පාදනය තුළින් යලි කන්නයේ කුඹුරු වල ජල සම්පාදනය මගින් රතු එෂු වගා වපසරිය ඉහළ නැංවීම.
- උසස් අස්වනු නාක්ෂණික පැකේජ හඳුන්වාදීම මගින් අස්වනු ඉහළ නැංවීම. ඒ සඳහා කාබනික පොහොර භාවිතය, පාංශු සංරක්ෂණය වැනි ක්‍රම භාවිතා කිරීම.
- උසස් අස්වනු ලබා දෙන දේශීය බීජ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම.
- රතුඑෂු වගා කරන ප්‍රධාන ප්‍රදේශ වන යාපනය සහ පුත්තලම ප්‍රදේශ වල ආර්ථිකව ඵලදායිතාවයක් ලබාගත හැකි ආකාරයට කුඩා පරිමාණ වගාවන් අක්. ¼ වඩා වැඩි වන ලෙස වගා කිරීමට ගොවීන් හුරු කිරීම.
- ගොඩ ඉඩම් සහ යලි කන්නයේ කුඹුරු වල වගා කිරීම සඳහා ඒ ආශ්‍රිතව වගා ලීං පද්ධති පිහිටුවීම.
- ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන පද්ධති හඳුන්වා දීම මගින් ජල භාවිතය කාර්යක්ෂම කිරීම සහ වගා භූමි ප්‍රමාණය වැඩි කිරීම.

14. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- සත්‍ය බීජ නොමැති වීම.
- බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා අධික මිලක් වැය වීම.
- ගෘහාශ්‍රිතව හෝ ප්‍රාදේශීය වශයෙන් ගබඩා කිරීමේ ක්‍රමයක් නොමැති වීම.

ලොකු එළඬු වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
මාතලේ, අනුරාධපුරය, මහවැලි ප්‍රදේශ, කුරුණෑගල, පොලොන්නරුව, වවුනියාව, මන්නාරම හා යාපනය
2. වගා කන්න
ප්‍රධාන වශයෙන් යල කන්නයේ පමණක් වගා කරනු ලබයි මහ කන්නයේදී ඉතා සුළු ප්‍රමාණයක් වගා කරන අතර ලොකු එළඬු බීජ නිෂ්පාදනය කරනු ලබයි. ලොකු එළඬු ගබඩා කළහැකි කාලය කෙටියි එම නිසා ස්වයංපෝෂිත තත්ත්වයට ලගාවීම අපහසුයි.
3. ලොකු එළඬු වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 6,000-15,000 ක් පමණ වේ.
4. වාර්ෂික ලොකු එළඬු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 290,000ක් වේ.
5. ලොකු එළඬු ප්‍රධාන ලෙස ආහාර රසකාරකයක් ලෙස භාවිතාවේ.
6. ලොකු එළඬු වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 17.39ක් වේ.
7. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 3,000ක් වේ.
8. ලොකු එළඬු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම
2019 යල කන්නයේ ලොකු එළඬු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 34 වේ.

වගුව 10-1- ලොකු එළඬු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

බෝගය	ලොකු එළඬු
දිස්ත්‍රික්කය	මාතලේ
වාරිකුමය	වාරිපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	368,609
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	73,238
යෙදවුම් (රුපියල්)	134,803
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	576,650
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	17,094
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑමයට / රුපියල්)	158
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	33.74
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	2,124,202
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	61,568
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	2,185,770

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2019 යල කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. ලොකු එෂු නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

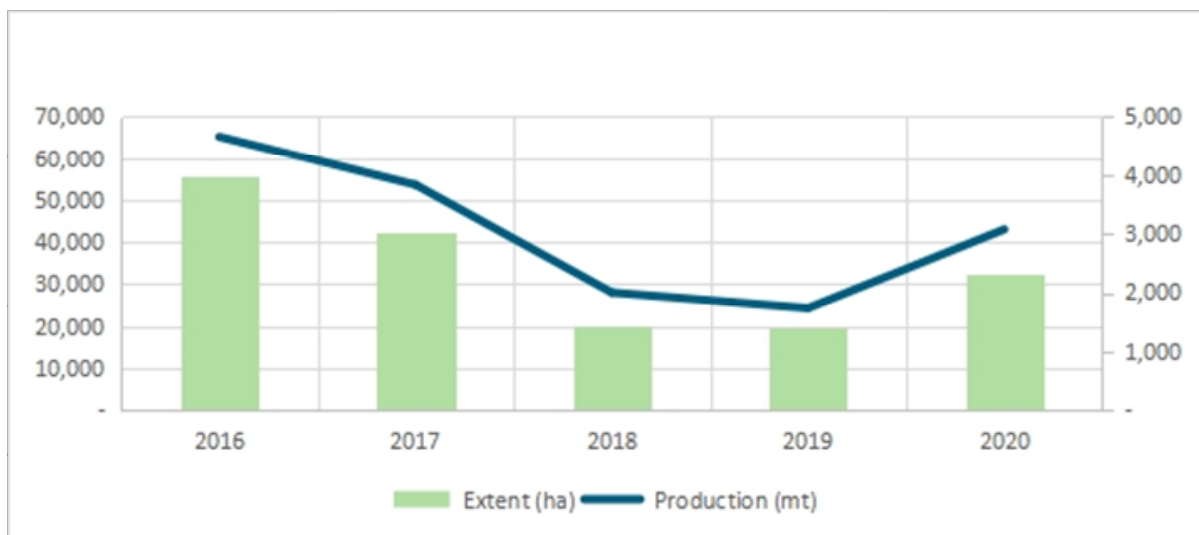
ලොකු එෂු වලින් 65% පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහාත්, කර්මාන්ත සඳහා 5% ක් ද පසු අස්වනු හානිය 25%ක් පමණවේ.

10. වසර 2020දී ලොකු එෂු නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 43,018 ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී ලොකු එෂු මෙට්‍රික් ටොන් 265,863 ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ ලොකු එෂු සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 308,881 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ ලොකු එෂු නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන ලොකු එෂු නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 100,000 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 5,000 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 25ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 10-2-වාර්ෂික දේශීය ලොකු එෂු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	3,983	65,223	16.37
2017	3,026	53,603	17.72
2018	1,448	28,047	19.40
2019	1,386	24,316	17.54
2020	2,305	43,018	18.67
සාමාන්‍යය අගය	2,430	42,841	17.94

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

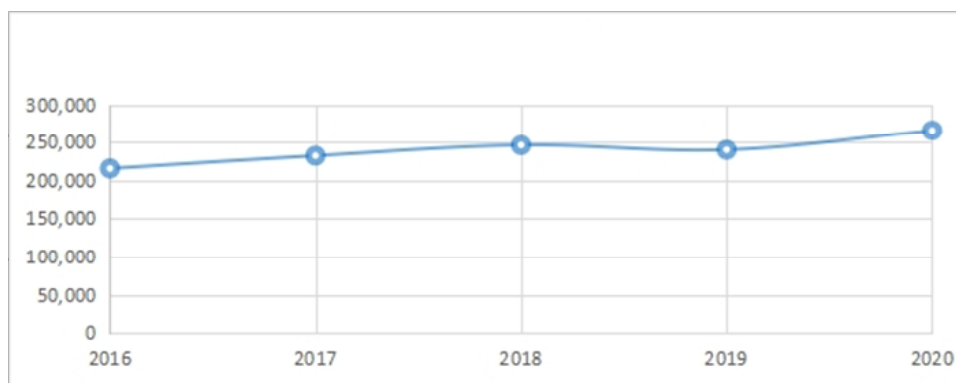
ප්‍රස්ථාරය 10 1- ලොකු එෂු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය,
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

11. වාර්ෂික ලොකු එළු ආනයනය, සුළඹතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 10-3- වාර්ෂික ලොකු එළු ආනයනය, සුළඹතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඹතාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	215,593	280,816	17,154
2017	232,318	285,921	16,135
2018	246,237	274,284	14,138
2019	240,102	264,418	15,075
2020	265,863	308,881	16,544
සාමාන්‍යය අගය	240,023	282,864	15,810

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 10 2- වාර්ෂික ලොකු එළු ආනයනය,

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

12. 2021 වර්ෂය සඳහා ලොකු එළු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 10-4- ලොකු එළු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	137	4,200	4,337	85	2,498	2,583
අස්වැන්න (mt)	2,376	72,828	75,204	820	44,429	45,249

වගුව 10-5- ලොකු එළු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	75,200	111,600	150,000	186,000	230,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	4,337	6,285	7,410	9,250	10,450
එලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	17.34	17.76	20.24	20.11	22.01

13. ලොකු එෂු වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසරේදී දේශීය ලොකු එෂු අවශ්‍යතාවයෙන් 30% සපුරාලන පරිදි 75,000 mt නිෂ්පාදනය කිරීම. 2025 වන විට මෙය ජාතික අවශ්‍යතාවයෙන් 65% සපුරාලන පරිදි 230,000 mt නිෂ්පාදනය කිරීම.
- 2021 වසරේදී යල කන්නයේ 4300 ha වගා කිරීම සහ එය 2023 වසර වන විට ලොකු එෂු වගා වපසරිය ප්‍රධාන වශයෙන් යල කන්නයේ 8000 ha දක්වා ඉහළ නැංවීම
- වර්තමානයේ ලොකු එෂු නිශ්පාදිතතාවය 20 mt/ha වන අතර 2021 වසරේදී 20.5mt/ha ලෙසත් එය 2025 වසර වන විට 22 mt/ha වන ලෙස ඉහළ නැංවීම.
- නිශ්පාදිතතාවය වැඩි කිරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ මගින් වැඩිදියුණු කරන ලද උසස් අස්වනු තාක්ෂණික පැකේජයන් භාවිතා කිරීම. එහිදී කාබණික පොහොර භාවිතය, පිදුරු වසුන් සහ ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන මගින් පොහොර සමග ජලය යෙදීම ඇතුළත් වේ.
- ලොකුඑෂු වගා කරන ප්‍රධාන ප්‍රදේශ වන මාතලේ, අනුරාධපුර සහ මහවැලි බල ප්‍රදේශ වල ඉහළ තාක්ෂණය තුළින් එළදායීතාවය ඉහළ නැංවීම.
- මේ සඳහා ගැටළුවක්ව පවතින දේශීය ලොකු එෂු බීජ නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම තුළින් වගා වපසරිය වැඩි කිරීමට අපේක්ෂිත වේ.
- ලාභදායී වගාව සහ සහතික කළ මිල තුළින් ගොවීන් යල කන්නයේ කුඹුරු ඉඩම් වල ලොකු එෂු වගා වපසරිය වැඩි කිරීමට අපේක්ෂිතය.

14. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණපෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- නිෂ්පාදිතාවය සඳහා වන බාධක
- වගාව සඳහා බීජ නොමැතිවීම. බීජ ආනයනයේදී පවතින ගැටළු ආනයනික බීජ ගුණාත්මයෙන් අඩු වීම.
 - අයහපත් කාලගුණය නිසා බෝගය විනාශ වීම.
 - බීජ නිෂ්පාදනය අවමවීම.
 - වගා කරන ඉඩම් වලට වාරි මාර්ග පහසුකම් නොමැති වීම.
- වගා වපසරිය වැඩි කිරීමට ඇති බාධක
 - සීමිත ප්‍රදේශයක පමණක් වගා කළහැකි වීම.
- වෙළඳපොළ හා අලෙවිකරණයේ දුෂ්කරතාවන්
- වෙළඳපල මිල උච්චාවචනය.
- ගබඩා සුදුසු තත්ත්වයේ නොමැති වීම.
- අස්වනු තෙලන කාලයට ලොකු එෂු ආනයනය කිරීම.
- අගය එකතුකළනිෂ්පාදන නොමැති වීම.

මිරිස් වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අනුරාධපුරය, මොණරාගල, අම්පාර, බදුල්ල, මඩකලපුව, කුරුණෑගල හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය මහ කන්නය වේ. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම් වගා කරයි.
3. මිරිස් වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 23,500ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික මිරිස් අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 320,000ක් වේ.
5. මිරිස් වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 5.12ක් වේ.
6. දළ දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 13,000ක් වේ.
7. මිරිස් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

මිරිස් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම වාරි ක්‍රමය හා ප්‍රදේශ අනුව වෙනස් වේ. 2018/19 මහ කන්නයේ මිරිස් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 67 වේ. 2019 යල කන්නයේ මිරිස් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 50 වේ.

වගුව 11-1- මිරිස් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

බෝගය	2018/19 මහ	2019 යල
දිස්ත්‍රික්කය	අනුරාධපුර	අනුරාධපුර
වාරික්‍රමය	වර්ෂාපෝෂිත	වාරිපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	228,244	475,250
යාන්ත්‍රිකරනය (රුපියල්)	18,130	57,599
යෙදවුම් (රුපියල්)	65,820	111,363
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	312,194	644,212
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	4,645	12,859
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑමයට / රුපියල්)	295	201
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	67.2	50.1
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	1,058,081	1,940,447
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	78,430	131,075
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	1,136,511	2,071,522

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, 2019 යල කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:- ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළ පවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

8. මිරිස් නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

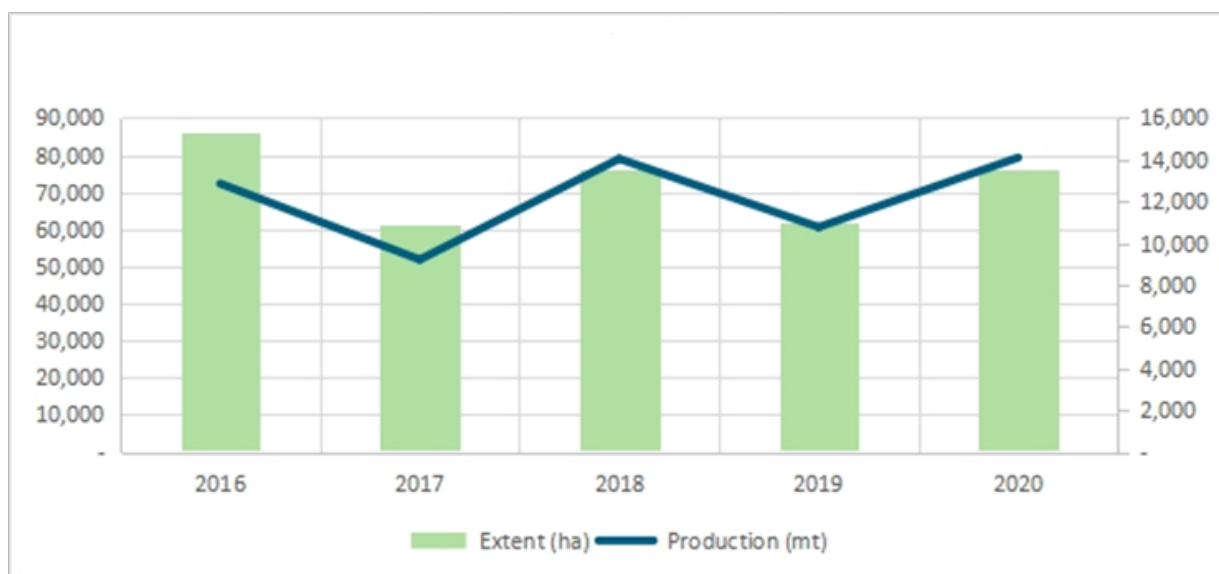
මිරිස් වලින් 80% පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා වන අතර පසු අස්වනු භාතිය 20% ක් පමණ වේ.

9. වසර 2020දී මිරිස් නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 79,325 ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී වියළි මිරිස් මෙට්‍රික් ටොන් 50,780ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ මිරිස් සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 333,225ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ මිරිස් නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන මිරිස් නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 106,528 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර් 21,263 ක් ලෙස ද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 21 ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 11-2-වාර්ෂික දේශීය මිරිස් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	15,267	72,311	4.74
2017	10,937	51,827	4.74
2018	13,553	79,003	5.80
2019	10,981	60,593	5.52
2020	13,579	79,325	5.84
සාමාන්‍යය අගය	12,864	68,612	5.33

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

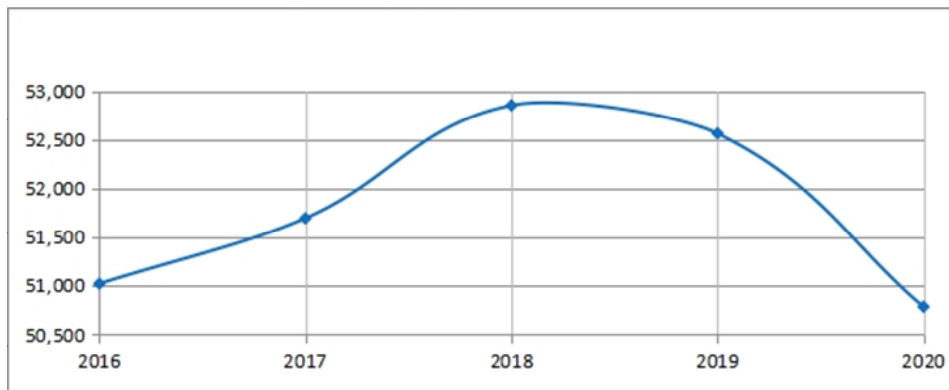
ප්‍රස්ථාරය 11 1- මිරිස් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

10. වාර්ෂික මිරිස් ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 11-3- වාර්ෂික මිරිස් ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඛනාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	51,018	123,329	26,019
2017	51,692	103,519	21,839
2018	52,849	131,852	22,733
2019	52,560	113,153	20,499
2020	50,780	130,105	22,278
සාමාන්‍යය අගය	51,780	120,392	22,674

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 11 2- වාර්ෂික මිරිස් ආනයනය,
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

11. 2021 වර්ෂය සඳහා මිරිස් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 11-4- මිරිස් වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	11,363	9,900	21,263	7,522	4,438	11,960
අස්වැන්න (mt)	56,929	49,599	106,528	35,002	22,990	57,992

වගුව 11-5- මිරිස් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	106,500	150,000	240,000	263,000	305,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	21,263	26,700	23,950	26,199	30,500
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	5.01	5.62	10.02	10.04	10.00

12. මිරිස් වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසර තුළ අමු මිරිස් ජාතික අවශ්‍යතාවය සපුරාලන පරිදි මෙ.ටො. 106,500 ක් රටතුළ නිෂ්පාදනය කිරීමට අපේක්ෂිත අතර වාර්ෂිකව 10% ක ඉල්ලුම ඉහළ යාමක් පවතිනු ඇතැයි උපකල්පනය කර 2025 වසරේදී අමු මිරිස් මෙ. ටො. 305,000 ක් නිෂ්පාදනය කිරීම.
- 2025 වසර වන විට යල කන්නයේ සහ මහ කන්නයේ අමු මිරිස් වගා වපසරිය හෙක්. 21,000 සිට හෙක්. 30,500 දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- සමස්ත නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය 5 mt/ha සිට 10 mt/ha දක්වා ඉහළ නැංවීම.
- නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා දේශීය දෙමුහුම් ප්‍රභේද භාවිතා කිරීම සහ උසස් අස්වනු තාක්ෂණික පැකේජ භාවිතා කිරීම.
- දැනට භාවිතා කරන මිරිස් ප්‍රභේද වල සාමාන්‍ය අස්වැන්න 5 mt/ha වන අතර දේශීය නිෂ්පාදිත දෙමුහුම් ප්‍රභේද වන MI CHI HY 01 භාවිතා කිරීමෙන් අස්වැන්න 25mt/ha දක්වා ඉහළ නැංවිය හැක.
- දීප ව්‍යාප්තව අමු මිරිස් වගාව සිදුකරන අතර මහ කන්නයේ වගාවෙන් 2/3 ක් වගා කරයි. ප්‍රධාන වශයෙන් අනුරාධපුර, මොණරාගල සහ පුත්තලම ප්‍රදේශ වල බහුලව මිරිස් වගාව සිදු කරයි.
- අමු මිරිස් වගාවේ පවතින ප්‍රධාන ගැටළුව වන කොළ කොඩවීමේ රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා ගොවීන්ට සහන සැලසීම මගින් රෝගී තත්ත්වය අඩු කිරීම සඳහා කෘමි ආරක්ෂිත දැල් භාවිතයට හුරුකරවීම.
- උසස් අස්වනු තාක්ෂණික ක්‍රම ලෙස විසිරුම් ජල සම්පාදන පද්ධති සහ බිංදු ජල සම්පාදන පද්ධති භාවිත කිරීම සහ කාබනික පොහොර භාවිතයට හුරු කරවීම.
- ගොඩ ඉඩම් සහ යල කන්නයේ කුඹුරු වල මිරිස් වගා කිරීම වැඩි කිරීම සඳහා සහනදායී පදනම මත ජල පොම්ප සහ වගා ලිං ලබා දීම.
- දේශීය දෙමුහුම් බීජ නිෂ්පාදනය දිරි ගැන්වීම සඳහා පොද්ගලික අංශයට අවශ්‍ය සහය ලබා දීම.
- ස්වයංපෝෂිතව පවතින දේශීය අමු මිරිස් නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම තුළින් ඇතිවන අතිරික්ත අමු මිරිස්, වියළි මිරිස් නිෂ්පාදනය සඳහා යොදා ගැනීමට අපේක්ෂිතය.

13. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණපෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- නිෂ්පාදිතාවය සඳහා වන බාධක
- කොළ කොඩවීමේ රෝගය පැවතීම.
- වාරි ජල පහසුකම් නොමැතිවීම.
- අස්වනු උපරිම වශයෙන් ඵලදායිතාවයට ළඟා නොවීම.
- නිෂ්පාදකතාවය වැඩි කිරීම සඳහා තාක්ෂණික පැකේජ හා වැඩි දියුණු කළ ප්‍රභේද භාවිතා නොකිරීම.
- වගා වපසරිය වැඩි කිරීමට ඇති බාධක
- වියළි මිරිස් සඳහා මිරිස් නිෂ්පාදනය සඳහා යොමු නොවීම.
- යල කන්නයේදී කුඹුරු ඉඩම් විවිධාංගීකරණය වී නොමැතිවීම.
- වෙළඳපොළ හා අලෙවිකරණයේ දුෂ්කරතාවන්
- දේශීය නිෂ්පාදන මිලට වඩා අඩු මිලක් ඇතිව වියළි මිරිස් ආනයනය කිරීම.
- නිතර මිල උච්චාවචනය වීම.
- අගය එකතුකළනිෂ්පාදන අඩු වීම.

වටකපු වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
මුලතිව්, මොණරාගල, අනුරාධපුරය, පුත්තලම හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි.
3. රට කපු වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 16,200 ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික රට කපු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 30,000ක් වේ.
5. රට කපු වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 1.63ක් වේ.
6. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 16,000ක් වේ.
7. රට කපු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම
2018/19 මහ කන්නයේ රට කපුවල නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 101ක් වේ.

වගුව 12-1- රට කපු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

බෝගය	රට කපු
දිස්ත්‍රික්කය	මොණරාගල
වාරිකුමය	වර්ෂාපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	99,534
යාන්ත්‍රිකරනය (රුපියල්)	16,714
යෙදවුම් (රුපියල්)	35,325
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	151,574
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	1,502
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑම් /රුපියල්)	180
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	100.89
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	118,786
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	15,873
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	134,659

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

8. රට කපු නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

රට කපු වලින් 10% පමණ සත්ත්ව ආහාර සඳහාත්, මිනිස් පරිභෝජනය සඳහා 60% ක් ද කර්මාන්ත සඳහා 5% ක්ද පසු අස්වනු හානිය 25%ක් පමණවේ.

9. වසර 2020දී රට කපු නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 36,376 ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී රට කපු මෙට්‍රික් ටොන් 648 ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ රට කපු සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 37,186 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ රට කපු නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන රට කපු නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 31,919 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 21,862 ක් ලෙසද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 2,186ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 12-2-වාර්ෂික දේශීය රට කපු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	19,975	24,200	1.21
2017	12,639	22,475	1.78
2018	15,752	27,602	1.70
2019	14,527	26,922	1.85
2020	19,508	36,376	1.86
සාමාන්‍යය අගය	16,480	27,515	1.68

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

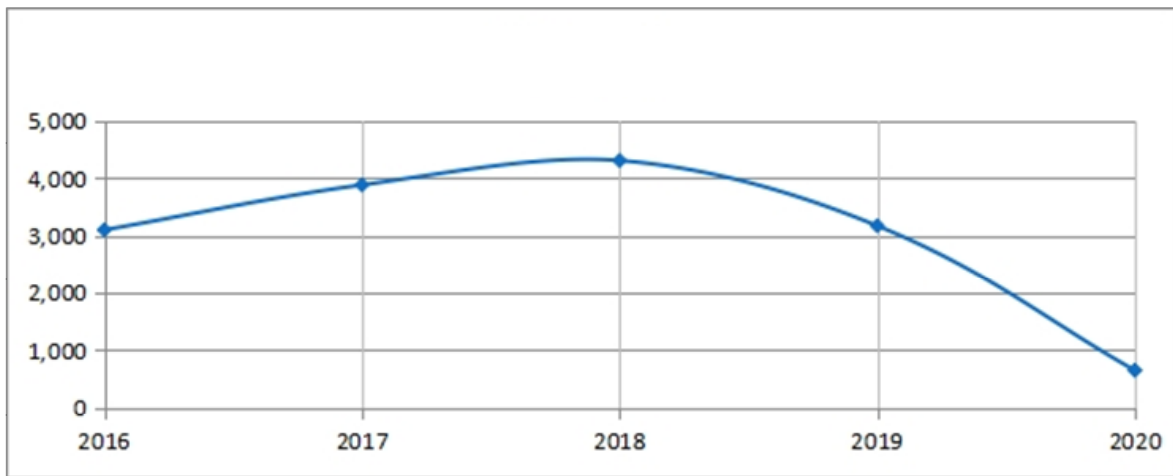
ප්‍රස්ථාරය 12 1- දේශීය රට කපු නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

10. වාර්ෂික රට කපු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 12-3- වාර්ෂික රට කපු ආනයනය, සුලබතාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුලබතාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	3,095	27,295	22,558
2017	3,876	26,351	14,804
2018	4,300	31,902	18,766
2019	3,167	30,089	16,264
2020	648	37,024	19,905
සාමාන්‍යය අගය	3,017	30,532	18,459

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව (ආනයනික රටකපු ඇට ලෙස ආනයනය කරයි රට කපු ඇට 1 කිලෝග්‍රෑම් සඳහා රට කපු කරල් කිලෝග්‍රෑම් 1.25ක් අවශ්‍යවේ)

ප්‍රස්ථාරය 12 2- වාර්ෂික රට කපු ආනයනය,
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ජේගුව

11. 2021 වර්ෂය සඳහා රට කපු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 12-4- රට කපු වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	14,862	7,000	21,862	13,212	7,256	20,468
අස්වැන්න (mt)	21,699	10,220	31,919	21,796	15,460	37,256

වගුව 12-5- රට කපු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	31,980	37,228	42,000	47,000	55,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	21,862	22,650	21,000	23,500	27,500
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	1.46	1.64	2.00	2.00	2.00

12. රට කපු වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසරේ වර්තමාන රටකපු අවශ්‍යතාවය වන මෙ.ටො. 31,000 ක් නිෂ්පාදනය කිරීම හා 2025 වසර වන විට මෙ.ටො. 55,000 ක් දක්වා නිෂ්පාදනය ඉහළ නැංවීම.
- 2025 වසර වන විට මුළු වාර්ෂික වගා වපසරිය හෙක්. 22,000 සිට හෙක්. 27,500 දක්වා ඉහළ නැංවීම මාස් කන්නයේ අක්‍රමවත් ලෙස සහ අඩු තාක්ෂණයන් යටතේ වගා කරන වගා බිම් වපසරියෙන් 50% ක් 2025 වන විට යාන්ත්‍රීකරණයට සහ විධිමත් තාක්ෂණික ක්‍රම, ක්‍රමවත් ජලසම්පාදන ක්‍රම (විසිරුම් ජල සම්පාදන) ගුණාත්මක බීජ භාවිතය මගින් වගා කර දීමට හුරු කරවීම මගින් නිෂ්පාදකතාවය 1.46 mt/ht සිට 2mt/ht දක්වා ඉහළ නැංවීම.

- රටකපු ප්‍රධාන වශයෙන් වගා කරන මුලතිව්, මොණරාගල, පුත්තලම, අනුරාධපුර, වැනි ප්‍රදේශ වල ගොවි සංවිධාන වෙත යන්ත්‍රෝපකරණ ලබා දී ගොවීන් යන්ත්‍රෝපකරණ භාවිතයට හුරු කරවීම මගින් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම අඩු කිරීම මෙන්ම නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම.
- වගාව සඳහා ගුණාත්මක බීජ නිෂ්පාදනය කිරීම පිණිස ගොවීන් ස්වයං බීජ නිෂ්පාදන වැඩපිළිවෙලකට හුරු කරවීම. උසස් අස්වනු දෙන රටකපු බීජ ප්‍රභේද ගොවීන් අතර ප්‍රචලිත කිරීම පිණිස වැඩපිළිවෙලක් සකස් කිරීම.
- වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස ගොවීන් සඳහා තාක්ෂණික මගපෙන්වීම සිදු කිරීම.

13. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණපෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- නිෂ්පාදිතාවය සඳහා වන බාධක
 - නිශ්චිත කාලයේදී අවශ්‍යතාවය අනුව වගාව පිහිටුවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් බීජ නොමැති වීම.
 - ගොවීන් විසින් දැනට නිර්දේශකර නිබේත ඉහළ අස්වනු දෙන ප්‍රභේද වගා කිරීමට බීජ ප්‍රමාණවත්ව නොතිබීම.
 - වගාව හා අස්වනු සැකසීම සඳහා සුදුසු යන්ත්‍ර නොමැති වීම. (සරල යන්ත්‍ර)
 - උසස් අස්වනු දෙන තාක්ෂණික ක්‍රම උපායන් භාවිතය අවම වීම.
- වගා වපසරිය වැඩි කිරීමට ඇති බාධක
 - කුඹුරු ඉඩම්වල බෝග විවිධාංගීකරණය කර නොමැති වීම.
 - ජල සම්පාදන ක්‍රම (Sprinkler) භාවිතා නොකිරීම නිසා නිෂ්පාදකතාව අඩු වීම හා අස්වනු හෙළීමේ අපහසුතා ඇති වීම.
- වෙළඳපොළ හා අලෙවිකරණයේ දුෂ්කරතාවන්
 - අස්වනු එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන සහ සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන වගාව බහුල වශයෙන් සිදු කරන ප්‍රදේශවල නොමැති වීම. උදා :- වැල්ලවාය, කුරුණෑගල

තල වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ

අනුරාධපුරය, මොණරාගල, හම්බන්තොට, කුරුණෑගල හා මහවැලි ප්‍රදේශ

2. වගා කන්න

ප්‍රධාන වගා කන්නය යල කන්නය වේ.

3. තල වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 15,600 ක් පමණ වේ

4. වාර්ෂික තල අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 12,000 ක් වේ.

5. තල වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 0.84 ක් වේ.

6. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 12,000 ක් වේ.

7. තල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

2018/19 මහ කන්නයේ තල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 123ක් වේ.

එසේම 2019 යල කන්නයේ තල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 95 වේ.

වගුව 13-1- තල වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම- හෙක්ටයාරයට

බෝගය	2018/19 මහ	2019 යල
දිස්ත්‍රික්කය	හම්බන්තොට	අනුරාධපුර
වාරිකුමය	වර්ෂාපෝෂිත	වර්ෂාපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	71,501	34,216
යාන්ත්‍රිකරනය (රුපියල්)	14,517	13,684
යෙදවුම් (රුපියල්)	3,660	3,753
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	89,678	51,654
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	726	546
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑම් යට / රුපියල්)	240	204
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	123.44	94.59
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	84,562	59,730
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමය ආදායම (රුපියල්)	15,872	15,873
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	100,434	75,603

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, 2019 යල කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

8. තල නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

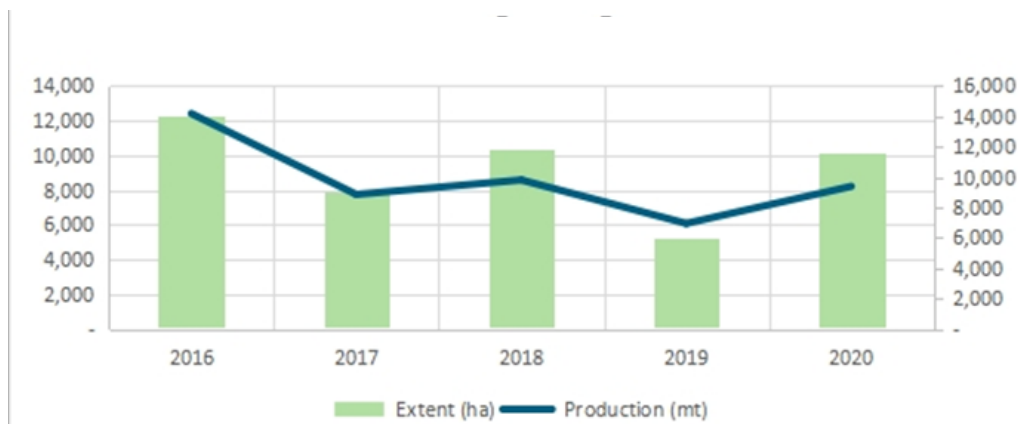
තල වලින් 70% පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහාත්, සත්ත්ව ආහාර සඳහා 5% ක් ද කර්මාන්ත සඳහා 10% පසු අස්වනු හානිය 5%ක් පමණවේ.

9. වසර 2020දී තල නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 8,223 ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී තල මෙට්‍රික් ටොන් 711 ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ තල සුළඛනාවය මෙට්‍රික් ටොන් 8,934 ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ තල නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුළඛනාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන තල නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 9,447 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය මිලියන හෙක්ටයාර 10,859 ක් ලෙස ද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 76 ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 13-2-වාර්ෂික දේශීය තල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	14,044	12,414	0.88
2017	9,065	7,754	0.86
2018	11,872	8,589	0.70
2019	6,035	6,085	1.01
2020	11,653	8,223	0.71
සාමාන්‍යය අගය	10,534	8,613	0.83

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

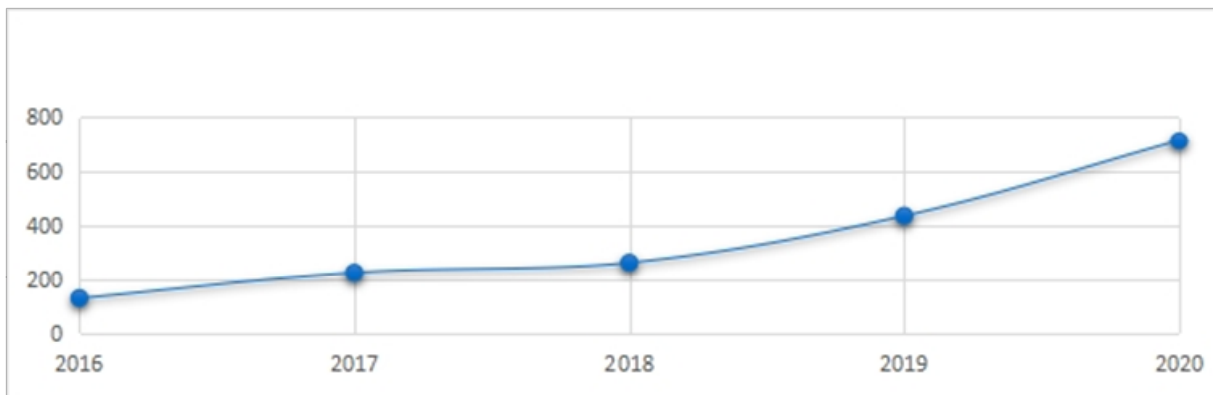
ප්‍රස්ථාරය 13 1- තල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

10. වාර්ෂික තල ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 13-3- තල ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඛනාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	3,095	27,295	22,558
2017	3,876	26,351	14,804
2018	4,300	31,902	18,766
2019	3,167	30,089	16,264
2020	648	37,024	19,905
සාමාන්‍යය අගය	3,017	30,532	18,459

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ථේගුව

ප්‍රස්ථාරය 13 2- තල ආනයනය,
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා ජේගුව

11. 2021 වර්ෂය සඳහා තල වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 13-4- තල වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	3,159	7,700	10,859	3,750	22,410	26,160
අස්වැන්න (mt)	2,748	6,699	9,447	3,338	20,508	23,846

වගුව 13-5- තල වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	9,500	10,000	11,500	13,000	15,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාරය)	10,859	11,500	11,800	13,000	14,985
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	0.87	0.87	0.97	1.00	1.00

12. තල වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසරේදී තල නිෂ්පාදනය මෙ.ටො. 9500 ක් කිරීම හා 2025 වසරේදී මෙ.ටො. 15000 ක් දක්වා ඉහළ නැංවීම
- 2021 වසරේදී වාර්ෂික වගා වපසරිය හෙක්. 11,000 සිට 2025 වසරේදී හෙක්. 15,000 දක්වා ඉහළ නැංවීම
- දැනට පවතින නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය වන 0.87 mt/ht සිට 2025 වසරේදී 1 mt/ht දක්වා ඉහළ නැංවීම මේ සඳහා උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් බීජ භාවිතා කිරීම, නිර්දේශිත වගා ක්‍රම වලට ගොවීන් හුරු කරලීම, යාන්ත්‍රිකරණයට යොමු කිරීම, අතිරේක ජල සම්පාදන ක්‍රම හඳුන්වා දීම සිදු කිරීම.

- ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ වන අනුරාධපුරය, උතුරු ප්‍රදේශය, කුරුණෑගල, පුත්තලම, මොණරාගල ආදී ප්‍රදේශ ආශ්‍රිතව බීජ මිලදී ගැනීමේ හා සැකසුම් මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීම මගින් උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු නිෂ්පාදන ඇති කිරීම
- උසස් ගුණාත්මයෙන් යුතු බීජ නිෂ්පාදනයට ගොවීන් දායක කර ගැනීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- වගාවේ නිෂ්පාදනය සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීම පිණිස ගොවීන් සඳහා තාක්ෂණික මහපෙත්වීම සිදු කිරීම.(පේලියට බීජ යෙදීම, අතිරේක ජල සම්පාදනය)

13. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- වර්ෂාපෝෂිත බෝගයක් බැවින් සෑම වසරකම වර්ෂාව නොලැබුනහොත් බෝගය අසාර්ථක වීම.
- බෝග වගා පද්ධති අනුගතකර නොමැති වීම. (හේන් වගාවට සීමා වීම.)
- බීජ නිෂ්පාදනය නිසි ආකාරව නොකිරීම. (සුදු තල, කළු තල)
- අගය එකතු කළනිෂ්පාදන අවම වීම.
- කම්කරු වියදම වැඩි වීම.
- යන්ත්‍ර භාවිතය නොමැති වීම.
- ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක කටයුතු නියමිත පරිදි භාවිතා නොකිරීම.
- තාක්ෂණික පැකේජයක් නොමැති වීම

අර්තාපල් වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
නුවරඑළිය, බදුල්ල හා යාපනය
2. වගා කන්න
යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි
3. අර්තාපල් වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 6,000 ක් පමණ වේ.
4. වාර්ෂික අර්තාපල් අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 250,000 ක් වේ.
5. අර්තාපල් වගාවේ ඵලදායිතාවය හෙක්ටයාරයට මෙට්‍රික් ටොන් 17.36ක් වේ.
6. දළ දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 5,250ක් වේ.
7. අර්තාපල් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම-
2018/19 මහ කන්නයේ අර්තාපල් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 64 සිට 67 දක්වා වෙනසක් දක්වයි. එසේම 2019 යල කන්නයේ අර්තාපල් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම කිලෝ ග්‍රෑමයක් සඳහා රුපියල් 55 සිට 58 දක්වා වෙනසක් වේ.

වගුව 14-1- අර්තාපල් වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම- හෙක්ටයාරයට

බෝගය	2018/19 මහ	2019 යල
දිස්ත්‍රික්කය	නුවර එළිය	නුවරඑළිය
වාරිකුමය	වාරිපෝෂිත	වාරිපෝෂිත
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	348,725	375,649
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	50,312	40,571
යෙදවුම් (රුපියල්)	688,003	500,190
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	1,087,040	916,410
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	16,197	15,908
ගොවිපල මිල (කිලෝ ග්‍රෑමයට / රුපියල්)	124	115
ඒකක පිරිවැය (රුපියල්)	67.11	57.61
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	921,388	913,010
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රමයආදායම (රුපියල්)	60,896	78,318
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	982,284	991,328

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, 2019 යල කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

8. අර්තාපල් නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

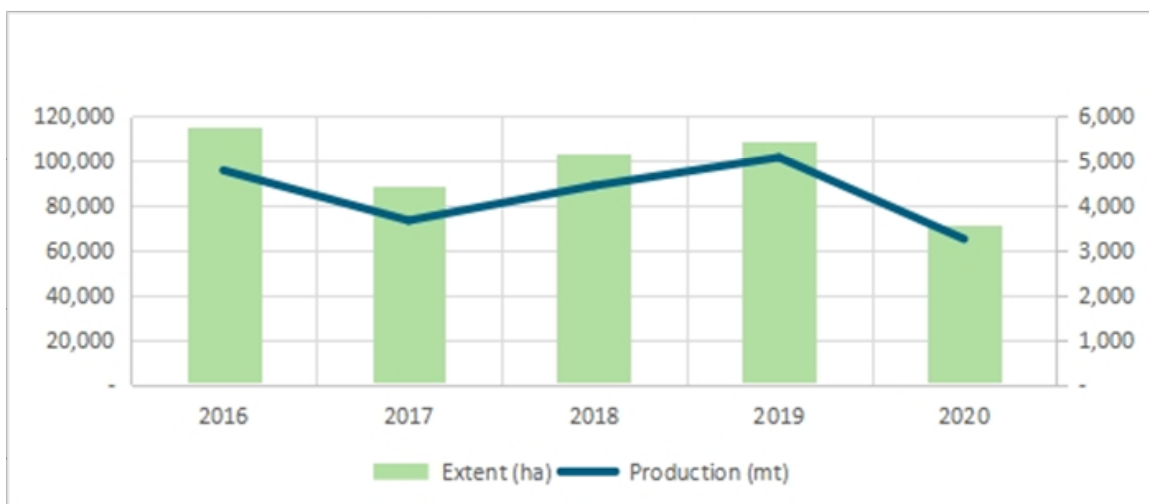
අර්තාපල් වලින් 80% පමණ මිනිස් පරිභෝජනය සඳහාත්, කර්මාන්ත සඳහා 10%ක් ද පසු අස්වනු හානිය 10%ක් පමණවේ.

9. වසර 2020 දී අර්තාපල් නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 65,085 ක් වේ. 2020 වර්ෂයේදී අර්තාපල් මෙට්‍රික් ටොන් 129,522 ක් ආනයනය කර ඇත. ඒ අනුව 2020 වර්ෂයේ අර්තාපල් සුලබතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 194,607ක් වේ. 2016 සිට 2020 අතර කාලයේ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය හා ආනයනය හා සුලබතාවය අනුව 2021 වර්ෂය සඳහා වන අර්තාපල් නිෂ්පාදන ඉලක්කය මෙට්‍රික් ටොන් 100,000 ක් ලෙසත් ඒ සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 6,135 ක් ලෙස ද මෙම භූමි ප්‍රමාණය වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 15,340 ක් ලෙසද ගණනය කර ඇත.

වගුව 14-2-වාර්ෂික දේශීය අර්තාපල් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදිතාවය

වසර	වගා වපසරිය (ha)	නිෂ්පාදනය (mt)	අස්වැන්න (mt/ha)
2016	5,754	95,805	16.65
2017	4,457	73,358	16.46
2018	5,174	88,897	17.18
2019	5,432	101,642	18.71
2020	3,565	65,085	18.26
සාමාන්‍යය අගය	4,876	84,957	17.47

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

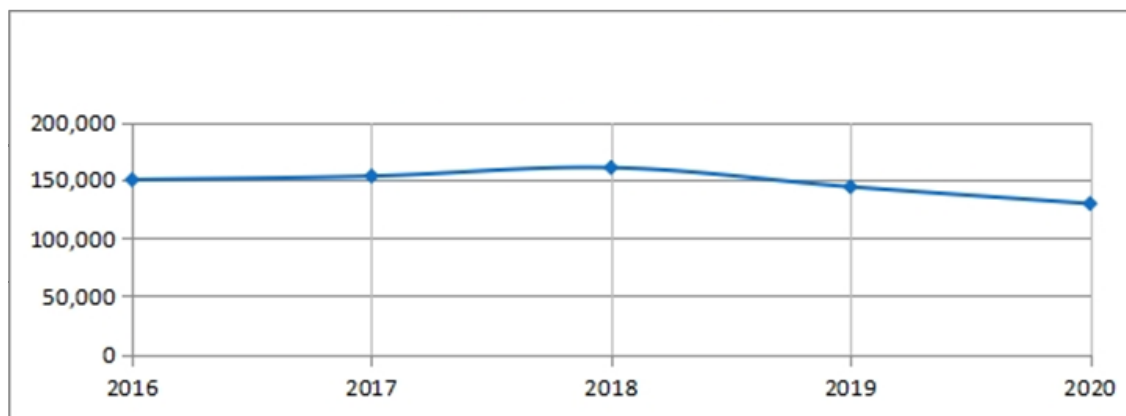
ප්‍රස්ථාරය 14 1- අර්තාපල් නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය
මූලාශ්‍රය: ජනලේඛ හා සංඛ්‍යාලේඛ දෙපාර්තමේන්තුව

10. වාර්ෂික අර්තාපල් ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වගුව 14-3- අර්තාපල් ආනයනය, සුළඛනාවය හා ඉඩම් අවශ්‍යතාවය

වසර	ආනයන (mt)	සුළඛනාවය(mt)	ඉඩම් අවශ්‍යතාවය (ha)
2016	149,922	245,727	14,758
2017	153,049	226,407	13,755
2018	160,297	249,194	14,505
2019	143,887	245,529	13,123
2020	129,522	194,607	10,658
සාමාන්‍යය අගය	147,335	232,293	13,360

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

ප්‍රස්ථාරය 14 2- අර්තාපල් ආනයනය,
මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

11. 2021 වර්ෂය සඳහා අර්තාපල් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය

වගුව 14-4- අර්තාපල් වගාව වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදනය 2021 වර්ෂය ඉලක්කය හා ප්‍රගතිය

	අපේක්ෂිත			ප්‍රගතිය		
	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික	2020/21 මහ	2021 යල	2021 වාර්ෂික
වගා වපසරිය (ha)	2,805	3,330	6,135	2,716	2,045	4,761
අස්වැන්න (mt)	45,722	54,279	100,001	44,310	40,128	84,438

වගුව 14-5- අර්තාපල් වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය 2021-2025

	2021	2022	2023	2024	2025
නිෂ්පාදන ඉලක්ක (ටොන්)	100,000	110,500	125,000	140,800	150,000
වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)	6,135	5,850	6,219	6,375	6,510
ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)	16.3	18.89	20.1	22.09	23.04

12. අර්තාපල් වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

- 2021 වසර තුළ වර්තමාන අර්තාපල් අවශ්‍යතාවය සපුරන පරිදි මෙ.ටොන්. 100,000 ක් රටතුළ නිෂ්පාදනය කිරීම හා 2025 වන විට මෙ. ටොන් 150,000 ක් නිෂ්පාදනය කිරීම
- 2025 වසර වන විට වගා වපසරිය යළි කන්තයේ හා මාස් කන්තයේ පිළිවෙලින් හෙක්ටයාර 3,300 සිට 3,460 දක්වාත් හෙක්ටයාර 2,800 සිට 3,050 දක්වාත් ඉහළ නැංවීම
- දැනට පවතින නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය වන 16.3 mt/Ha සිට 23 mt/Ha දක්වා ඉහළ නැංවීම

13. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- පාරිභෝගික අර්තාපල් ආනයනය නිසා ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන වලට ලැබෙන මිල අඩුවීම.
- බීජ අර්තාපල් මිල අධික වීම නිසා වගා වියදම අධික වීම හා එම නිසා නිෂ්පාදන වියදම අධික වීම. ආනයනික බීජ අර්තාපල් කි.ග්‍රෑම් 1 ක් රු.350.00 – 400.00 ත් වන අතර, හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑම් 2500 ක් පමණ අවශ්‍ය වේ. එවිට හෙක්ටයාරයකට බීජ සඳහා වියදම රු.875,000.00ක් පමණ වේ.
- ගොවීන් විසින් නිපදවනු ලබන බීජ අර්තාපල් ගබඩාකරණය සඳහා පහසුකම් නොමැති වීම. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික බීජ භාවිතා කර ගොවීන් විසින්ම ස්වයං බීජ නිපදවා ගැනීමේ දී බීජ කි.ග්‍රෑම් 1 ක් රු.100.00 – 120.00 පමණ මුදලකට නිපදවා ගත හැක. එහෙත් එම බීජ ඊළඟ කන්නය තෙක් ගබඩා කර ගැනීම සඳහා ශීතාගාර පහසුකම් අවශ්‍ය වේ.
- අධික වියදම හා ලැබෙන ලාභය අඩුවීම නිසා ගොවීන් සිදුකරනු ලබන ආයෝජනය අඩුවීම හා නව තාක්ෂණය භාවිතය අඩුවීම නිසා නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය අඩුවීම.

එළවළු වගාව

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ
අනුරාධපුරය, මොණරාගල, අම්පාර, බදුල්ල, මඩකලපුව, කුරුණෑගල හා මහවැලි ප්‍රදේශ
2. වගා කන්න
යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය මහ කන්නය වේ. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම්ව වගා කරයි.
3. එළවළු වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 120,000ක් පමණ වේ
4. වාර්ෂික එළවළු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 1,000,000ක් වේ.
5. එළවළු ප්‍රධාන ආහාර ලෙස භාවිතා වේ. දේශීය එළවළු වගාව දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයටත්, ගොවීන් සඳහා ස්ථිර අදායම් මාර්ගයක් සඳහා හා විදේශීය ආදායම රටට ගෙන දීමට වැදගත් වේ. දේශීය එළවළු වගාව සෑම දිස්ත්‍රික්කයක් තුළම විසිරී ඇත.
6. එළවළු වගාවේ නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා එළදායිතාවය

වගු අංක 15.1 - එළවළු වගාව බෝගවල නිෂ්පාදනය, වගා වපසරිය හා නිෂ්පාදියතාවය 2018-2020 සාමාන්‍ය අගය

බෝගය	නිෂ්පාදනය (ටොන්)			වගා වපසරිය (හෙක්ටයාර)			අස්වැන්න (හෙක්ටයාරයට ටොන්)		
	යල	මහ	වාර්ෂික	යල	මහ	වාර්ෂික	යල	මහ	වාර්ෂික
අළු කෙසෙල්	28,631	42,298	70,930	2,482	3,516	5,998	11.54	12.03	11.83
අළු පුහුල්	3,900	6,299	10,199	267	482	749	14.59	13.07	13.61
බන්ධක්කා	33,272	40,789	74,061	3,599	4,171	7,770	9.25	9.78	9.53
බොංවි	33,420	44,043	77,463	3,249	3,963	7,212	10.29	11.11	10.74
බ්විඳුව	18,103	21,002	39,105	1,008	1,069	2,077	17.96	19.64	18.82
කරිවිල	17,806	27,599	45,404	1,590	2,346	3,936	11.20	11.76	11.53
වම්බු	61,821	73,498	135,319	4,562	6,045	10,607	13.55	12.16	12.76
ගෝවා	53,086	64,735	117,821	1,941	2,365	4,305	27.36	27.37	27.37
මාළු මිරිස්	11,629	18,448	30,077	1,416	2,074	3,489	8.21	8.90	8.62
කැරට්	35,053	45,628	80,681	1,571	1,963	3,534	22.31	23.24	22.83
පිපිඤ්ඤා	17,529	21,632	39,161	1,201	1,622	2,824	14.59	13.33	13.87
තොකෝල්	9,715	7,569	17,284	583	695	1,278	16.66	10.90	13.53
ලීක්ස්	20,459	19,175	39,635	1,036	1,113	2,149	19.75	17.23	18.45
රාබු	26,220	28,165	54,385	1,299	1,570	2,870	20.18	17.93	18.95
වට්ටක්කා	43,031	68,321	111,352	2,775	4,916	7,691	15.51	13.90	14.48
පනෝල	13,842	18,221	32,063	1,129	1,440	2,569	12.26	12.65	12.48
තක්කාලි	45,742	44,200	89,942	2,797	3,587	6,383	16.36	12.32	14.09

ප්‍රභවය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

7. දල දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 75,000ක් වේ.

8. එළවළු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

බෝගය	වම්බදු	ගෝවා	වට්ටක්කා	තක්කාලි	බොංචි	කැරට්	මාළු මිරිස්
දිස්ත්‍රික්කය	අනුරාධපුරය	නුවරඑළිය	අනුරාධපුරය	බදුල්ල	බදුල්ල	නුවරඑළිය	බදුල්ල
වාරිකුමය	වාරි	වාරි	වර්ෂා	වාරි	වාරි	වාරි	වාරි
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	379,728	310,523	66,270	468,116	361,164	340,005	386,474
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	70,248	49,657	20,690	-	23,546	25,721	42,704
යෙදවුම් (රුපියල්)	95,568	131,072	53,104	192,355	177,677	114,916	158,821
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	545,545	491,252	140,064	660,471	562,387	480,642	587,999
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	20,025	26,867	9,998	24,730	11,045	11,984	8,999
ගොවිපල මිල (කි ග්‍රෑමයට රුපියල්)	61.3	36.52	9.8	45.8	87	69	156
ඒකක පිරිවැය (කි ග්‍රෑමයට රුපියල්)	27.24	18.28	14.01	26.71	50.92	40.11	65.34
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	681,988	489,931	-42,084	472,163	398,528	346,254	815,845
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රම ආදායම (රුපියල්)	114,576	66,240	19,632	140,283	106,165	70,824	103,488
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	796,564	556,171	-	612,446	504,693	417,078	919,333

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2018/19 මහ කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

වගුව 15.3- නිෂ්පාදන වියදම හා ආදායම යලි කන්නය- හෙක්ටයාරයට

බෝගය	වම්බදු	ගෝවා	තක්කාලි	බොංචි	කැරට්	කරිචල	මාළු මිරිස්
දිස්ත්‍රික්කය	හම්බන්තොට	නුවරඑළිය	බදුල්ල	බදුල්ල	නුවරඑළිය	හම්බන්තොට	බදුල්ල
වාරිකුමය	වාරි	වාරි	වාරි	වාරි	වාරි	වාරි	වාරි
කම්කරු ශ්‍රමය (රුපියල්)	301,798	331,507	474,274	352,938	381,006	371,737	386,474
යාන්ත්‍රිකරණය (රුපියල්)	49,225	54,367	22,928	23,146	23,561	43,798	42,704
යෙදවුම් (රුපියල්)	100,560	97,308	177,749	155,527	120,244	226,260	158,821
සමස්ථ වියදම (රුපියල්)	451,583	483,182	674,951	531,611	524,811	641,795	587,999
අස්වැන්න (කිලෝ ග්‍රෑම්)	21,896	18,869	21,700	8,073	14,258	12,535	8,999
ගොවිපල මිල (කි ග්‍රෑමයට රුපියල්)	89	64	81	121	128	145	156
ඒකක පිරිවැය (කි ග්‍රෑමයට රුපියල්)	20.62	25.61	31.1	65.85	36.81	51.2	65.34
ශුද්ධ ආදායම (රුපියල්)	1,497,161	724,434	1,082,749	445,222	1,300,213	1,175,780	815,845
පවුලේ කම්කරු ශ්‍රම ආදායම (රුපියල්)	114,576	66,240	19,632	140,283	106,165	70,824	103,488
ගොවි පවුල සඳහා ආදායම (රුපියල්)	1,611,737	790,674	1,102,381	585,505	1,406,378	1,246,604	919,333

මූලාශ්‍රය: නිෂ්පාදන වියදම් සමීක්ෂණය 2019 යලි කන්නය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව

සටහන:-ගොවි පවුල් ඒකකයක් සඳහා හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන ආදායම , බෝගය හෙක්ටයාරයක් වගාවෙන් ලැබෙන ශුද්ධ ආදායමේ හා බෝගය වගා කටයුතු සඳහා වැය කළපවුලේ ශ්‍රමයට ලැබෙන ශ්‍රම කුලියේ එකතුව සලකා ඇත.

9. එළවළු වගාව තව ප්‍රවණතා

දැනට ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය මගින් නිරෝගී සෞඛ්‍ය මත් ජීවිතයක් සඳහා ඒක පුද්ගල දෛනික එළවළු පරිභෝජනය ග්‍රාමී භාරසියයක් ලෙස දක්වා ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ඒක පුද්ගල දෛනික එළවළු පරිභෝජනය මෙම නිර්දේශිත අගයෙන් අඩක් වේ. ජන ගහනය වර්ධනය, ඒක පුද්ගල ආදායම ඉහළයාම නිසා දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ තුළ එළවළු සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ යනු ඇත.

හෝටල් ක්ෂේත්‍රය හා විදේශීය වෙළඳපොළ සඳහා ගුණාත්මයෙන් යුතු එළවළු සැපයීම මගින් විදේශ විනිමය උපයා ගැනීමට හැකිවනු ඇත. මෙම තත්ත්වය තුලදී ගොවීන්ගේ ආදායම සුරක්ෂිත කර ග්‍රාමීය දිළිඳුකම පිටු දැකීමට හැකිවනු ඇත.

10. එළවළු වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

වගුව 15.4- නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන ඉලක්ක (ටොන්)

බෝගය	2021	2022	2023	2024	2025
වම්බදු	160,000	200,000	240,000	280,000	320,000
ගෝවා	150,000	185,000	220,000	255,000	290,000
වට්ටක්කා	140,000	175,000	210,000	245,000	280,000
තක්කාලි	120,000	150,000	180,000	210,000	240,000
බොංචි	100,000	125,000	150,000	175,000	200,000
කැරට්	90,000	110,000	130,000	150,000	170,000
බන්ඩක්කා	90,000	110,000	130,000	150,000	170,000
රාඹු	75,000	95,000	115,000	135,000	155,000
ලීක්ස්	60,000	75,000	90,000	105,000	120,000
බ්ට්ටර්ට්	60,000	75,000	90,000	105,000	120,000
වැටකොළ	60,000	74,000	88,000	102,000	116,000
කරිවිල	50,000	64,000	78,000	92,000	106,000
පිපිඤ්ඤා	45,000	58,000	71,000	84,000	97,000
පනෝල	40,000	51,000	62,000	73,000	84,000
මාළු මිරිස්	25,000	35,000	45,000	55,000	65,000
නොකෝල්	12,000	18,000	24,000	30,000	36,000

වගුව 15.5- වගා වපසරිය වැඩිකිරීම (හෙක්ටයාර)

බෝගය	2021	2022	2023	2024	2025
වම්බදු	13,134	16,418	19,702	21,940	25,075
ගෝවා	5,527	6,816	8,106	8,968	10,199
වට්ටක්කා	9,627	12,034	14,440	16,081	18,379
තක්කාලි	8,227	10,284	12,340	13,743	15,706
බොංචි	9,379	11,724	14,068	15,667	17,905
කැරට්	4,183	5,113	6,043	6,655	7,543
බන්ඩක්කා	9,870	12,063	14,256	15,702	17,795
රාඹු	3,971	5,030	6,089	6,823	7,834
ලීක්ස්	2,415	3,019	3,623	4,035	4,611

බෝගය	2021	2022	2023	2024	2025
බේරුටි	2,954	3,693	4,432	4,935	5,640
වැටකොළ	5,611	6,921	8,230	9,106	10,356
කරිවිල	4,421	5,659	6,897	7,765	8,946
පිපිඤ්ඤා	3,417	4,404	5,391	6,088	7,030
පතෝල	3,000	3,825	4,650	5,226	6,014
මාළු මිරිස්	2,845	3,983	5,121	5,975	7,061
නොකෝල්	860	1,289	1,719	2,051	2,462

වගුව 15.6 - ගොවිතේ නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය (හෙක්ටයාරයට ටොන්)

බෝගය	2021	2022	2023	2024	2025
වම්බදු	12.18	12.18	12.18	12.76	12.76
ගේවා	27.14	27.14	27.14	28.43	28.43
වට්ටක්කා	14.54	14.54	14.54	15.23	15.23
තක්කාලි	14.59	14.59	14.59	15.28	15.28
බොංචි	10.66	10.66	10.66	11.17	11.17
කැරට්	21.51	21.51	21.51	22.54	22.54
බත්ධක්කා	9.12	9.12	9.12	9.55	9.55
රාබු	18.89	18.89	18.89	19.79	19.79
ලීක්ස්	24.84	24.84	24.84	26.03	26.03
බේරුටි	20.31	20.31	20.31	21.28	21.28
වැටකොළ	10.69	10.69	10.69	11.20	11.20
කරිවිල	11.31	11.31	11.31	11.85	11.85
පිපිඤ්ඤා	13.17	13.17	13.17	13.80	13.80
පතෝල	13.33	13.33	13.33	13.97	13.97
මාළු මිරිස්	8.79	8.79	8.79	9.21	9.21
නොකෝල්	13.96	13.96	13.96	14.62	14.62

11. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

1. ඒ ඒ ක්ෂේත්‍ර මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

1. වෙලදපොළ මිල විචලනය හා අඛණ්ඩව වසර පුරා විසිරී නිෂ්පාදනයක් නොවීම
2. පසු අස්වනු හානිය ඉහළ වීම හා අගය එකතුකළනිෂ්පාදන අඩුවීම
3. අධික කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතය
4. අපනයන සඳහා අවශ්‍ය කරන ගුණාත්මක නිෂ්පාදන අඩුවීම
5. අලෙවිකරණයේ හා සැපයුම් ජාලයේ ඇති ගැටළු

ජාතික මට්ටමින් අවධානයට යොමු කොට ගතයුතු පියවර

1.අතිරික්ත නිෂ්පාදනය අවම කිරීම

- සැලසුම් ගත වසර පුරා විසිරීගිය නිෂ්පාදන සැලසුමක්
- දැනට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සතුව ඇති බෝග පෙරසීම පද්ධතිය සවිබල ගැන්වීම නිවරදිව හා කාර්යක්ෂමව නිෂ්පාදන පෙරසීම කිරීම සඳහා
- ඵලවළු බෝග සඳහා බීජ නියාමනය සිදුකිරීම

2. වසර පුරා විසිරී ගිය අබන්ධ නිෂ්පාදනය

- දැනටමත් හඳුනාගෙන ඇති කෘෂි පාරිසරික කලාප මත පදනම්ව බෝග විවිධාංගීකරනය
- ආරක්ෂිත ගෘහ හා වැසි ආවරන තුළ වගාව සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ප්‍රවර්ධනය

3. අතිරික්ත නිෂ්පාදනය කළමනාකරණය

- අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීම
- ශීත ගෘහ හඳුන්වාදීම
- සැකසීම අවම කිරීම

4. ගුණාත්මයෙන් යුතු සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ආහාර නිෂ්පාදනය

- යහපත් කෘෂි කළමනාකරණ ක්‍රමවේද එළවළු වගාවට ප්‍රචලිත කිරීම - රටතුළ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහතික කිරීම සඳහා කාබනික පොහොර භාවිතය ඉහළ දැමීමට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මැදිහත් වීම හා ආයෝජනය කිරීම, විශේෂයෙන් යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමන කිරීම සඳහා වගාකරුවන් පෙළඹවීම සහ කාබනික වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- පාංශු පර්යේෂණ මත පදනම්ව පොහොර භාවිතයට ගොවීන් හුරුකිරීම

5. එළවළු වල අස්වැන්න වැඩිකිරීම

- නව ප්‍රභේද හඳුන්වාදීම හා අභිජනනය
- පාංශු පෝෂක හා ජල භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම - ක්ෂුද්‍ර ජල කළමනාකරණය හා ජලය මගින් පෝෂක ලබාදීම
- බෝග වගාවල නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම හා පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය සහතික කිරීම සඳහා හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම පීඩන ජල සම්පාදන පද්ධති (බිංදු හා විසිරුම්) සෑම ආහාර බෝග වගාවක් සඳහාම ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ආයෝජනය කිරීම

6. සැපයුම්දාමය හා අලෙවිකරණය ශක්තිමත් කිරීම

පළතුරු වගාව

හැඳින්වීම

දේශීය පළතුරු වගාව දේශීය ආහාර සුරක්ෂිතතාවයටත්, ගොවීන් සඳහා ස්ථීර අදායම් මාර්ගයක් සඳහා හා විදේශීය ආදායම රටට ගෙන දීමට වැදගත් වේ. දේශීය පළතුරු වගාව සෑම දිස්ත්‍රික්කයක් තුළම විසිරී ඇත.

1. ප්‍රධාන වගා ප්‍රදේශ

කෙසෙල් ප්‍රධාන ලෙස අම්පාර, මොණරාගල හා රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කවල වගා කරන අතර සමස්ත පරිභෝජනයෙන් 49% සපුරාලයි.

පැහැල් ප්‍රධාන ලෙස කුරුණෑගල, අනුරාධපුර හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කවල වගා කරන අතර සමස්ත පරිභෝජනයෙන් 27% සපුරාලයි.

අන්නාසි ප්‍රධාන ලෙස ගම්පහ, කුරුණෑගල, හා පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කවල වගා කරන අතර සමස්ත පරිභෝජනයෙන් 3.5% සපුරාලයි.

2. වගා කන්න

යල හා මහ කන්න දෙකහිම වගා කරයි. ප්‍රධාන වගා කන්නය මහ කන්නය වේ. මහ කන්නයේදී වර්ෂා ජලය මත පදනම් වගා කරයි.

3. පළතුරු වගාවේ යෙදෙන ගොවිපවුල් ගණන 100,000ක් පමණ වේ

4. වාර්ෂික පළතුරු අවශ්‍යතාවය මෙට්‍රික් ටොන් 500,000ක් වේ.

5. පළතුරු ප්‍රධාන ලෙස අතුරුපස ආහාර ලෙස භාවිතාවේ.

වගුව 16.1 - ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය

බෝගය	ඒකකය	ඒකපුද්ගල පරිභෝජනය මාසයකට	ඒකපුද්ගල පරිභෝජනය දිනකට
කෙසෙල්-ඇඹුල්	ගෙඩි	5.08	0.17
කෙසෙල්- ආනමාලු	ගෙඩි	0.4	0.01
කෙසෙල්-සීති	ගෙඩි	4.02	0.13
කෙසෙල්-කෝලිකුට්ටු	ගෙඩි	0.83	0.03
ඇපල්	ගෙඩි	0.25	0.01
පැහැල්	ගෙඩි	0.41	0.01
අන්නාසි	ගෙඩි	0.06	0.00
අලිපේර	ගෙඩි	0.11	0.00
දිවුල්	ගෙඩි	0.19	0.01
පේර	ග්‍රෑම්	10.7	0.36
මිදි	ග්‍රෑම්	5.55	0.19
කොමඩු	ග්‍රෑම්	81.63	2.72
මැංගුස්	ගෙඩි	0.68	0.02

6. දළ දේශීය වගා වපසරිය හෙක්ටයාර 75,000ක් වේ

7. පලතුරු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

වගුව 16.2- පලතුරු වගාවේ නිෂ්පාදන වියදම

බෝගය	වියදම වර්තමාන අගය (රුපියල්)	අදායමේ වර්තමාන අගය (රුපියල්)	වර්තමාන අගය (රුපියල්)	ප්‍රතිලාභ වියදම් අනුපාතය
කෙසෙල් ඇඹුල්	2,815,790	4,556,195	1,740,405	1.62
කෙසෙල්-සීනි	2,840,015	3,305,959	465,944	1.16
කෙසෙල්- කෝලිකුට්ටු	3,365,610	9,168,931	5,803,322	2.72
පැපොල්	3,674,908	10,308,070	6,633,163	2.80
අන්නාසි	1,549,491	4,520,160	2,970,669	2.92

8. පලතුරු නිෂ්පාදනයේ භාවිතය

පලතුරුවල පසු අස්වනු භාතිය 30%ක් පමණවන අතර මෙම තත්ත්වයට අවිධිමත් අස්වනු තෙලීම, සැකසීම හා ප්‍රවාහනය හේතුවී ඇත. පලතුරු මගින් අගය එකතු කළ නිෂ්පාදන සකස් කළහැකිවුවද දේශීයව ඒ සඳහා යොමුවීම අවම අගයක පවතී. මේ සඳහා මූලික ප්‍රාග්ධනය නොමැතිවීම හා අඛණ්ඩව වසර පුරා පලතුරු සැපයුමක් නොමැතිවීම හේතුවී ඇත.

වගුව 16.3 - පලතුරුවල භාවිතය

බෝගය	ආහාර සඳහා %	කර්මාන්ත%	පසු අස්වනු භාතිය %
කෙසෙල්	70		30
පැපොල්	70		30
අන්නාසි	60	20	20

9. වාර්ෂික පලතුරු ආනයනය, හා අපනයනය

වගුව 16.4 - පලතුරු අපනයනය 2018-2020

	අපනයන ප්‍රමාණය (ටොන්)	ආපනයන වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
කජු	56	120
කෙසෙල්	17,596	2,461
අන්නාසි	596	242
වියලි අන්නාසි	91	142
ගස් ලඬු	9,446	870
දෙහි	162	33
වියලි දෙහි	99	40
අඹ	383	204
වියලි අඹ	59	58
අලි පේර	68	32

	අපනයන ප්‍රමාණය (ටොන්)	ආපනයන වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
ස්ටෝබර්	8	9,323
මැංගුස්	3	572
කොමඩු	119	15,307
පේර	96	46,841
වියළි පේර	66	19,985

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

වගුව 16.5- පලතුරු ආනයනය 2018-2020

	ආනයන ප්‍රමාණය (ටොන්)	ආනයන වටිනාකම (රුපියල් මිලියන)
රට ඉදි	427	66
වියළි රට ඉදි	7,890	1,665
දෙඩම්	6,942	853
ජමතාරම්	9,127	527
මිදි	6,490	2,227
වියළි මිදි	2,623	723
ඇපල්	22,634	3,753
පෙයාස්	378	67
කජු	1,204	399

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා රේගුව

10. 2021 වර්ෂය සඳහා පලතුරු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය- 2021 වාර්ෂික

වගුව 16.6 - පලතුරු වගාව වගා වපසරිය හා අපේක්ෂිත නිෂ්පාදනය- 2021 වාර්ෂික

	කෙසෙල්	පැපොල්	අන්නාසි
වගා වපසරිය (ha)	55,172	7,037	4,643
අපේක්ෂිත අස්වැන්න (mt)	800,000	95,000	65,000

11. පලතුරු වගාව තව ප්‍රවර්ධනය

දැනට ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය මගින් නිරෝගී සෞඛ්‍යමත් ජීවිතයක් සඳහා ඒක පුද්ගල දෛනික පලතුරු පරිභෝජනය ග්‍රෑම් දෙසියක් ලෙස දක්වා ඇති අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ඒක පුද්ගල දෛනික පලතුරු පරිභෝජනය මෙම නිර්දේශිත අගයෙන් අඩකටත් වඩා අඩුය. ජන ගහනය වර්ධනය, ඒක පුද්ගල ආදායම ඉහළයාම නිසා දේශීය හා විදේශීය වෙළඳපොළ තුළ පලතුරු සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ යනු ඇත.

හෝටල් ක්ෂේත්‍රය හා විදේශීය වෙළඳපොළ සඳහා ගුණාත්මයෙන් යුතු පලතුරු සැපයීම මගින් විදේශ විනිමය උපයා ගැනීමට හැකිවනු ඇත. මෙම තත්ත්වය තුලදී ගොවීන්ගේ ආදායම සුරක්ෂිත කර ග්‍රාමීය දිළිඳුකම පිටු දැකීමට හැකිවනු ඇත.

12. පලතුරු වගාව නිෂ්පාදන ඉලක්ක

වගුව 16.7 - නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන ඉලක්ක

බෝගය	2021	2022	2023	2024	2025
කෙසෙල්	800,000	870,000	955,000	1,050,000	1,200,000
පැපොල්	95,000	105,000	115,000	125,000	140,000
අන්නාසි	65,000	80,000	95,000	110,000	125,000

වගුව 16.8- වගා වපසරිය වැඩිකිරීම

බෝගය	2021	2022	2023	2024	2025
කෙසෙල්	55,172	58,000	59,688	61,765	66,667
පැපොල්	7,037	7,500	7,931	8,333	8,750
අන්නාසි	4,643	5,000	5,278	5,500	5,682

වගුව 16.9 - ගොවීන්ගේ නිෂ්පාදන ඵලදායීතාවය ප්‍රවර්ධනය

බෝගය	2021	2022	2023	2024	2025
කෙසෙල්	14.50	15.00	16.00	17.00	18.00
පැපොල්	13.50	14.00	14.50	15.00	16.00
අන්නාසි	14.00	16.00	18.00	20.00	22.00

13. ක්ෂේත්‍රයේ මුහුණ පෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

1. ඒ ඒ ක්ෂේත්‍ර මුහුණපෑමට සිදුවන ප්‍රායෝගික ගැටළු

- කෙසෙල් වගාව
 - ගුණාත්මයෙන් ඉහළ රෝපන ද්‍රව්‍යය වල හිඟතාවය
 - රෝග පාත්‍රීතාවය ඉහළ වීම
 - පසු අස්වනු හානිය ඉහළ වීම
- පැපොල් වගාව
 - නියමාණුකූලව සකසන ලද ජල පහසුකම් අඩුවීම
 - පසු අස්වනු හානිය ඉහළ වීම
- අන්නාසි වගාව
 - ගුණාත්මයෙන් ඉහළ රෝපන ද්‍රව්‍යය වල හිඟතාවය
 - වල් මර්ධනය දුෂ්කරවීම

2. ජාතික මට්ටමින් අවධානයට යොමු කොට ගතයුතු පියවර

- රටතුළ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහතික කිරීම සඳහා කාබනික පොහොර භාවිතය ඉහළ දැමීමට අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මැදිහත් වීම හා ආයෝජනය කිරීම. විශේෂයෙන් යහපත් කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම සඳහා වගාකරුවන් පෙළඹවීම සහ කාබනික වගාව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- බෝග වගාවල නිෂ්පාදන ඵලදායිතාවය ඉහළ නැංවීම හා පාංශු හා ජල සංරක්ෂණය සහතික කිරීම සඳහා හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම පීඩන ජල සම්පාදන පද්ධති (බිංදු හා විසිරුම්) සෑම ආහාර බෝග වගාවක් සඳහාම ස්ථාපනය කිරීම සඳහා ආයෝජනය කිරීම.
- කෙසෙල් වගාව
 - පසු අස්වනු භාතිය අවම කිරීම සඳහා අස්වනු සැකසුම් ගෘහ සැකසීම
 - කෙසෙල් ඉඳවීම සඳහා නිවැරදිව එතිලීන් භාවිතය සඳහා පහසුකම් සැකසීම
- පැහෙල් වගාව
 - පැහෙල් වගාවේ ජල සම්පාදන කටයුතු ස්ථාපනය සඳහා මූලිකව විශාල මුදලක් දැරීමට සිදුවන නිසා ඒ සඳහා ණය ක්‍රමයක් සැකසීම
 - අලෙවිකරණය සඳහා අවශ්‍ය කරන පහසුකම් සැකසීම
- අන්නාසි වගාව
 - අලෙවිකරණය සඳහා අවශ්‍ය කරන පහසුකම් සැකසීම

ඇමුණුම I

ආහාර අයිතමය	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ පෝෂණ නිර්දේශ මත පදනම් වූ අවශ්‍යතාවය (අ)			
	වැඩිහිටි පිරිමි අයෙකුට දිනකට නිර්දේශිත ප්‍රමාණය (ග්‍රෑම්/මිලි/ප්‍රමාණය)	වැඩිහිටි ගැහැණු අයෙකුට දිනකට නිර්දේශිත ප්‍රමාණය (ග්‍රෑම්/මිලි/ප්‍රමාණය)	අවු.5 ට අඩු දරුවෙකුට දිනකට නිර්දේශිත ප්‍රමාණය (ග්‍රෑම්/මිලි/ප්‍රමාණය)	2020 වාර්ෂික ජාතික අවශ්‍යතාවය (මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන), පොල් (ගෙඩි මිලියන), කිරි (ලීටර මිලියන), බිත්තර (මිලියන)
ධාන්‍ය වර්ග	299	161	138	1.761
සහල්**				
බඩ ඉරිඟු				
කුරක්කන්				
රනිල බෝග	120	90	30	0.785
පරිප්පු-මයිසුර්				
පරිප්පු (කඩල සහ වටනා)				
මුං ඇට				
උඳු				
කවිපි				
සෝයා				
මූල එළවළු				
අර්තාපල්				
එළවළු	200	150	100	1.343
කුළු බඩු				
වියලි මිරිස්				
රතු එළු				
බී උණු				
සුදු එළු				
ගම්මිරිස්				
පලතුරු	300	200	200	1.954
ඇට වර්ග	30	30	0	0.219
කජු				
රටකජු				
මාළු	72	36	27	0.409
ටින් මාළු				
කරවල				
උම්බලකඩ				
මිරිදිය මසුන්				
මුහුදු මාළු				
මස්	48	24	18	0.273
කුකුළු මස් සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදන				
එළු මස්				
ඌරුමස්				
බිත්තර	1	1	1	8000.435
කිරි සහ කිරි නිෂ්පාදන	100	50	150	645.70
සීනි				
පොල්*** (ගෙඩි මිලියන)	60	30	15	1679.000

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (ගෘහ ජීවන අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය), රේගු දෙපාර්තමේන්තුව, වාර්ෂික වාර්තාව - ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුව, වාර්ෂික වාර්තාව- මුදල් අමාත්‍යාංශය , කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, ධීවර අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, අපනයන කෘෂිකාර්මික හෝග දෙපාර්තමේන්තුව, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

ඇමුණුම II

ආහාර අයිතමය	සැබෑ පරිභෝජනය (ගෘහස්ථ අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය 2019) (අ)		
	ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය/දින (ග්‍රෑම්) ,පොල් (ගෙඩි), බිත්තර (ප්‍රමාණය) සහ කිරි (මි. ලී) හැර	වාර්ෂික ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය (ග්‍රෑම්),බිත්තර (ප්‍රමාණය) සහ කිරි (මි. ලී.) සහ පොල් (ගෙඩි ප්‍රමාණය) හැර	මුළු වාර්ෂික පරිභෝජනය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්),බිත්තර (මිලියන කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)
ධාන්‍ය වර්ග	309.3	112893.1	2.461
සහල්**	308.0	112431.2	2.451
බඩ ඉරිඟු	0.5	195.9	0.004
කුරක්කන්	0.7	266.1	0.006
රනිල බෝග	24.7	9015.1	0.197
පරිස්පු-මයිසුර්	20.6	7528.5	0.164
පරිස්පු (කඩල සහ වටනා)	1.0	353.5	0.008
මුං ඇට	1.6	566.1	0.012
උණු	0.3	115.6	0.003
කවිපි	1.2	434.9	0.009
සෝයා	0.045	16.5	0.000
මූල එළවළු	15.2	5559.9	0.121
අර්නාපල්	15.2	5559.9	0.121
එළවළු	112.0	40871.6	0.891
කුළු බඩු	44.4	16196.0	0.353
වියලි මිරිස්	8.1	2970.3	0.065
රතු එළු	7.7	2826.4	0.062
බී ලෑනු	23.0	8382.2	0.183
සුදු එළු	4.1	1498.3	0.033
ගම්මිරිස්	1.4	518.9	0.011
පලතුරු	87.0	31743.1	0.692
ඇට වර්ග	0.34	123.37	0.003
කජු	0.05	16.8	0.000
රටකජු	0.3	106.6	0.002
මාළු	46.4	16952.5	0.370
ටින් මාළු	2.4	890.2	0.019
කරවල	10.1	3702.6	0.081
උම්බලකඩ	1.0	355.9	0.008
මිරිදිය මසුන්	5.3	1949.1	0.042
මුහුදු මාළු	27.5	10054.7	0.219
මස්	17.0	6205.7	0.135
කුකුළු මස් සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදන	16.6	6072.5	0.132
එළු මස්	0.1	42.8	0.001
ඌරුමස්	0.2	90.4	0.002
බිත්තර	0.1	45.5	992.000
කිරි සහ කිරි නිෂ්පාදන	98.6	35995.4	784.700
සීනි	34.0	12413.3	0.271
පොල්*** (ගෙඩි මිලියන)	0.2	85.9	1,873.000

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (ගෘහ ඒකක අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය),රේගු දෙපාර්තමේන්තුව, වාර්ෂික වාර්තාව -ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුව. වාර්ෂික වාර්තාව- මුදල් අමාත්‍යාංශය , කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, ධීවර අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, අපනයන කෘෂිකාර්මික හෝග දෙපාර්තමේන්තුව, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

ඇමුණුම III

ආහාර අයිතමය	සුලබතාවය (ඇ)				
	වර්තමාන නිෂ්පාදනය 2020 (මෙට්‍රික් ටොන්), බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	ආනයන 2020 (මෙට්‍රික් ටොන්), බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	මුළු සුලබතාවය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	මුළු අඩු කිරීම් (අපනයනය+ බිජු+ අපද්‍රව්‍ය) (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්), බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) හැර	සැබෑ සුලබතාවය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) හැර
ධාන්‍ය වර්ග	3904467.0	44822	3.949	311705	3.638
සහල්**	3,584,700	15770	3.600	299849	3.301
බඩ ඉරිඟු	313,520	28168	0.342	11414	0.330
කුරක්කන්	6247	884	0.007	442	0.007
රතල බෝග	44154.0	198877	0.243	9527	0.234
පරිප්පු-මයිසුර්	-	174878	0.175	5300	0.170
පරිප්පු (කඩල සහ වටනා)	-	3568	0.004	0	0.004
මුං ඇට	13,497	10752	0.024	1584	0.023
උඳු	9,562	463	0.010	1220	0.009
කවිපි	13,216	3959	0.017	755	0.016
සෝයා	7,879	5257	0.013	668	0.012
මූල එළවළු	65085.0	126810	0.192	27466	0.164
අර්තාපල්	65,085	126810	0.192	27466	0.164
එළවළු	1300043	9	1.300	331000	0.969
කුළු බඩු	211727.7	359480	0.571	10785	0.560
වියලි මිරිස්	15865	50780	0.067	465	0.066
රතු එච්ඡු	65874	6216	0.072	368	0.072
බී උණු	43018	265863	0.309	111	0.309
සුදු එච්ඡු	38,491	35800	0.074	15	0.074
ගම්මිරිස්	23970	6	0.024	9038	0.015
පලතුරු	990656	58810	1.049	174000	0.875
ඇට වර්ග	50741.00	1197	0.052	2127	0.050
කජු	12250	549	0.013	40	0.013
රටකජු	38491	648	0.039	2087	0.037
මාළු	505830.0	89736	0.596	11877	0.584
ටින් මාළු	2651	26000	0.029	1514	0.027
කරවල	54880	42700	0.098	287	0.097
උම්බලකඩ		2500	0.003	80	0.002
මිරිදිය මසුන්	90340	-	0.090	0	0.090
මුහුදු මාළු	415490	18536	0.434	9996	0.424
මස්	226190.0	1281	0.227	776	0.227
කුකුළු මස් සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදන	216000	131	0.216	769	0.215
එළු මස්	1610	1067	0.003	0	0.003
ඌරුමස්	8580	83	0.009	7	0.009
බිත්තර	2436	-	2436.000	241	2195.000
කිරි සහ කිරි නිෂ්පාදන	427	748	1175.000	22	1152.950
සීනි	60,000	683000	0.743	1258	0.742
පොල්*** (ගෙඩි මිලියන)	2818	-	2818.000	44	2774.400

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (ගෘහ ඒකක අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය), රේගු දෙපාර්තමේන්තුව, වාර්ෂික වාර්තාව - ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුව. වාර්ෂික වාර්තාව- මුදල් අමාත්‍යාංශය , කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, ධීවර අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, අපනයන කෘෂිකාර්මික හෝග දෙපාර්තමේන්තුව, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

2019 මාධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය (ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුව) මිලියන 21.8 ක්

2020 මාධ්‍ය වාර්ෂික ජනගහනය (ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුව) මිලියන 21.9 ක්

අමු කහ වියළි කහ බවට පරිවර්තන අනුපාතය = 7
පොල්කෙල් වල සතත්වය = 0.924 ග්‍රෑම් /මි.ලී
පොල් මදවල බර ග්‍රෑම් 350 ක් ලෙස උපකල්පනය කෙරේ
බිත්තර ආනයනය නොගිණිය යුතුය

මස්
දත්ත ලබා නොගැනීම හේතුවෙන් ගවමස් බැහැර කර ඇත
කුකුළු මස් ආනයන වටිනාකමට ආහාරයට ගත හැකි අනෙකුත් මස් ඇතුළත් වේ

මාළු
කරවල හා උම්බලකඩ ආනයන දත්ත මුදල් අමාත්‍යාංශයේ වාර්ෂික වාර්තාවෙන් ලබා ගෙන ඇත
කරවල ආනයන = භාල්මැස්සන් + වෙනත් කරවල (මුදල් අමාත්‍යාංශයේ 2020 වාර්ෂික වාර්තාවෙන් ලබා ගෙන ඇත)
මාළු නිෂ්පාදනය ආශ්‍රිත දත්ත 2019 ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛණ දත්ත මත පදනම් වේ.

මුහුදු මාළු ආනයන දත්ත 2019 ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යාලේඛණ දත්ත

සහල්
වී සහල් බවට පත් කිරීමේ අනුපාතය = 0.7
** පරිභෝජන අගයන් නම්බා ගත් සහල් සඳහා වන අතර අනෙකුත් අගයන් සහල් වල ඇත

සහල් වලට සහල් පිටි හා ඒ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ද ඇතුළත් වේ. පරිභෝජනය ද ඇතුළත් ය

මිරිස්
අමු මිරිස්, වියළි මිරිස් බවට හැරවීමේ අනුපාතය = 5
වියළි මිරිස් වලට මිරිස් කුඩු සහ අමු මිරිස් ඇතුළත් වේ ඇතුළත් වේ

කුරක්කන් පිටි- පරිභෝජන දත්ත කුරක්කන් ධාන්‍ය සඳහා පරිවර්තනය කර ඇත

උදු පිටි ධාන්‍ය සඳහා පරිවර්තනය කර නැත
සෝයා බෝංචි-සෝයා බෝන්ටි ධාන්‍ය වල පරිභෝජන අගය පමණක් සලකා ඇත

පලතුරු
පලතුරු පරිභෝජනය සඳහා-ගෘහස්ත අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය ඇතුළත් පලතුරු කාණ්ඩය සලකා බලන ලදී
(රට කපු සහ කපු හැර)
පලතුරු නිෂ්පාදන දත්තයන් හි, අපනයනය කළ ප්‍රමාණය ඇතුළත් නොවේ

පලතුරු නිෂ්පාදනය, ආනයන,අපනයන දත්ත - Agstat 2020 දත්ත යොදාගෙන ඇත

ඵළවළු
සියළුම ඵළවළු පරිභෝජන දත්ත සඳහා ගෘහස්ත අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය ඇතුළත් ඵළවළු කාණ්ඩය සහ පලා වර්ග කාණ්ඩය සලකා බලන ලදී. (පලා මිටි 4ක් කිලෝ ග්‍රෑම් 1ක් ලෙස අනුමාන කරන ලදී)

ආනයනය සඳහා - කැරට්, තක්කාලි, පිපිඤ්ඤා, බෙල් පේපර්, බෝංචි භාවිතා කර ඇත

ඵළවළු නිෂ්පාදන දත්ත මෙම වාර්තාවේ නිෂ්පාදන දත්ත සහ පලා වර්ග නිෂ්පාදන දත්ත සඳහා අනුමාන කරන ලද දත්ත භාවිතයෙන් ගණනය කරන ලදී.

ඇමුණුම I, II, III (සමස්ථය)

අනුපාත අවශ්‍යතා, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය												
අනුපාත අවශ්‍යතා	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ පෝෂණ නිර්දේශ මත පදනම් වූ අවශ්‍යතාවය(අ)				සැබෑ පරිභෝජනය (ශාඛාස්ත අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය 2019) (අ)	වර්තමාන නිෂ්පාදනය 2020 (මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	වාර්ෂික ඒක පුද්ගල පරිභෝජනය (ග්‍රෑම්) බිත්තර (ප්‍රමාණය) සහ කිරි (මි. ලී.) සහ පොල් (ගෙඩි ප්‍රමාණය) හැර	මුළු වාර්ෂික පරිභෝජනය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	අනාගත 2020 (මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	මුළු සුළු කිරීම් (අපනයනය+ බීජ+ අපද්‍රව්‍ය) (මිලියන ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) හැර	මුළු සුළු කිරීම් (අපනයනය+ බීජ+ අපද්‍රව්‍ය) (මිලියන ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) හැර	සෘජු සුලබතාවය (මිලියන මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) හැර
දාහන වර්ග	299	161	138	1.761	309.3	112893.1	2.461	3904467.0	44822	3,949	311705	3.638
සහල්**					308.0	112431.2	2.451	3,584,700	15770	3,600	299849	3.301
බඩ ඉරිඟු					0.5	195.9	0.004	313,520	28168	0.342	11414	0.330
කුරක්කන්					0.7	266.1	0.006	6247	884	0.007	442	0.007
රකිල බෝග	120	90	30	0.785	24.7	9015.1	0.197	44154.0	198877	0.243	9527	0.234
පරිප්පු-මයිදුර්					20.6	7528.5	0.164	-	174878	0.175	5300	0.170
පරිප්පු (කඩල සහ වටකා)					1.0	353.5	0.008	-	3568	0.004	0	0.004
මුං අට					1.6	566.1	0.012	13,497	10752	0.024	1584	0.023
රුකු					0.3	115.6	0.003	9,562	463	0.010	1220	0.009
කවිසි					1.2	434.9	0.009	13,216	3959	0.017	755	0.016
සෝයා					0.045	16.5	0.000	7,879	5257	0.013	668	0.012
මුල එළවළු					15.2	5559.9	0.121	65085.0	126810	0.192	27466	0.164
අර්තාපල්					15.2	5559.9	0.121	65,085	126810	0.192	27466	0.164
එළවළු	200	150	100	1.343	112.0	40871.6	0.891	1300043	9	1,300	331000	0.969
කුළු බඩු					44.4	16196.0	0.353	211727.7	359480	0.571	10785	0.560
වියළි මිරිස්					8.1	2970.3	0.065	15865	50780	0.067	465	0.066
රතු එළවළු					7.7	2826.4	0.062	65874	6216	0.072	368	0.072
බී සුනු					23.0	8382.2	0.183	43018	265863	0.309	111	0.309
සුදු එළවළු					4.1	1498.3	0.033	38,491	35800	0.074	15	0.074
ගම්මිරිස්					1.4	518.9	0.011	23970	6	0.024	9038	0.015

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (ශාඛාස්ත අදායම් හා වියදම් සමීක්ෂණය), රේඛා දෙපාර්තමේන්තුව, වාර්ෂික වාර්තාව - ශ්‍රී ලංකා මහා බැංකුව, වාර්ෂික වාර්තාව- මුදල් අමාත්‍යාංශය , කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, ධීවර අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

ඇමුණුම I, II, III (සමස්ථය)

අනාර අවශ්‍යතා, පරිභෝජනය සහ සුලබතාවය											
අනාර අවශ්‍යතා	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ පෝෂණ නිර්දේශ මත පදනම් වූ අවශ්‍යතාවය (අ)					සෑබෑ පරිභෝජනය (ශාඛාස්ථ අදායම් හා වියදුම් සමීක්ෂණය 2019) (ආ)		සුලබතාවය (ඇ)			
	එක් අයෙකුට දිනකට නිර්දේශිත ප්‍රමාණය (පුරුෂ) (ග්‍රෑම්/මි.ලී./ප්‍රමාණය)	එක් අයෙකුට දිනකට නිර්දේශිත ප්‍රමාණය (ස්ත්‍රී) (ග්‍රෑම්/මි.ලී./ප්‍රමාණය)	එක් අයෙකුට දිනකට නිර්දේශිත ප්‍රමාණය (<අවුරුදු 5) (ග්‍රෑම්/මි.ලී./ප්‍රමාණය)	2020 වාර්ෂික ජාතික අවශ්‍යතාවය (මෙට්‍රික් ටොන් මිලියන), කිරි (ලීටර මිලියන), බිත්තර (මිලියන)	එක පුද්ගල පරිභෝජනය (ග්‍රෑම්) බිත්තර (ප්‍රමාණය) සහ කිරි (මි. ලී) තුළ පොල් (ගෙඩි) තුළ	වාර්ෂික පරිභෝජනය (ග්‍රෑම්) බිත්තර (ප්‍රමාණය) සහ කිරි (මි. ලී) සහ පොල් (ගෙඩි) තුළ	මුළු වාර්ෂික පරිභෝජනය (මිලියන ටොන්) බිත්තර (මිලියන ලීටර) කිරි (මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	වර්තමාන නිෂ්පාදනය 2020 (මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	අනායත 2020 (මෙට්‍රික් ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන)	මුළු අඩු කිරීම් (අපනයනය+ බිංදු අපද්‍රව්‍ය) (මිලියන ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) තුළ	සෑබෑ සුලබතාවය (මිලියන ටොන්) බිත්තර (මිලියන) සහ කිරි (ලීටර මිලියන) සහ පොල් (මිලියන) තුළ
පළතුරු	300	200	200	1.954	87.0	31743.1	0.692	990656	58810	1.049	0.875
ඇට වර්ග	30	30	0	0.219	0.34	123.37	0.003	50741.00	1197	0.052	0.050
කජු					0.05	16.8	0.000	12250	549	0.013	0.013
රටකජු					0.3	106.6	0.002	38491	648	0.039	0.037
මාළු	72	36	27	0.409	46.4	16952.5	0.370	505830.0	89736	0.596	0.584
ටිත් මාළු					2.4	890.2	0.019	2651	26000	0.029	0.027
කරවල					10.1	3702.6	0.081	54880	42700	0.098	0.097
උම්බලකඩ					1.0	355.9	0.008		2500	0.003	0.002
මිරිදිය මසුන්					5.3	1949.1	0.042	90340	-	0.090	0.090
මුහුදු මාළු					27.5	10054.7	0.219	415490	18536	0.434	0.424
මස්	48	24	18	0.273	17.0	6205.7	0.135	226190.0	1281	0.227	0.227
තුකුළු මස් සහ අනෙකුත් නිෂ්පාදන					16.6	6072.5	0.132	216000	131	0.216	0.215
එළු මස්					0.1	42.8	0.001	1610	1067	0.003	0.003
ඌරු මස්					0.2	90.4	0.002	8580	83	0.009	0.009
බිත්තර	1	1	1	8000.435	0.1	45.5	992.000	2436	-	2436.000	2195.000
කිරි සහ කිරි නිෂ්පාදන	100	50	150	645.70	98.6	35995.4	784.700	427	748	1175.000	1152.950
සීනි					34.0	12413.3	0.271	60,000	683000	0.743	0.742
පොල්*** (ගෙඩි මිලියන)	60	30	15	1679.000	0.2	85.9	1,873.000	2818	-	2818.000	2774.400

මූලාශ්‍රය : ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (ශාඛාස්ථ අදායම් හා වියදුම් සමීක්ෂණය), රේගු දෙපාර්තමේන්තුව, වාර්ෂික වාර්තාව - ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව. වාර්ෂික වාර්තාව - මුදල් අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, ධීවර අමාත්‍යාංශය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය

Estimated consumption quantities and annual requirement of food items – Sri Lanka - 2020				
Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Per capita consumption (Average monthly)	Unit for total consumption quantity	Annual total requirement for consumption
Cereals				
Rice - (White kekulu - normal)	grams	1507.86	metric ton	396,609
Rice - (White kekulu samba)	grams	189.17	metric ton	49,757
Rice - (Red kekulu - normal)	grams	2019.22	metric ton	531,111
Rice - Red kekulu samba)	grams	87.94	metric ton	23,131
Rice - (Samba)	grams	1317.86	metric ton	346,634
Rice - (Red nadu)	grams	295.39	metric ton	77,696
Rice - (White nadu)	grams	2850.79	metric ton	749,838
Rice - (Basmathi)	grams	17.20	metric ton	4,524
Rice - (Other)	grams	163.26	metric ton	42,942
Rice flour	grams	217.45	metric ton	57,195
Wheat flour	grams	496.56	metric ton	130,609
Ata flour	grams	8.67	metric ton	2,280
Kurakkan flour	grams	14.47	metric ton	3,806
Ulundu flour	grams	9.63	metric ton	2,533
Maize	grams	8.03	metric ton	2,112
Thripasha	grams	3.24	metric ton	852
Cereal flour like thripasha	grams	12.68	metric ton	3,335
Noodles / Pasta	grams	114.26	metric ton	30,054
Papadam	grams	43.01	metric ton	11,313
Infants cereal food	grams	0.58	metric ton	153
Cereal milk (Malted milk)	grams	0.83	metric ton	218
Barley	grams	0.05	metric ton	13
Sago	grams	1.18	metric ton	310
Corn flakes	grams	0.47	metric ton	124
Other cereals	grams	19.92	metric ton	5,240
Prepared food (outside)				
Bread (Normal)	grams	951.24	metric ton	250,203
Bread (Special)	grams	22.77	metric ton	5,989
Roasted bread	number	0.22	number (in millions)	58
Buns (Sini buns, Kimbula buns etc.)	number	1.65	number (in millions)	434
Cutlet/Rolls/Patis/Wade/Pastries/fish bun	number	2.53	number (in millions)	665
Pizza/ Burger/ Sabmarine	number	0.02	number (in millions)	5
Fish/Meat Nuggets/Fried meat/fried fish	number	0.01	number (in millions)	3
Hoppers	number	2.03	number (in millions)	534
String hoppers	number	20.51	number (in millions)	5,395
Pittu	number	0.29	number (in millions)	76
Roti/ Parata	number	1.23	number (in millions)	324
Thosa/ Itly	number	0.70	number (in millions)	184
Koththu	number	0.09	number (in millions)	24
Rice (Meat and vegetables)	number	0.36	number (in millions)	95
Rice (Fish / egg / vegetables)	number	0.90	number (in millions)	237
Rice (Only vegetables)	number	0.50	number (in millions)	132
Biriyani/Fried rice/Nasiguran/Lump rice	number	0.16	number (in millions)	42

Estimated consumption quantities and annual requirement of food items – Sri Lanka - 2020				
Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Per capita consumption (Average monthly)	Unit for total consumption quantity	Annual total requirement for consumption
Pulses				
Dhal - Gram	grams	22.23	metric ton	5,847
Dhal - Mysore	grams	623.97	metric ton	164,122
Dhal - Watana	grams	7.07	metric ton	1,860
Green gram	grams	47.15	metric ton	12,402
Gram	grams	64.04	metric ton	16,844
Cowpea - Red	grams	14.45	metric ton	3,801
Cowpea - White	grams	21.78	metric ton	5,729
Soyabean seeds	grams	1.38	metric ton	363
Soya meat	grams	57.93	metric ton	15,237
Other pulses	grams	10.27	metric ton	2,701
Vegetables and leaves				
Ash plantain (Alu kesel)	grams	60.33	metric ton	15,868
Brinjal (Wambatu)	grams	278.72	metric ton	73,311
Ladies finger (Bandakka)	grams	143.13	metric ton	37,647
Bitter gourd (Karawila)	grams	66.83	metric ton	17,578
Thumba karavila	grams	9.44	metric ton	2,483
Long beans (Maa Karal)	grams	179.43	metric ton	47,195
Snake gourd (Pathola)	grams	58.69	metric ton	15,437
Ridge gourd (Wetakolu)	grams	88.53	metric ton	23,286
Pumpkin	grams	258.55	metric ton	68,006
Beans	grams	321.91	metric ton	84,671
Carrot	grams	169.57	metric ton	44,602
Beetroot	grams	136.49	metric ton	35,901
Cabbage	grams	170.08	metric ton	44,736
Cauliflower	grams	4.69	metric ton	1,234
Tomato	grams	69.19	metric ton	18,199
Leeks	grams	101.08	metric ton	26,587
Knol khol	grams	27.42	metric ton	7,212
Capsicum (Malu miris)	grams	50.91	metric ton	13,391
Winged Beans (Dambala)	grams	52.35	metric ton	13,770
Radish (Rabu)	grams	62.70	metric ton	16,492
Drumstick (Murunga)	grams	68.64	metric ton	18,054
Cucumber	grams	59.87	metric ton	15,747
Kekiri	grams	66.61	metric ton	17,520
Ash pumpkin	grams	9.07	metric ton	2,386
Chow chow	grams	4.55	metric ton	1,197
Elabattu	grams	47.55	metric ton	12,507
Thibbatu	grams	12.04	metric ton	3,167
Kohila yams	grams	27.05	metric ton	7,115
Lotus stems (Nelum Ala)	grams	2.73	metric ton	718
Plantain flower	grams	72.53	metric ton	19,077
Ambarella	grams	31.00	metric ton	8,154
Mango	grams	20.46	metric ton	5,382
Raw Cashew nuts	grams	3.52	metric ton	926
Mushrooms	grams	16.43	metric ton	4,322

Estimated consumption quantities and annual requirement of food items – Sri Lanka - 2020				
Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Per capita consumption (Average monthly)	Unit for total consumption quantity	Annual total requirement for consumption
Other vegetables				
Mukunuwenna	bundles	0.85	bundles (in millions)	224
Gotukola	bundles	0.81	bundles (in millions)	213
Kankun	bundles	0.26	bundles (in millions)	68
Katurumurunga	bundles	0.21	bundles (in millions)	55
Spinach (Nivithi)	grams	28.80	metric ton	7,575
Thampala	bundles	0.16	bundles (in millions)	42
Sarana	bundles	0.03	bundles (in millions)	8
Kohila leaves	bundles	0.12	bundles (in millions)	32
Onion leaves	grams	15.06	metric ton	3,961
Cabbage leaves	grams	21.64	metric ton	5,692
Lettuce	grams	3.62	metric ton	952
Yams and other similar foods				
Jakfruit pods	grams	174.57	metric ton	45,917
Jakfruit seeds	grams	9.10	metric ton	2,394
Bread fruit	number	0.15	number (in millions)	39
Potato	grams	463.26	metric ton	121,850
Sweet Potato	grams	58.71	metric ton	15,442
Mannioc	grams	121.83	metric ton	32,045
Kiriala	grams	9.82	metric ton	2,583
Innala	grams	3.78	metric ton	994
Prepared potato chips	grams	0.34	metric ton	89
Other yams	grams	8.55	metric ton	2,249
Meat				
Chicken	grams	454.20	metric ton	119,467
Beef	grams	54.02	metric ton	14,209
Mutton	grams	3.55	metric ton	934
Pork	grams	7.49	metric ton	1,970
Sausages/Meat balls	grams	9.81	metric ton	2,580
Other meat	grams	2.57	metric ton	676
Fish (fresh)				
Balaya	grams	104.22	metric ton	27,413
Seer fish	grams	6.19	metric ton	1,628
Shark (Mora)	grams	5.55	metric ton	1,460
Paraw	grams	47.87	metric ton	12,591
Thalapath	grams	51.48	metric ton	13,541
Kelavalla	grams	85.52	metric ton	22,494
Mullet (Gal malu)	grams	36.71	metric ton	9,656
Other large fish	grams	80.71	metric ton	21,229
Sprats	grams	14.25	metric ton	3,748
Hedella	grams	1.51	metric ton	397
Hurulla	grams	60.29	metric ton	15,858

Estimated consumption quantities and annual requirement of food items – Sri Lanka - 2020				
Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Per capita consumption (Average monthly)	Unit for total consumption quantity	Annual total requirement for consumption
Karalla/Katuwalla	grams	7.12	metric ton	1,873
Kumbalawa/ Angila	grams	28.71	metric ton	7,552
Salaya/ Sudaya	grams	92.07	metric ton	24,217
Other small fish	grams	115.23	metric ton	30,309
Lula	grams	6.69	metric ton	1,760
Teppili/ Tilapiya/ Korali	grams	130.08	metric ton	34,215
Catla/ Rohu	grams	1.36	metric ton	358
Other fresh water fish	grams	24.27	metric ton	6,384
Prawns	grams	20.37	metric ton	5,358
Crabs	grams	7.64	metric ton	2,010
Cuttlefish	grams	8.01	metric ton	2,107
Linna	grams	60.63	metric ton	15,947
Coppara	grams	0.08	metric ton	21
Ray (Maduwa)	grams	3.62	metric ton	952
Canned fish (Salmon)	grams	74.17	metric ton	19,509
Dried fish				
Sprats (dry)	grams	128.75	metric ton	33,865
Keerameen (dry)	grams	24.94	metric ton	6,560
Salaya (dry)	grams	10.76	metric ton	2,830
Hurulla (dry)	grams	6.11	metric ton	1,607
Thalapath (dry)	grams	5.76	metric ton	1,515
Seer (dry)	grams	0.98	metric ton	258
Katta (dry)	grams	21.50	metric ton	5,655
Koduwa (dry)	grams	0.74	metric ton	195
Anjila (dry)	grams	0.68	metric ton	179
Balaya (dry)	grams	34.10	metric ton	8,969
Mora/Keelan (dry)	grams	24.25	metric ton	6,378
Paraw (dry)	grams	1.75	metric ton	460
Anguluwa (dry)	grams	7.75	metric ton	2,038
Prawns (dry)	grams	2.09	metric ton	550
Cuttle fish (dry)	grams	0.07	metric ton	18
Fresh water dried fish	grams	2.90	metric ton	763
Smoked dried fish	grams	1.65	metric ton	434
Jadi	grams	0.36	metric ton	95
Other dried fish	grams	33.37	metric ton	8,777
				-
Eggs				-
Hen eggs	number	3.79	number (in millions)	997
Quail eggs	number	0.00	number (in millions)	-
Other eggs	number	0.00	number (in millions)	-
Coconuts (nuts and powder)				
Coconut (Nuts)	number	7.12	number (in millions)	1,873
Coconut milk powder	grams	3.96	metric ton	1,042
Coconut milk (caned/ bottled)	ml	0.77	litre (in thousands)	203

Estimated consumption quantities and annual requirement of food items – Sri Lanka - 2020				
Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Per capita consumption (Average monthly)	Unit for total consumption quantity	Annual total requirement for consumption
Condiments				
Dried chilies	grams	76.20	metric ton	20,043
Chilly powder	grams	134.96	metric ton	35,498
Red onion	grams	235.50	metric ton	61,943
Bombay onion	grams	694.72	metric ton	182,731
Garlic	grams	124.84	metric ton	32,836
Maldives fish	grams	29.65	metric ton	7,799
Pepper	grams	43.23	metric ton	11,371
Turmeric/ Turmeric powder	grams	37.53	metric ton	9,871
Curry powder (Sarakku)	grams	72.60	metric ton	19,096
Green chilies	grams	142.78	metric ton	37,555
Limes	number	3.40	number (in millions)	894
Milk and milk products				
Cow milk	ml	124.75	litre (in thousands)	32,813
Goat milk	ml	3.39	litre (in thousands)	892
Sterilized milk	ml	4.99	litre (in thousands)	1,313
Condensed milk	grams	1.93	metric ton	508
Milk powder	grams	344.92	metric ton	90,724
Infant milk powder	grams	19.44	metric ton	5,113
Butter	grams	4.40	metric ton	1,157
Cheese	grams	2.74	metric ton	721
Milk packets (liquid)	number	0.10	number (in millions)	26
Fats and oils				
Coconut oil (For consume)	ml	445.00	litre (in thousands)	117,047
Vegetable oil	ml	37.94	litre (in thousands)	9,979
Gingerly oil	ml	6.26	litre (in thousands)	1,647
Ghee	ml	1.63	litre (in thousands)	429
Margarine	grams	4.44	metric ton	1,168
Other fats and oils	ml	1.15	litre (in thousands)	302
Sugar, Jaggery and Treacle				
Sugar	grams	1034.31	metric ton	272,052
Jaggery	grams	24.43	metric ton	6,426
Treacle	ml	2.58	litre (in thousands)	679
Fruits (fresh and dried)				
Banana - Ambul	number	4.56	number (in millions)	1,199
Banana - Anamalu	number	0.33	number (in millions)	87
Banana - Kolikuttu	number	1.00	number (in millions)	263
Banana - Seeni	number	3.21	number (in millions)	844
Banana - Other	number	0.53	number (in millions)	139
Pineapple	number	0.07	number (in millions)	18
Papaw	number	0.41	number (in millions)	108
Mango	number	0.61	number (in millions)	160

Estimated consumption quantities and annual requirement of food items – Sri Lanka - 2020				
Food item/ Group	Unit for per capita consumption quantity	Per capita consumption (Average monthly)	Unit for total consumption quantity	Annual total requirement for consumption
Apple/Pears	number	0.21	number (in millions)	55
Avocado	number	0.11	number (in millions)	29
Wood apple	number	0.11	number (in millions)	29
Orange/ Mandarin	number	0.20	number (in millions)	53
King coconut/ Kurumba	number	0.06	number (in millions)	16
Guava	grams	18.40	metric ton	4,840
Grapes	grams	4.60	metric ton	1,210
Water melon	grams	84.68	metric ton	22,273
Dates	grams	8.08	metric ton	2,125
Cashew nut	grams	1.38	metric ton	363
Groundnut	grams	8.76	metric ton	2,304
Plums (Dried grapes)	grams	1.04	metric ton	274
Other dried fruit	grams	0.54	metric ton	142
Confectioneries and other sweets				
Jam	grams	3.31	metric ton	871
Chocolate	grams	6.11	metric ton	1,607
Toffee	number	0.43	number (in millions)	113
Biscuit	grams	213.80	metric ton	56,235
Murukku/Snacks/French fries	grams	11.23	metric ton	2,954
Cake	grams	42.52	metric ton	11,184
Cup cake (Spanchi)	number	0.08	number (in millions)	21
Doughnut	number	0.01	number (in millions)	3
Kawum/ Kokis etc.	number	0.22	number (in millions)	58
Musket/ Kaludodol etc.	grams	2.49	metric ton	655
Talabola/ Rulan etc.	number	0.18	number (in millions)	47
palmyrah products	number	0.03	number (in millions)	8
Beverages (non alcoholic)				
Tea dust/ leaves	grams	122.65	metric ton	32,260
Coffee powder/ seed	grams	13.60	metric ton	3,577
Saruwath	number	0.02	number (in millions)	5
Milk Tea/ Nestea	number	0.51	number (in millions)	134
Plain Tea	number	1.59	number (in millions)	418
Milk Coffee/ Nescafe	number	0.08	number (in millions)	21
Coffee	number	0.04	number (in millions)	11
Drink packet/ Ice packet	number	0.11	number (in millions)	29
Gruel	number	0.10	number (in millions)	26
Bottled water	ml	175.99	litre (in thousands)	46,290

Source: Household Income and Expenditure Survey – 2019
Department of Census and Statistics

Note:

Mid year population for 2020 - 21,919,000

Note: This information is provisional

Summary Tables

Consumption base approach

Table 1 :Calculating consumption based on consumption data, HIES –Department of Census and Statistics

Item	Per-capita consumption, HIES (g) (Monthly Avg.)	Annual total requirement, HIES (Mt)	Wet weight (Mt)	Edible volume (Mt)
Fresh fish	1,413	371,532	505,325	362,189
Sea fish	838	220,361	220,360	168,378
Freshwater fish	162	42,717	42,716	17,303
Canned fish	74	19,509	23,411	12,173
Dried fish	309	81,146	199,342	144,838
Maldivian fish	30	7,799	19,497	19,497

Assumptions:

Both cut fish and small whole (round) fishes of skipjack tuna, trevally, rockfish and yellow fin tuna have been purchased for consumption. (There some proportions have been taken from both.)

Production base approach

Table 2: Calculating consumption based on production, export and import data, Statistics Unit - Ministry of Fisheries

Description	2019	2019	2019
	Actual	Whole fish	Edible flesh
Fish production			
Offshore (Mt)	172,910	172,910	
Coastal (Mt)	242,580	242,580	
Freshwater (Mt)	90,340	90,340	
Total fish production (Mt)	505,830	505,830	
Imports (Mt)	95,452	179,632	
Sub_Total (Mt)		685,462	
Exports (Mt)	28,496	53,083	
Balance (Mt)		632,379	
Edible flesh (Mt)			361,215
Population (No.)			21,803,000
Annual per capita consumption (kg)		16.6	
Daily per capita consumption (g)			45.4

Assumptions:

Due to the difficulty in identifying the species wise information and their processing condition related to some of the HS codes in export and import data, it is assumed the conversion factor for the edible flesh is also 57.1245

All the Support Tables

1. Annexes for production based approach

Annex Table 1: Calculating the conversion factor (weighted average) of the edible flesh to apply in production based approach

Species	A	B	A x B/100
	2019 Catch (Mt)	Conversion factor for edible flesh	Edible flesh
Thora (Seer)	7,740	67	5,186
Paraw (Trevally)	21,070	58	12,221
Balaya (Skipjack tuna)	47,230	62	29,283
Kelawalla (Yellowfin tuna)	44,760	58	25,961
Other blood fish	44,710	58	25,932
Billfish	32,200	65	20,930
Sharks and Skates	14,240	67	9,541
Galimalu (Rock fish)	27,950	50	13,975
Weralakalapakudamasun (Shore seine)	119,500	64	76,480
Issa (Shrimps)	16,930	57	9,650
Pokirissa (Lobster)	470	26	122
Kakuluwa (Crabs)	13,600	17	2,312
Other	25,090	67	16,810
Thilapia	54,410	37	20,132
Carp	4,750	54	2,565
Other freshwater fish*	11,875	57	6,769
Shrimp	6,400	57	3,648
Freshwater prawns	1,195	57	681
Milkfish	310	61	189
Sea cucumber	280	100	280
Oyster + crabs	120	17	20
Lobster	10	26	3
Other wild fish	10,990	57	6,264
	505,830		288,953
Weighted Average of the conversion factor			57.1245
(1) Catla, Rohu, Hirikanaya and Lula			

	2019	2019
	Actual	Converted to whole fish
Imports (Mt)		
Dried Fish	10,254	19,893
Dried Sprats	24,806	82,604
Maldivian fish	2,521	8,798
Canned Fish	36,806	44,167
Food Fish	18,536	20,585
Fresh/chilled	569	626
Frozen	17,523	19,276
Fillets	444	684
Other *	2,529	3,584
Total	95,452	179,632

* Content in the other imports (1.frozen and dried shrimps 51%, 2. frozen squids/ cuttlefish 33%, 3.dried squids/ cuttlefish 16%)

	2019	2019
	Actual	Converted to whole fish
Exports (Mt)		
Prawns	2,115	5,922
Lobsters	229	884
Crabs	1,818	10,908
Beche de mer	503	5,030
Other Molluscus	2,590	4,144
Food Fish	19,885	23,868
Fresh/chilled	4,556	5,012
Frozen	10,796	11,875
Fillets	4,533	6,981
Other**	1,261	2,327
Total	28,401	53,083

** Content in the other exports (1. Canned fish mackerel 50%, 2. Dried fish 50%)

Item	Per-capita consumption, HIES (g) (Monthly Avg.)	Annual total requirement, HIES (Mt)	Wet weight (Mt)	Edible volume (Mt)
Fresh fish				
Sea fish	837.78	220,361	220,360	168,378
Balaya	104.22	27,413	27,413	24,809
Thora	6.19	1,628	1,628	1,628

Item	Per-capita consumption, HIES (g) (Monthly Avg.)	Annual total requirement, HIES (Mt)	Wet weight (Mt)	Edible volume (Mt)
Mora	5.55	1,460	1,460	1,460
Paraw	47.87	12,591	12,591	11,269
Thalapath	51.48	13,541	13,541	13,541
Kelawalla	85.52	22,494	22,494	22,022
Gal malu	36.71	9,656	9,656	7,242
Other large fish	80.71	21,229	21,229	21,229
Halmessa	14.25	3,748	3,748	2,324
Hendella (1)	1.51	397	397	246
Hurulla	60.29	15,858	15,858	9,673
Karalla/ Katu- walla	7.12	1,873	1,873	674
Kumbalawa/ Anjila	28.71	7,552	7,552	4,304
Salaya/Sudaya	92.07	24,217	24,217	15,741
Other small fish	115.23	30,309	30,309	18,185
Prawans	20.37	5,358	5,358	3,054
Crabs	7.64	2,010	2,010	342
Cuttlefish (2)	8.01	2,107	2,107	1,369
Linna	60.63	15,947	15,947	8,293
Koppara	0.08	21	21	21
Maduwa	3.62	952	952	952
Freshwater fish	162.40	42,717	42,716	17,303
Lula	6.69	1,760	1,760	1,003
Teppili/Tilapia/ Korali	130.08	34,215	34,215	12,659
Catla/ Rohu	1.36	358	358	193
Other fresh water fish	24.27	6,384	6,384	3,447.19
Canned fish	74.17	19,509	23,411	12,173
Canned fish (salmon)	74.17	19,509	23,411	12,173
Dried fish	308.51	81,146	199,342	144,838
Sprats	128.75	33,865	112,770	69,917.38
Keerameen	24.94	6,560	9,577	5,842
Salaya	10.76	2,830	4,132	2,686
Hurulla	6.11	1,607	2,346	1,431
Thalapath	5.76	1,515	3,030	3,030
Seer	0.98	258	642	516

Item	Per-capita consumption, HIES (g) (Monthly Avg.)	Annual total requirement, HIES (Mt)	Wet weight (Mt)	Edible volume (Mt)
Katta	21.50	5,655	14,081	11,310
Koduwa	0.74	195	485	389
Anjila	0.68	179	445	358
Balaya	34.10	8,969	22,333	17,939
Mora/ Keelan	24.25	6,378	12,757	12,757
Paraw	1.75	460	1,146	788
Anguluwa	7.75	2,038	5,076	4,077
Prawns	2.09	550	632	360.35
Cuttlefish	0.07	18	29	19
Freshwater dried fish	2.90	763	1,960	1,059
Smoked dried fish	1.65	434	1,736	937.43
Jadi	0.36	95	95	58
Other dried fish	33.37	8,777	21,855	11,365
Maldivian fish	29.65	7,799	19,497	19,497
Maldivian fish	29.65	7,799	19,497	19,496.95